

Urząd Statystyczny w Poznaniu

Statistical Office in Poznań

**RAPORT O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ
WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO
W 2015 R.**

**REPORT ON THE SOCIO-ECONOMIC
SITUATION
OF WIELKOPOLSKIE VOIVODSHIP
IN 2015**

MAJ 2016 MAY

KOMITET REDAKCYJNY *EDITORIAL BOARD*
URZĘDU STATYSTYCZNEGO W POZNANIU *OF STATISTICAL OFFICE IN POZNAŃ*

Przewodniczący *President*
Jacek Kowalewski

Redaktor Główny *Editor in Chief*
Tomasz Klimanek

Członkowie *Members*
Danuta Brzozowska, Małgorzata Gniot, Piotr Jastrzębski, Jolanta Konieczna, Ewa Kowalka,
Kazimierz Kruska, Arleta Olbrot-Brzezińska, Artur Owczarkowski, Dorota Stachowiak

Sekretarz *Secretary*
Emilia Bogacka

Publikacja przygotowana *Publication was prepared*
w Dziale Analiz Wielkopolskiego *by Analytical Division in Regional Surveys*
Ośrodka Badań Regionalnych przez zespół: *Centre of Wielkopolska by group consisting of:*

Magdalena Bryza, Wanda Nowara, Artur Owczarkowski

oraz w Dziale Opracowań Zbiorczych przez *and in Division of Aggregate Studies by*
Urszulę Kędzior

Projekt okładki *Cover design*
Lidia Motrenko-Makuch

Przy publikowaniu danych Urzędu *When publishing data of Statistical Office*
Statystycznego prosimy o podanie źródła *– please indicate source*

Publikacja dostępna w Internecie *Publication available on the Internet*
<http://poznan.stat.gov.pl>

ISSN 2084 – 7122

<p>URZĄD STATYSTYCZNY W POZNANIU <i>STATISTICAL OFFICE IN POZNAŃ</i></p> <p>ul. Wojska Polskiego 27/29, 60-624 Poznań Kontakt: tel. 61 27 98 200 Contact fax 61 27 98 100 e-mail: SekretariatUSPOZ@stat.gov.pl</p>	<p>DRUK: <i>PRINTING:</i></p> <p>Zakład Wydawnictw Statystycznych w Warszawie <i>Statistical Publishing Establishment in Warsaw</i></p> <p>Nakład 50 egz.</p>
--	---

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Poznaniu przekazuje piątą edycję *Raportu o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa wielkopolskiego*.

Publikacja, która trwale wpisała się w kalendarz wydawniczy Urzędu Statystycznego w Poznaniu, zawiera obszerny przegląd najnowszych danych statystycznych dotyczących województwa wielkopolskiego, ujętych w 12 rozdziałów tematycznych: ludność, rynek pracy, wynagrodzenia, świadczenia społeczne, ceny towarów i usług konsumpcyjnych, rolnictwo, przemysł, budownictwo, budownictwo mieszkaniowe, rynek wewnętrzny, wyniki finansowe przedsiębiorstw oraz nakłady inwestycyjne. Dla ukazania szerszego kontekstu sytuacji społeczno-gospodarczej w województwie wielkopolskim, przedstawiono je na tle kraju i pozostałych województw.

Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa wielkopolskiego w 2015 r. dla prezentacji danych wykorzystuje, oprócz zestawień tabelarycznych oraz opisu analitycznego, także wykresy i kartogramy. Takie ujęcie ma na celu przedstawienie zjawisk, ich zmienności przestrzennej i czasowej, w sposób bardziej przystępny dla Czytelnika.

Wszystkie dane z zakresu gospodarki, ujęte według rodzajów działalności, przedstawiono zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności – PKD 2007.

Wyrażam nadzieję, że aktualne wydanie *Raportu*, podobnie jak dotychczasowe edycje, zostanie życzliwie przyjęte przez Czytelników, przyczyniając się do pogłębienia wiedzy o społecznym i gospodarczym poziomie rozwoju województwa wielkopolskiego.

Dyrektor

Urzędu Statystycznego w Poznaniu

dr Jacek Kowalewski

Poznań, maj 2016 r.

PREFACE

The Statistical Office in Poznań presents the fifth edition of *Report about the socio-economic situation of Wielkopolskie Voivodship*.

The publication, which has become a permanent fixture in the publication calendar of the Statistical Office in Poznań, contains a comprehensive overview of latest statistical data about Wielkopolskie Voivodship, divided into 12 thematic sections: population, labour market, wages and salaries, social benefits, prices of goods and consumer services, agriculture, industry, construction, residential construction, internal market, financial results of enterprises and investment outlays. To provide the wider context of the socio-economic situation in Wielkopolskie, the data for the voivodship are compared with those for the whole country and other voivodships.

Report about the socio-economic situation of Wielkopolskie Voivodship in 2015 presents data in overview tables accompanied by analytic descriptions and contains charts and choropleth maps. This approach is intended make it easier for the reader to appreciate how the social and economic phenomena of interest vary over time and space.

All the economic data, grouped by activity type, are presented according to the Polish Classification of Activity (PKD 2007).

I hope that the current edition of the *Report*, just like the previous ones, will be well received by readers and will improve their knowledge of the socio-economic development of Wielkopolskie Voivodship.

Director

of the Statistical Office in Poznań

Jacek Kowalewski, PhD

Poznań, May 2016

SPIS TREŚCI

Przedmowa
Uwagi ogólne
PODSTAWOWE TENDENCJE
WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU
WIELKOPOLSKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW
PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA
LUDNOŚĆ
RYNEK PRACY
WYNAGRODZENIA
ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE
CENY TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH
ROLNICTWO
PRZEMYSŁ
BUDOWNICTWO
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE
RYNEK WEWNĘTRZNY
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW NIEFINANSOWYCH
NAKLADY INWESTYCYJNE

SPIS TABLIC

Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2015 r.
Ludność na podstawie bilansów
Ludność według województw
Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sek- torze przedsiębiorstw w województwie wielkopolskim
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezro- bocia w województwie wielkopolskim
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw

CONTENTS

<i>Preface</i>
<i>General notes</i>
<i>BASIC TENDENCIES</i>
<i>VOIVODSHIP COMPARED TO THE REST OF THE COUNTRY</i>
<i>WIELKOPOLSKIE COMPARED TO OTHER VOIVODSHIPS</i>
<i>DIVISION AND AREA OF VOIVODSHIP</i>
<i>POPULATION</i>
<i>LABOUR MARKET</i>
<i>WAGES AND SALARIES</i>
<i>SOCIAL BENEFITS</i>
<i>PRICES OF GOODS AND CONSUMER SERVICES</i>
<i>AGRICULTURE</i>
<i>INDUSTRY</i>
<i>CONSTRUCTION</i>
<i>RESIDENTIAL CONSTRUCTION</i>
<i>INTERNAL MARKET</i>
<i>FINANCIAL RESULTS OF NON-FINANCIAL ENTERPRISES</i>
<i>INVESTMENT OUTLAYS</i>

LIST OF TABLES

<i>Selected indicators for voivodship and Poland in 2015</i>
<i>Population based on population balance</i>
<i>Population by voivodships</i>
<i>Vital statistics and net migration per 1000 population</i>
<i>Average paid employment in the enterprise sector</i>
<i>Average paid employment in the enterprise sector in wielkopolskie voivodship</i>
<i>Registered unemployment</i>
<i>Registered unemployment in wielkopolskie voivodship</i>
<i>Economic activity of population aged 15 and more in the 4th quarter</i>
<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>

Str.
Page

3-4

10

16

20

21

24

26

31

47

50

54

59

68

73

76

81

84

87

Nr

No.

Str.
Page

1

20

2

27

3

28

4

29

5

31

6

32

7

33

8

37

9

39

10

47

		Nr No.	Str. Page
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie wielkopolskim	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in wielkopolskie voivodship</i>	11	48
Świadczenia społeczne	<i>Social benefits</i>	12	50
Świadczenia społeczne w województwie wielkopolskim	<i>Social benefits in wielkopolskie voivodship ...</i>	13	52
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services</i>	14	54
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie wielkopolskim ..	<i>Price indices of consumer goods and services in wielkopolskie voivodship</i>	15	56
Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu	<i>Average retail prices of selected consumer goods and services in December</i>	16	57
Wybrane dane dotyczące rolnictwa	<i>Selected data on agriculture</i>	17	66
Przemysł	<i>Industry</i>	18	68
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie wielkopolskim	<i>Indices of sold production of industry in wielkopolskie voivodship</i>	19	70
Budownictwo	<i>Construction</i>	20	73
Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie wielkopolskim	<i>Indices of construction and assembly production in wielkopolskie voivodship</i>	21	74
Budownictwo mieszkaniowe	<i>Residential construction</i>	22	76
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie wielkopolskim	<i>Dwellings completed in wielkopolskie voivodship</i>	23	78
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie wielkopolskim..	<i>Dwellings for which permits have been issued in wielkopolskie voivodship</i>	24	79
Dynamika sprzedaży detalicznej	<i>Indices of retail sale</i>	25	81
Dynamika sprzedaży detalicznej w województwie wielkopolskim	<i>Indices of retail sale in wielkopolskie voivodship</i>	26	82
Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych	<i>Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises ..</i>	27	86
Nakłady inwestycyjne	<i>Investment outlays</i>	28	87

SPIS WYKRESÓW

		1	21
Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2015 r.	<i>Natural increase per 1000 population in 2015</i>	1	21
Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2015 r.....	<i>Internal net migration for permanent residence per 1000 population in 2015</i>	2	21
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 2015 r.	<i>Employment rate by LFS in 2015</i>	3	21
Stopa bezrobocia według BAEL w 2015 r.	<i>Unemployment rate by LFS in 2015</i>	4	22
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2015 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2015</i>	5	22
Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2015 r.	<i>Price changes of consumer goods and services in 2015</i>	6	22
Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2015 r.	<i>Value of agricultural products procurement per 1 ha agricultural land in 2015</i>	7	22
Mieszkania oddane do użytkowania w 2015 r.	<i>Dwellings completed in 2015</i>	8	23

LIST OF GRAPHS

		Nr No.	Str. Page
Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2015 r. ...	<i>Net turnover profitability rate in non-financial enterprises in 2015</i>	9	23
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2015 r.	<i>Entities of the national economy in the REGON register in 2015</i>	10	23
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw	<i>Indices of average paid employment in the enterprise sector</i>	11	31
Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007	<i>Structure of average paid employment by PKD 2007 sections</i>	12	32
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku	<i>Structure of registered unemployed persons by age</i>	13	35
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia	<i>Structure of registered unemployed persons by educational level</i>	14	35
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy	<i>Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment</i>	15	36
Stopa bezrobocia rejestrowanego	<i>Unemployment rate</i>	16	38
Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale	<i>Structure of population aged 15 and more by employment status in the 4th quarter</i>	17	40
Współczynnik aktywności zawodowej	<i>Activity rate</i>	18	41
Struktura pracujących według wieku w województwie wielkopolskim w IV kwartale	<i>Structure of employed persons by age in wielkopolskie voivodship in the 4th quarter</i>	19	41
Wskaźnik zatrudnienia	<i>Employment rate</i>	20	42
Struktura bezrobotnych według wieku w województwie wielkopolskim w IV kwartale	<i>Structure of unemployed persons by age in wielkopolskie voivodship in the 4th quarter</i>	21	42
Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w IV kwartale 2015 r.	<i>Structure of unemployed persons by duration of unemployment in in the 4th quarter of 2015</i>	22	43
Stopa bezrobocia wg BAEL.....	<i>Unemployment rate by LFS</i>	23	43
Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących.....	<i>Number of unemployed persons per 1000 employed persons</i>	24	44
Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie wielkopolskim według podregionów i powiatów w 2015 r.	<i>Vital statistics per 1000 population in wielkopolskie voivodship by subregions and powiats in 2015</i>	25	45
Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie wielkopolskim według podregionów i powiatów w 2015 r.	<i>Internal net migration for permanent residence per 1000 population in wielkopolskie voivodship by subregions and powiats in 2015</i>	26	45
Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie wielkopolskim według podregionów i powiatów w 2015 r.	<i>Unemployment rate in wielkopolskie voivodship by subregions and powiats in 2015</i> ...	27	46
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie wielkopolskim według podregionów i powiatów w 2015 r.	<i>Dwellings completed in wielkopolskie voivodship by subregions and powiats in 2015</i> ...	28	46
Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw	<i>Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	29	49
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2015 r. w wybranych sekcjach	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2015</i>	30	49
Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów	<i>Indices of average monthly number of retirees and pensioners</i>	31	53

		Nr No.	Str. Page
Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto	<i>Indices of average monthly gross retirement pay and pension</i>	32	53
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services</i>	33	55
Zmiany cen detalicznych wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w województwie wielkopolskim w 2015 r.	<i>Annual changes in retailed prices of selected consumer goods and services in wielkopolskie voivodship in 2015</i>	34	57
Plony zbóż podstawowych z mieszkankami zbożowymi z 1 ha	<i>Basic cereals and mixed cereals yields per 1 ha</i>	35	59
Plony ziemniaków z 1 ha	<i>Potatoes yields per 1 ha</i>	36	59
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych	<i>Cattle density per 100 ha agricultural land ...</i>	37	60
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych	<i>Pigs density per 100 ha agricultural land</i>	38	60
Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszkankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)	<i>Indices of procurement of basic consumer and fodder cereals (including mixed cereals, excluding sowing seed)</i>	39	62
Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w wadze żywej)	<i>Indices of procurement of total animals (in live weight)</i>	40	62
Dynamika skupu mleka krowiego	<i>Indices of procurement of cows' milk</i>	41	62
Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach	<i>Procurement and market place prices of agricultural products</i>	42	64
Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia	<i>Procurement price of pigs for slaughter to marketplace price of rye and barley</i>	43	65
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu ...	<i>Indices of sold production of industry</i>	44	69
Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2015 r.	<i>Structure of sold production of industry by PKD 2007 sections in 2015</i>	45	69
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle	<i>Indices of average paid employment in industry</i>	46	72
Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2015 r.	<i>Structure of average paid employment in industry by PKD 2007 sections in 2015</i>	47	72
Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa	<i>Indices of sold production of construction</i>	48	74
Dynamika produkcji budowlano-montażowej	<i>Indices of construction and assembly production</i>	49	74
Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD.....	<i>Structure of construction and assembly production by divisions</i>	50	75
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie	<i>Indices of average paid employment in construction</i>	51	75
Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania	<i>Indices of dwellings completed</i>	52	77
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	<i>Dwellings completed per 1000 population</i>	53	77
Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa ...	<i>Structure of number of dwellings completed by forms of construction</i>	54	77
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania	<i>Average usable floor space per dwelling completed</i>	55	78
Dynamika liczby mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia.....	<i>Indices of number of permits issued for dwellings</i>	56	79
Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto	<i>Indices of number of dwellings started</i>	57	80
Dynamika sprzedaży detalicznej	<i>Indices of retail sale</i>	58	82

	Nr <i>No.</i>	Str. <i>Page</i>
Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów	<i>Share of companies showing net profit in the total number of surveyed entities</i>	59 84
Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności	<i>Share of revenues of companies showing net profit in the revenues from total activity</i>	60 84
Wskaźnik poziomu kosztów	<i>Cost level indicator</i>	61 84
Wskaźnik rentowności obrotu netto	<i>Net turnover profitability rate</i>	62 84
Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem	<i>Indices of total investment outlays</i>	63 87
ANEKS	APPENDIX	
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM	<i>SELECTED DATA ON WIELKOPOLSKIE VOIVODSHIP</i>	I 90
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM WEDŁUG MIESIĘCY	<i>SELECTED DATA ON WIELKOPOLSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS</i>	II 94

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**. W opisach województw informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 31 XII 2015 r.

2. Od 2009 r. dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885 z późniejszymi zmianami), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową), na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

9. W publikacji dane w zakresie:

- 1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9;
- 2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9;

GENERAL NOTES

1. Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**. In descriptions of voivodships information regarding number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as the date of 31 December 2015.

2. Since 2009 onwards the data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 January 2008 by the decree of Council of Ministers of 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885 with later amendments) to replace the formerly applied PKD 2004.

3. The item “**Industry**” was introduced, as an additional grouping including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

4. Data according to NACE Rev. 2 sections as well as to territorial division are compiled using the **enterprise method**.

5. Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

7. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service), on their own account in order to earn a profit.

8. Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.

9. In the publication data in regard to:

- 1) **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** cover the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9;
- 2) **sold production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9;

- 3) **wyników finansowych przedsiębiorstw nie-finansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49.

10. Informacje odnoszące się do sektora przedsiębiorstw prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) Nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jeden lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

- 3) **financial results of non-financial enterprises as well as investment outlays and newly started investments** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the NACE Rev. 2), in which the number of employed persons exceeds 49.

10. Information relating to the enterprise sector is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No 696/93 of 15 March 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations and it may be a sole legal unit or a group of legal units. Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. Od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów)

12. Jako **ceny stałe** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2012 r. – z lat 2011 i 2012;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) w latach 2006-2010,
 - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) od 2011 r.

13. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

14. Do przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

15. Niektóre dane mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

11. As of 2010 agricultural surveys do not include owners of agricultural land not conducting agricultural activity or owners of agricultural holdings of less than 1 ha conducting small-scale agricultural activity (below specified thresholds).

12. Constant prices were adopted as follows:

- 1) *agricultural output – average national current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales – prices received by farmers at market places, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year, e.g. for 2012 – the prices from 2011 and 2012, are assumed;*
- 2) *sold production of industry:*
 - *2005 constant prices (2005 average current prices) in 2006-2010,*
 - *2010 constant prices (2010 average current prices) since 2011.*

13. Relative numbers (indices, percentages) are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

14. When computing per capita data (1000 population etc.) as of the end of the year, the population as of 31 December was adapted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 June.

15. Some data are provisional and may be change in subsequent editions of the publication.

16. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item “total”.

17. The names of some classification levels of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables and graphs with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót <i>abbreviation</i>	sekcje <i>sections</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
X	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
X	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
	Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
	Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
X	Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>
X	Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>
działy <i>divisions</i>		
	Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
	Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
X	Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of machinery and equipments n.e.c</i>
X	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>

Gospodarka odpadami; odzysk surowców	X	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>
Budowa budynków	X	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków <i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	X	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej <i>Civil engineering</i>

18. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

18. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.

ZNAKI UMOWNE

SYMBOLS

Kreska (-)	– zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5. <i>magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit;</i>
(0,0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.</i>
Kropka (•)	– zupełny brak informacji lub brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	– wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak Δ	– oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do publikacji, ust. 17 na str. 12. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the publication, item 17 on page 12.</i>
„W tym” „Of which”	– oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Znak *	– dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych. <i>data revised.</i>
Comma (,)	– used in figures represents the decimal point.

SKRÓTY

ABBREVIATIONS

zł	– złoty	ha	– hektar
zł	<i>zloty</i>		<i>hectare</i>
tys.	– tysiąc	m ²	– metr kwadratowy
thous.	<i>thousand</i>		<i>square metre</i>
mln	– milion	m ³	– metr sześcienny
	<i>million</i>		<i>cubic metre</i>
g	– gram	km ²	– kilometr kwadratowy
	<i>gram</i>		<i>square kilometre</i>
kg	– kilogram	kpl.	– komplet
	<i>kilogram</i>		<i>set</i>

t	– tona <i>tonne</i>	szt.	– sztuka <i>pcs</i> <i>piece</i>
dt	– decytona <i>deciton</i>	p.proc.	– punkt procentowy <i>percentage point</i>
l	– litr <i>litre</i>	ww.	– wyżej wymienione
NSP	– Narodowy Spis Powszechny <i>Population and Housing Census</i>	PKD	– Polska Klasyfikacja Działalności <i>NACE classification</i>

PODSTAWOWE TENDENCJE

- W województwie wielkopolskim od 2000 r. utrzymuje się nieznaczny wzrost liczby ludności. W 2015 r. województwo wielkopolskie plasowało się na drugiej pozycji w kraju pod względem przyrostu naturalnego liczonego na 1000 mieszkańców.
- Rok 2015 był szóstym z kolei, w którym notowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw, przy czym tempo wzrostu było wolniejsze niż w 2014 r.
- W końcu 2015 r. w województwie wielkopolskim obserwowano poprawę sytuacji na rynku pracy. W ujęciu rocznym wzrosła liczba ofert pracy oraz zanotowano spadek ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych, jednocześnie nastąpił wzrost liczby osób pozostających bez pracy dłużej niż 24 miesiące. Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych w ciągu roku przewyższała liczbę nowo zarejestrowanych. Stopa bezrobocia obniżyła się i kolejny rok pozostała najniższa w kraju.
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie wielkopolskim w 2015 r. ukształtowało się na poziomie wyższym niż w roku poprzednim, a jego wzrost notowano w kolejnych okresach narastających omawianego roku. W porównaniu z 2014 r. zwiększył się również czas przepracowany w sektorze przedsiębiorstw oraz średni poziom wynagrodzenia za godzinę pracy.
- W województwie wielkopolskim w ciągu roku wzrosła zarówno przeciętna liczba emerytów i rencistów, jak i przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto.
- Ceny towarów i usług konsumpcyjnych ogółem spadły w porównaniu z rokiem poprzednim, a ich spadek był większy od notowanego w kraju.
- W 2015 r. w województwie wielkopolskim uzyskano niższe plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi niż przed rokiem. Również zbiory rzepaku i rzepiku oraz ziemniaków były niższe niż rok wcześniej. W 2015 r., w porównaniu z 2014 r., zwiększyło się pogłowie bydła i trzody chlewnej, zmniejszyły się stada owiec i drobiu. Obserwowano wzrost skupu ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych, żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso i mleka oraz spadek skupu ziemniaków i buraków cukrowych. W 2015 r. odnotowano spadek cen zbóż i ziemniaków zarówno w skupie, jak i na targowiskach.
- W 2015 r. w województwie wielkopolskim produkcja sprzedana przemysłu była wyższa niż w roku poprzednim. W porównaniu z 2014 r. zanotowano także wzrost wydajności pracy (mierzonej wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego), przy jednoczesnym zwiększeniu przeciętnego zatrudnienia w przemyśle.
- W 2015 r. w województwie wielkopolskim odnotowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa w odniesieniu do roku poprzedniego. Wyższa niż przed rokiem była wartość sprzedaży pro-

dukcji budowlano-montażowej. W omawianym okresie odnotowano zwiększenie wydajności pracy w budownictwie, przy jednoczesnym spadku przeciętnego zatrudnienia.

- W porównaniu z rokiem poprzednim, wzrosła liczba mieszkań oddanych do użytkowania w 2015 r., spadła natomiast ich przeciętna powierzchnia użytkowa. Zwiększyła się liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto.
- W województwie wielkopolskim w 2015 r., podobnie jak w latach wcześniejszych, miał miejsce wzrost wartości sprzedaży detalicznej, ale był on słabszy niż w roku poprzednim. Wzrosła również sprzedaż hurtowa towarów.
- Wyniki finansowe uzyskane przez badane przedsiębiorstwa niefinansowe poprawiły się w porównaniu z rokiem poprzednim. Korzystniej niż przed rokiem kształtowały się wskaźniki rentowności oraz wskaźnik poziomu kosztów. Zwiększył się wynik finansowy brutto i netto. Poprawiła się płynność finansowa badanych przedsiębiorstw.
- W 2015 r. zanotowano wzrost nakładów inwestycyjnych badanych przedsiębiorstw w województwie wielkopolskim. W porównaniu z 2014 r. niższa była liczba inwestycji nowo rozpoczętych oraz ich wartość kosztorysowa.

BASIC TENDENCIES

- *A slight population growth has continued in the Wielkopolskie Voivodship since 2000. In terms of the rate of natural increase (RNI) per 1000 population, the voivodship ranked 2nd in the country in 2015.*
- *2015 was a sixth consecutive year characterized by an increase in average paid employment in the enterprise sector, however, with a lower growth rate than that registered in 2014.*
- *At the end of 2015 there was an improvement in the labor market in Wielkopolskie Voivodship. The annualized figures indicate a growth in the number of job offers and a decline in the total count of registered unemployed, accompanied by a growth in the number of people remaining unemployed for over 24 months. The number of unemployed deregistered within the year exceeded the number of newly registered. The unemployment rate in Wielkopolskie Voivodship decreased and continued to be the lowest in the country.*
- *The average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in the voivodship was higher than in the previous year, with a systematic growth recorded in the consecutive quarterly increasing periods. Compared to 2014, the time worked in the enterprise sector and the average hourly rate also increased.*
- *Since 2014 the average number of retirees and pensioners, as well as the average monthly retirement pay and pension have been increased.*
- *Prices indices of consumer goods and services declined compared to 2014 and the drop was larger than in the country.*
- *In 2015, Wielkopolskie Voivodship saw a lower yields of basic cereal and mixed-cereal crops compared to 2014. The production of rape, turnip rape and potatoes also decreased. In comparison with 2014, the count of pigs and cattle increased, while the number of sheep and poultry went down. There was a rise in procurement of basic consumer and for feeds cereal grain, animals for slaughter in terms of meat, milk and drop in procurement of potatoes and sugar beets. 2015 saw a drop in the prices of cereals and potatoes both at procurement centers and at marketplaces.*
- *In 2015 growth in sold production of industry continued. Compared to 2014, there was an increase in labor productivity (measured by value of sold production per 1 paid employee), which was accompanied by higher average paid employment in industry.*
- *There was a rise in total sold production of construction compared to 2014. Also sold production of construction and assembly was higher than in the previous year. An increase in labor productivity was accompanied by a fall in average paid employment.*

-
- *The number of dwellings completed in 2015 was higher than the year before, while the average useful floor area declined. There was increase in the number of dwellings in which construction has begun and in the number of building permits issued.*
 - *As in previous years, the value of retail sales increased, but the growth was lower than the year before. There was also a rise in wholesale trade.*
 - *Financial results of non-financial enterprises showed a improvement compared to the previous year. Similarly, the cost level indicator and profitability rates was better than in previous year. Both gross and net financial results improved, as did financial liquidity indicators.*
 - *In 2015 there was an increase in investment outlays in enterprises surveyed. Compared to 2014, the number of new investments started and their estimated value was lower.*

WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU

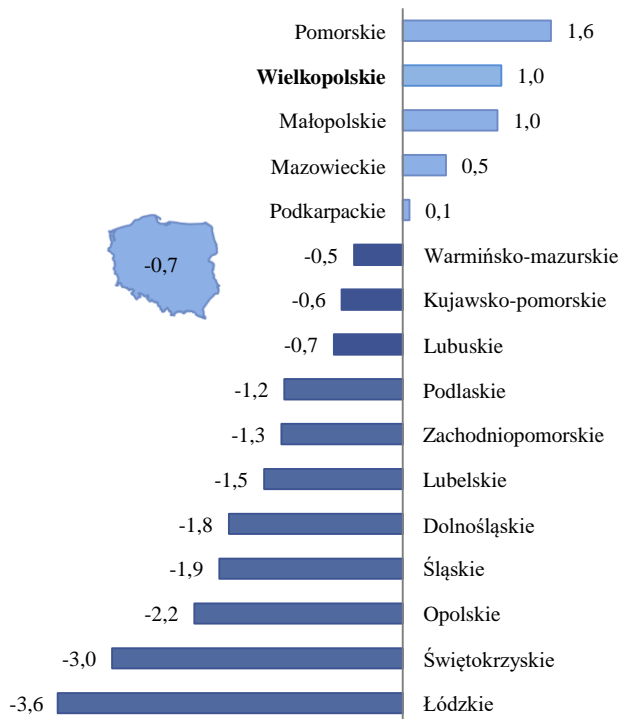
Tabl. 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2015 r.

Wyszczególnienie	Polska	Woj. wielkopolskie
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	123	117
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,7	1,0
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności ^a	-0,4	-0,0
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^b w %	56,2	57,6
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^b w %	51,9	54,2
Stopa bezrobocia według BAEL ^b w %	7,5	5,8
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	4121,41	3676,42
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1980,96	1897,51
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	1179,63	1167,02
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni =100)	99,1	98,9
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym w 2013 r. ^c w ha	10,22	14,24
Obsada bydła ^d na 100 ha użytków rolnych w szt.	41,0	54,8
Obsada trzody chlewnej ^d na 100 ha użytków rolnych w szt.	80,0	242,6
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 zatrudnionego w przemyśle w zł	476779	454062
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 zatrudnionego w budownictwie w zł	471462	527661
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,8	4,6
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	1089	1179
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	22	21
Udział przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów w %	82,9	85,4
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w %	95,7	95,2
Dynamika nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (rok poprzedni =100; ceny bieżące)	113,7	110,3
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2013 r. w zł	43020	46135

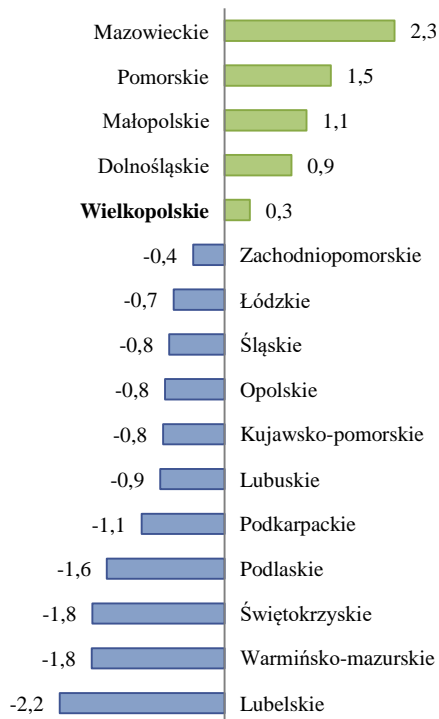
^a Przy obliczaniu salda migracji uwzględniono: w przypadku migracji wewnętrznych – dane za 2015 rok, w przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014 roku ze względu na niedostateczną jakość danych za 2015 rok (brak kompletności). ^b Przeciętne w roku. ^c Dane na podstawie reprezentacyjnego badania struktury gospodarstw rolnych, przeprowadzanego co 3 lata. ^d Stan w czerwcu.

WIELKOPOLSKIE NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW

Wyk. 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2015 r.

Wyk. 2. Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2015 r.

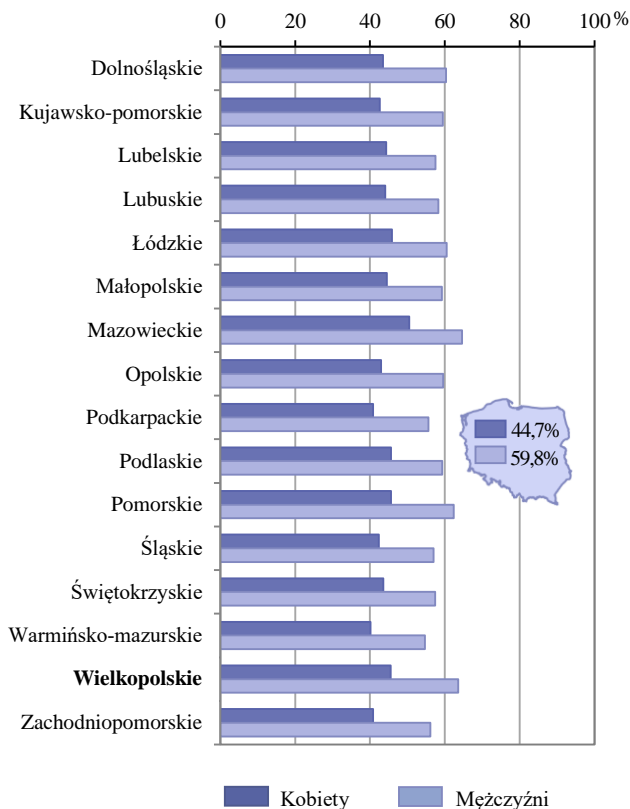
Wyk. 3. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL^a w 2015 r.

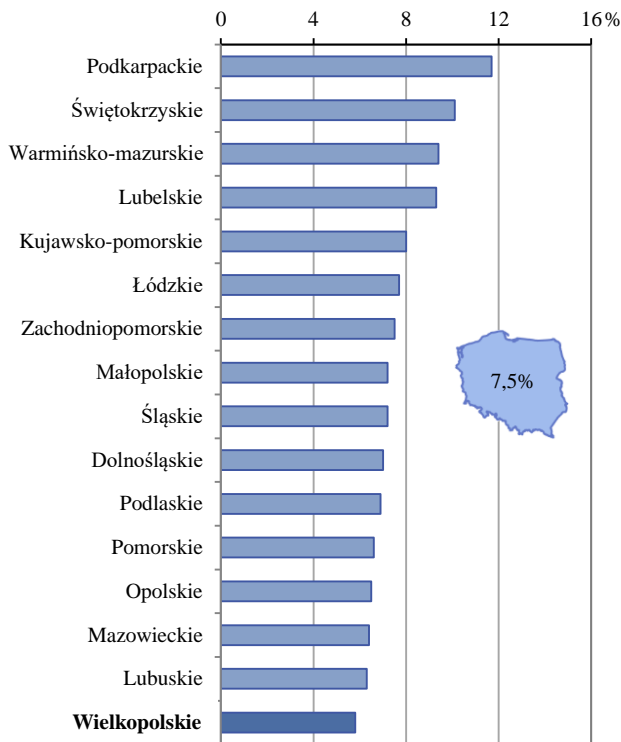
Wskaźnik zatrudnienia w %
47 49 51 53 i więcej

Zmiana w porównaniu z 2010 r. w p.proc.
3,5 0,0 -3,5

^a Przeciętnie w roku;

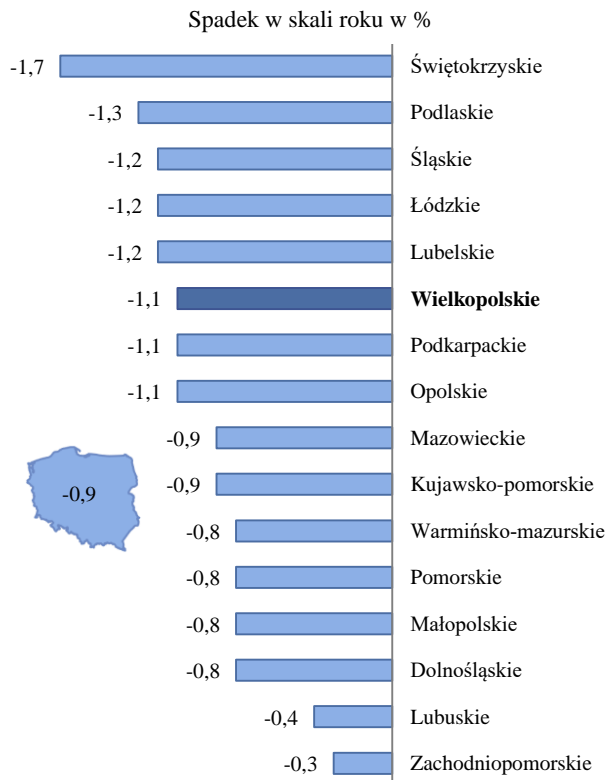

Wyk. 4. Stopa bezrobocia według BAEL^a w 2015 r.

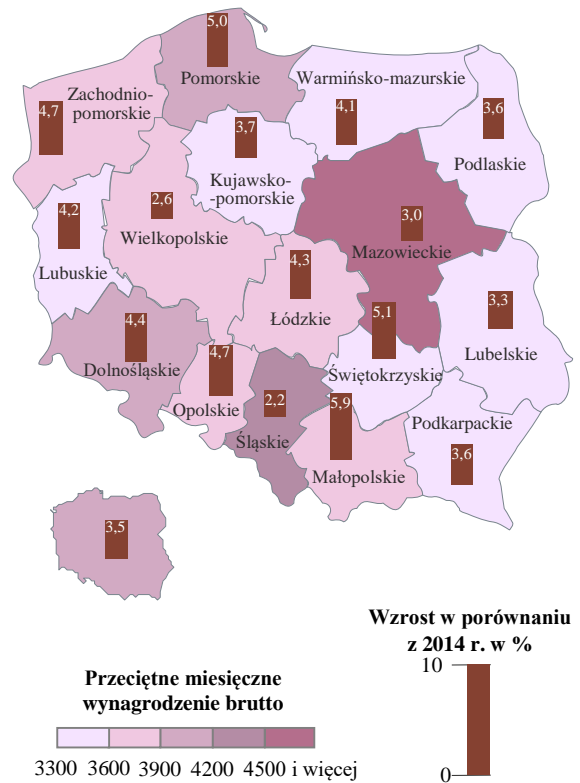

^a Przeciętnie w roku;

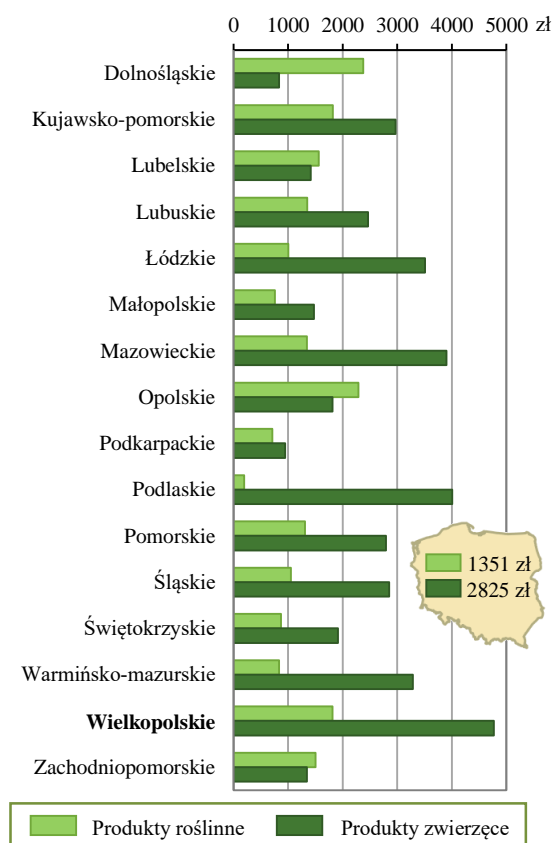
Wyk. 6. Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2015 r.

Wyk. 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2015 r.

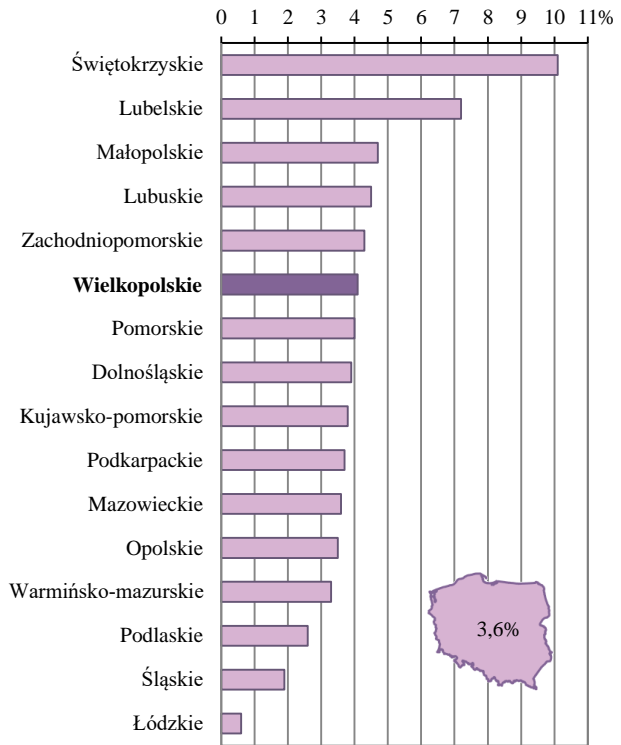
Wyk. 7. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2015 r.

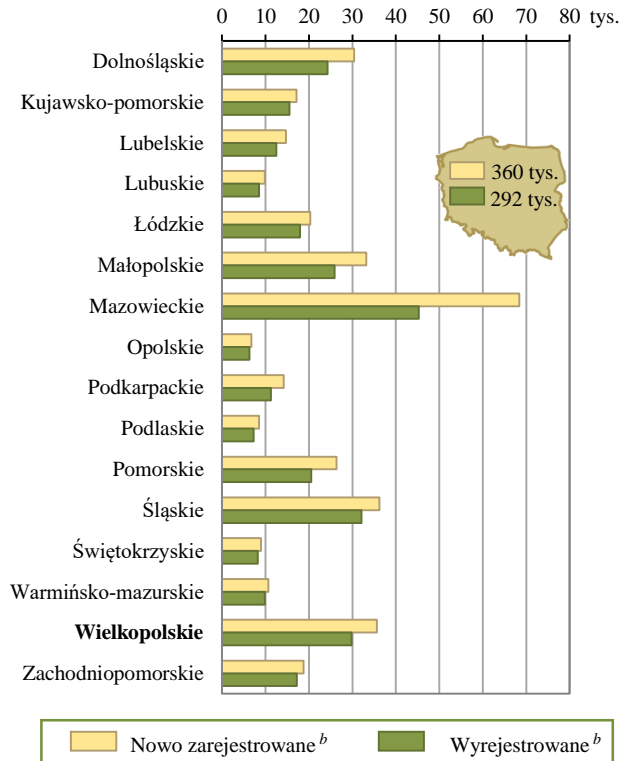
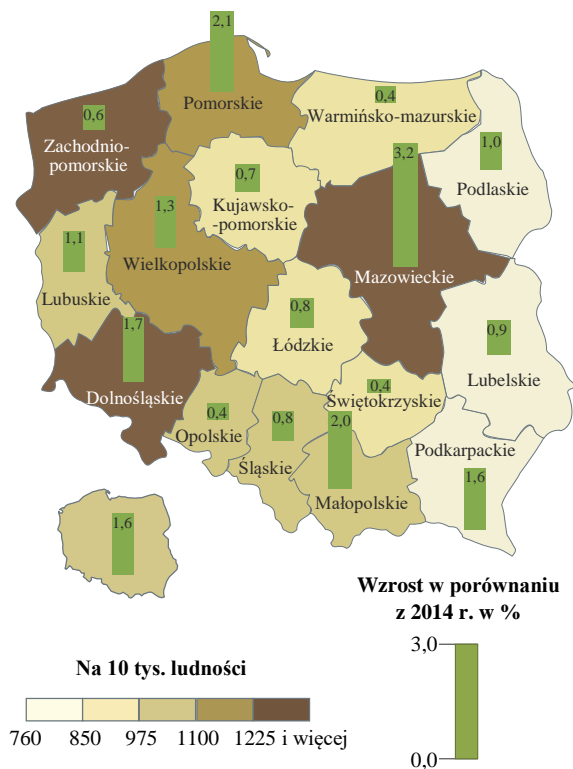
Wyk. 8. Mieszkania oddane do użytkowania w 2015 r.

Wyk. 9. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2015 r.

Wyk. 10. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^a w 2015 r. Stan w dniu 31 XII

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b W ciągu roku; w podziale według województw - bez podmiotów, dla których informacja o adresie siedziby/miejscu zamieszkania nie występuje w rejestrze REGON.

PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO WEDŁUG NOMENKLATURY
JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NTS)¹ W 2015 R.

Stan w dniu 31 XII

¹ NTS obejmuje 5 poziomów: 3 poziomy zasadniczego podziału terytorialnego kraju oraz dodatkowo 2 poziomy nieadministracyjne — regiony (NTS 1) grupujące jednostki szczebla wojewódzkiego oraz podregiony (NTS 3) grupujące w ramach województwa kilka do kilkunastu powiatów.

	Powierzchnia w ha
WIELKOPOLSKIE	2982650
podregiony:	
Kaliski	578446
Koniński	639730
Leszczyński	599552
Pilski	645914
Poznański	492817
M. Poznań	26191

Podregion kaliski	
Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
jarociński	Kalisz
kaliski	
kepiński	
krotoszyński	
ostrowski	
ostrzeszowski	
pleszewski	

Podregion koniński	
Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
gnieźniński	Konin
kolski	
koniński	
słupecki	
turecki	
wrzesiński	

Podregion leszczyński	
Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
gostyński	Leszno
grodziski	
kościański	
leszczyński	
międzychodzki	
nowotomyski	
rawicki	
wolsztyński	

Podregion pilski	
Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
chodzieski	–
czarnkowsko- -trzcianecki	
pilski	
wągrowiecki	
złotowski	

Podregion poznański	
Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
obornicki	–
poznański	
średzki	
śremski	
szamotulski	

Podregion m. Poznań	
Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
–	Poznań

LUDNOŚĆ

W województwie wielkopolskim utrzymuje się nieznaczny wzrost liczby ludności. W 2015 r. w większości powiatów województwa odnotowano dodatni przyrost naturalny. Również saldo migracji wewnętrznych ludności na pobyt stały było dodatnie.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2015 r. ludność województwa wielkopolskiego liczyła 3475 tys. osób, tj. o 2,7 tys. osób więcej niż przed rokiem i o 28,6 tys. osób więcej niż w 2010 r. Średnia gęstość zaludnienia (liczba osób przypadająca na 1 km²) w końcu 2015 r. wy-

Szacunki liczby i struktury ludności dla lat międzypisowych sporządza się metodą bilansową, przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego jako bazę wyjściową do obliczenia danych dla danej gminy z uwzględnieniem liczby urodzeń, zgonów, salda migracji wewnętrznych i zagranicznych (wyjątek stanowi 2015 r., w przypadku którego dla migracji zagranicznych przyjęto dane za 2014 r.) oraz zmian administracyjnych, jakie miały miejsce w badanym okresie. Prezentowane dane dotyczą ludności zamieszkałej w danej gminie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące. Jako bazę wyjściową przyjęto wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. – według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

niosła w województwie 117 (w Polsce – 123). Wskaźnik ten wykazywał znaczne zróżnicowanie przestrzenne – nadal najniższą jego wartość notowano w powiatach złotowskim, czarnkowsko-trzcianeckim i międzychodzkiem, najwyższą zaś w miastach na prawach powiatu oraz powiatach poznańskim, ostrowskim i jarocińskim.

Struktura ludności według płci w województwie wielkopolskim od 2010 r. nie ulega większym zmianom. W ogólnej liczbie mieszkańców nieznacznie przeważają kobiety, których udział w końcu 2015 r., podobnie jak przed rokiem, wyniósł 51,3% (w 2010 r. – 51,4%). W Polsce tendencja jest podobna – kobiety w 2015 r. stanowiły 51,6%. Tak jak w latach wcześniejszych współczynnik feminizacji (liczba kobiet na 100 mężczyzn) wyniósł 106, a w Polsce – 107.

Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

W 2015 r. w województwie wielkopolskim zarejestrowano 36760 urodzeń żywych, tj. o 240 mniej niż przed rokiem i o 4149 mniej niż w 2010 r. Współczynnik urodzeń żywych wyniósł 10,58‰ wobec 10,66‰ w 2014 r. i 11,89‰ w 2010 r.

W 2015 r. w województwie zmarło 33169 osób, tj. o 2112 osób więcej niż przed rokiem i o 2132 osób więcej niż w 2010 r. Ogólny współczynnik zgonów wyniósł 9,55‰, natomiast rok wcześniej – 8,95‰, a w 2010 r. – 9,02‰. Współczynnik zgonów niemowląt (liczony na 1000 urodzeń żywych) w 2015 r. przyjął wartość 4,46‰, wobec 4,32‰ – w 2014 r. i 4,40‰ – w 2010 r.

Tabl. 2. Ludność na podstawie bilansów

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Stan w dniu 30 VI w tys.	38517	38484	38455
w tym kobiety	19869	19861	19847
Miasta	23448	23245	23203
Wieś	15068	15239	15252
Stan w dniu 31 XII:			
w tysiącach	38530	38479	38437
na 1 km ²	123	123	123
w tym kobiety:			
w tysiącach	19877	19859	19839
na 100 mężczyzn	107	107	107
Miasta: w tysiącach	23429	23216	23166
w %	60,8	60,3	60,3
Wieś: w tysiącach	15101	15262	15271
w %	39,2	39,7	39,7
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE			
Stan w dniu 30 VI w tys.	3442	3469	3474
w tym kobiety	1767	1782	1784
Miasta	1929	1915	1911
Wieś	1513	1555	1563
Stan w dniu 31 XII:			
w tysiącach	3447	3473	3475
na 1 km ²	116	116	117
w tym kobiety:			
w tysiącach	1770	1783	1784
na 100 mężczyzn	106	106	106
Miasta: w tysiącach	1928	1912	1907
w %	55,9	55,1	54,9
Wieś: w tysiącach	1519	1560	1568
w %	44,1	44,9	45,1
POZNAŃ			
Stan w dniu 30 VI w tys.	557	547	545
w tym kobiety	297	292	291
Stan w dniu 31 XII:			
w tysiącach	556	546	542
na 1 km ²	2121	2083	2070
w tym kobiety:			
w tysiącach	297	291	289
na 100 mężczyzn	115	115	114

W 2015 r. zanotowano w województwie wielkopolskim dodatni przyrost naturalny. Różnica między liczbą urodzeń żywych i zgonów ukształtowała się na poziomie 3591, natomiast rok wcześniej wyniosła 5943, a w 2010 r. – 9872. Współczynnik przyrostu naturalnego osiągnął wartość 1,03‰ i był niższy niż w 2014 r. (1,71‰) oraz w 2010 r. (2,87‰). Omawiany wskaźnik dla Polski osiągał znacznie niższe wartości we wszystkich analizowanych okresach, a w 2015 r. ukształtował się na poziomie -0,67‰.

Tabl. 3. **Ludność według województw**
Stan w dniu 31 XII

Województwa	Ludność w tys.			Roczna zmiana liczby ludności w % (przyrost/ubytek)	
	2010	2014	2015	2014	2015
P o l s k a	38530	38479	38437	-0,04	-0,11
Dolnośląskie	2917	2908	2904	-0,05	-0,15
Kujawsko-pomorskie ..	2099	2090	2086	-0,12	-0,18
Lubelskie	2179	2148	2140	-0,39	-0,37
Lubuskie	1023	1020	1018	-0,11	-0,22
Łódzkie	2542	2504	2494	-0,36	-0,42
Małopolskie	3337	3368	3373	0,23	0,13
Mazowieckie	5267	5335	5349	0,33	0,27
Opolskie	1017	1001	996	-0,35	-0,48
Podkarpackie	2128	2129	2128	-0,01	-0,07
Podlaskie	1203	1192	1189	-0,25	-0,26
Pomorskie	2275	2302	2308	0,27	0,24
Śląskie	4635	4586	4571	-0,29	-0,33
Świętokrzyskie	1283	1263	1257	-0,40	-0,47
Warmińsko-mazurskie	1454	1444	1440	-0,20	-0,30
Wielkopolskie	3447	3473	3475	0,16	0,08
Zachodniopomorskie ..	1724	1715	1710	-0,20	-0,29

W województwie wielkopolskim współczynnik przyrostu naturalnego miał wartości ujemne w trzech miastach na prawach powiatu: Kaliszu (-3,57‰), Koninie (-1,86‰) i Poznaniu (-0,27‰), oraz sześciu powiatach: kolskim (-2,37‰), pilskim (-0,49‰), chodzieskim (-0,36‰), tureckim (-0,14‰), złotowskim (-0,11‰) i rawickim (-0,02‰). W pozostałych powiatach notowano wartości dodatnie tego miernika, najwyższą w powiecie poznańskim (5,64‰).

W 2015 r. w urzędach stanu cywilnego zarejestrowano 17633 nowo zawarte małżeństwa, tj. o 196 więcej niż przed rokiem, ale o 3558 mniej niż w 2010 r. Wyższy niż przed rokiem był współczynnik małżeństw, który w 2015 r. osiągnął poziom 5,08‰ (wobec 5,03‰ w 2014 r. i 6,16‰ w 2010 r.). We wszystkich analizowanych latach liczba nowo zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była wyższa w województwie wielkopolskim niż średnio w Polsce.

W 2015 r., podobnie jak w trzech ostatnich latach, saldo migracji wewnętrznych ludności na pobyt stały było dodatnie. Oznacza to, że liczba osób zameldowanych na pobyt stały przekraczała liczbę osób wymeldowanych z pobytu stałego: w 2015 r. – o 1207, w 2014 r. – o 1381, a w 2010 r. – o 1706).

Tabl. 4. **Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Małżeństwa	5,93	4,90	4,91
Urodzenia żywe	10,73	9,75	9,60
Zgony	9,83	9,78	10,27
w tym niemowląt ^a	4,98	4,22	4,00
Przyrost naturalny ^b	0,90	-0,03	-0,67
Saldo migracji wewnętrznych	x	x	x
Saldo migracji zagranicznych	-0,05	-0,41	.
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE			
Małżeństwa	6,16	5,03	5,08
Urodzenia żywe	11,89	10,66	10,58
Zgony	9,02	8,95	9,55
w tym niemowląt ^a	4,40	4,32	4,46
Przyrost naturalny ^b	2,87	1,71	1,03
Saldo migracji wewnętrznych	0,50	0,40	0,35
Saldo migracji zagranicznych	-0,13	-0,38	.
POZNAŃ			
Małżeństwa	5,68	4,61	4,79
Urodzenia żywe	10,86	10,36	10,41
Zgony	10,12	10,17	10,68
w tym niemowląt ^a	4,80	3,00	5,64
Przyrost naturalny ^b	0,74	0,19	-0,27
Saldo migracji wewnętrznych	-4,82	-2,77	-2,79
Saldo migracji zagranicznych	-0,57	-0,68	.

^a Dzieci w wieku poniżej 1 roku. Na 1000 urodzeń żywych. ^b Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

Analizując saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały w województwie wielkopolskim według powiatów w 2015 r., należy stwierdzić, że przyjęło ono wartości dodatnie w 9 powiatach, a ujemne w 26 powiatach. W przeliczeniu na 1000 ludności, współczynnik migracji wewnętrznej stałej osiągnął najwyższą wartość w powiecie poznańskim (14,98‰), a najniższą w Koninie (-6,59‰).

Dane prezentujące ludność w województwie wielkopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Biuletyn Statystyczny Województwa Wielkopolskiego” – kwartalnik,
- „Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie wielkopolskim” – publikacja ukazuje się co roku.

Dane te znajdują się również w Banku Danych Lokalnych.

RYNEK PRACY

■ PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE

Rok 2015 był szóstym z kolei, w którym notowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w województwie wielkopolskim, przy czym tempo wzrostu było wolniejsze niż w 2014 r.

W 2015 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie wielkopolskim ukształtowało się na poziomie 662,7 tys. osób, tj. o 4,1% wyższym w stosunku do poprzedniego roku (wobec wzrostu o 4,8% w 2014 r.). W kraju odnotowano wzrost zatrudnienia w porównaniu z rokiem poprzednim o 1,3% (wobec o 0,6% w 2014 r.).

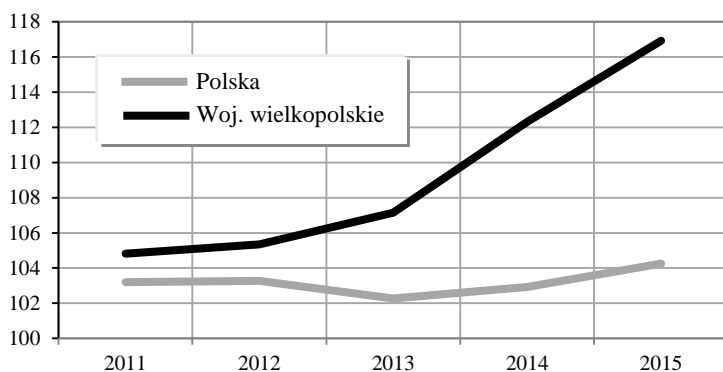
Dane o przeciętnym zatrudnieniu obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Tabl. 5. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015		
	w tysiącach		2010=100	2014=100	
Polska ^a	5372,6	5529,5	5601,6	104,3	101,3
Województwo wielkopolskie	566,8	636,6	662,7	116,9	104,1
Poznań	137,7	140,3	144,1	104,6	102,7

^a Łącznie z Poczta Polska i Telekomunikacją.

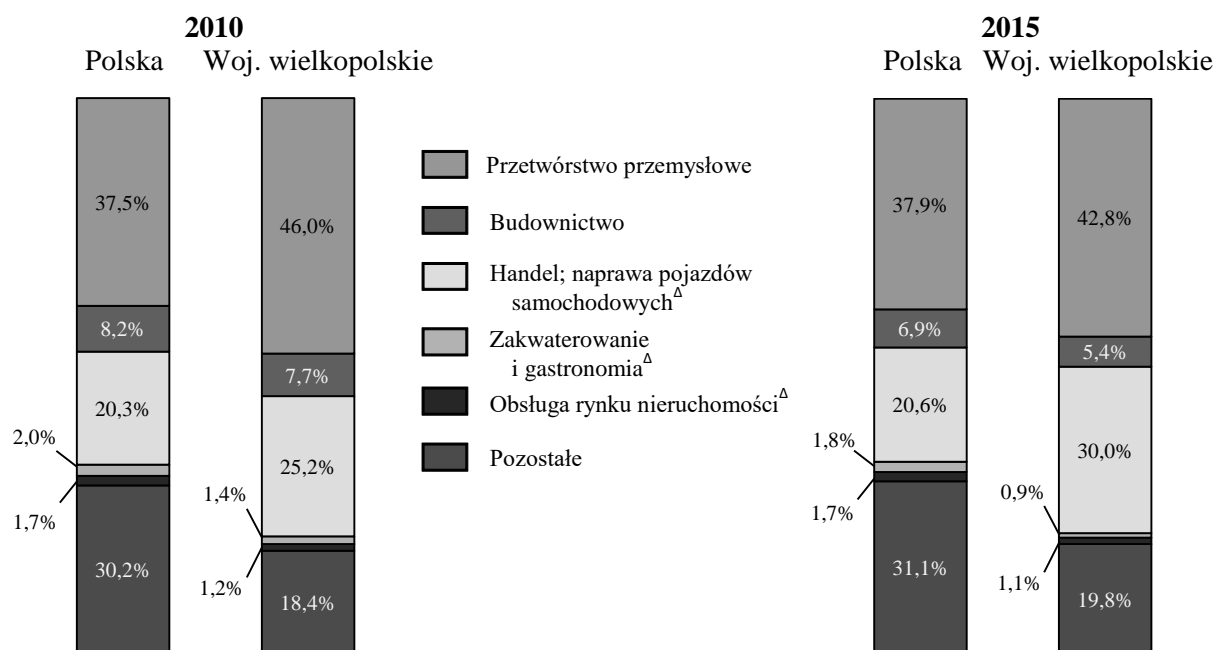
Wyk. 11. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw**
2010 = 100

Liczba zatrudnionych w przetwórstwie przemysłowym wyniosła 283,9 tys. osób, co stanowiło 42,8% ogółu zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw.

W porównaniu z rokiem poprzednim przeciętne zatrudnienie wzrosło m.in. w sekcjach: administrowanie i działalność wspierająca (o 16,1%); transport i gospodarka magazynowa (o 9,6%); informacja i komunikacja (o 6,4%), natomiast zmniejszyło się w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia (o 10,4%) oraz budownictwo (o 5,6%).

Wyk. 12. Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007

Tabl. 6. Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie wielkopolskim

Wyszczególnienie	2014				2015				w tys. osób
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100								
O g ó ł e m	103,4	103,6	104,4	104,8	105,4	105,0	104,2	104,1	662,7
w tym:									
Przemysł	101,4	101,1	102,2	102,8	104,0	103,7	102,8	102,8	308,6
w tym:									
przetwórstwo przemysłowe	101,5	102,4	103,2	104,0	105,5	105,2	103,8	103,8	283,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	102,0	102,4	101,8	101,8	102,4	102,4	102,9	102,7	10,8
Budownictwo	90,6	91,6	91,7	92,3	94,2	93,3	94,5	94,4	36,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	108,7	109,8	110,4	110,6	109,2	107,6	106,6	106,0	198,5
Transport i gospodarka magazynowa	103,7	103,0	103,1	104,1	107,5	108,9	109,5	109,6	42,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	98,2	98,4	97,0	96,9	92,6	91,4	92,4	89,6	5,7
Informacja i komunikacja	100,5	99,1	99,9	102,6	107,4	107,7	107,4	106,4	10,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	101,7	102,5	103,7	101,9	98,9	99,5	99,6	100,0	7,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	116,0	115,7	115,8	115,5	114,4	117,6	114,9	116,1	27,5

■ BEZROBOCIE REJESTROWANE

W końcu 2015 r. w województwie wielkopolskim zaobserwowano poprawę sytuacji na rynku pracy. W ujęciu rocznym wzrosła liczba ofert pracy oraz zanotowano spadek ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych. Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych w ciągu roku przewyższała liczbę nowo zarejestrowanych.

W końcu grudnia 2015 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa wielkopolskiego wyniosła 93,3 tys. i była niższa od zanotowanej przed rokiem (o 23,1 tys., tj. o 19,8%) oraz w 2010 r. (o 41,9 tys., tj. o 31,0%). Bezrobotni mieszkańcy wsi stanowili 48,1% ogółu bezrobotnych w województwie (przed rokiem 48,0%). W skali kraju na koniec 2015 r. liczba bezrobotnych była o 14,3% mniejsza niż rok wcześniej, a w stosunku do 2010 r. spadek wyniósł 20,0%.

Dane o bezrobociu rejestrowanym dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (jednolity tekst Dz. U. 2013, poz. 674, z późniejszymi zmianami).

Tabl. 7. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	1954,7	1825,2	1563,3
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	3042,0	2452,8	2368,8
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	2979,8	2786,2	2630,6
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	83	46	31
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	12,4	11,4	9,8
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	135,2	116,4	93,3
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	234,8	185,8	173,9
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	233,2	214,3	197,0
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	61	29	21
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	9,2	7,6	6,2

^a W ciągu roku.

Tabl. 7. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia (dok.)**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POZNAŃ			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	11,2	10,4	8,0
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	22,9	16,5	14,6
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	21,9	19,6	17,0
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	78	38	13
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	3,6	3,1	2,4

^a W ciągu roku.

W województwie wielkopolskim w końcu 2015 r. spadek liczby bezrobotnych, w odniesieniu do roku poprzedniego, odnotowano we wszystkich trzydziestu pięciu powiatach, przy czym najwyższy w powiecie wągrowieckim (o 33,6%), a najniższy w złotowskim (o 10,1%).

Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które nie nabyły bądź utraciły prawo do zasiłku.

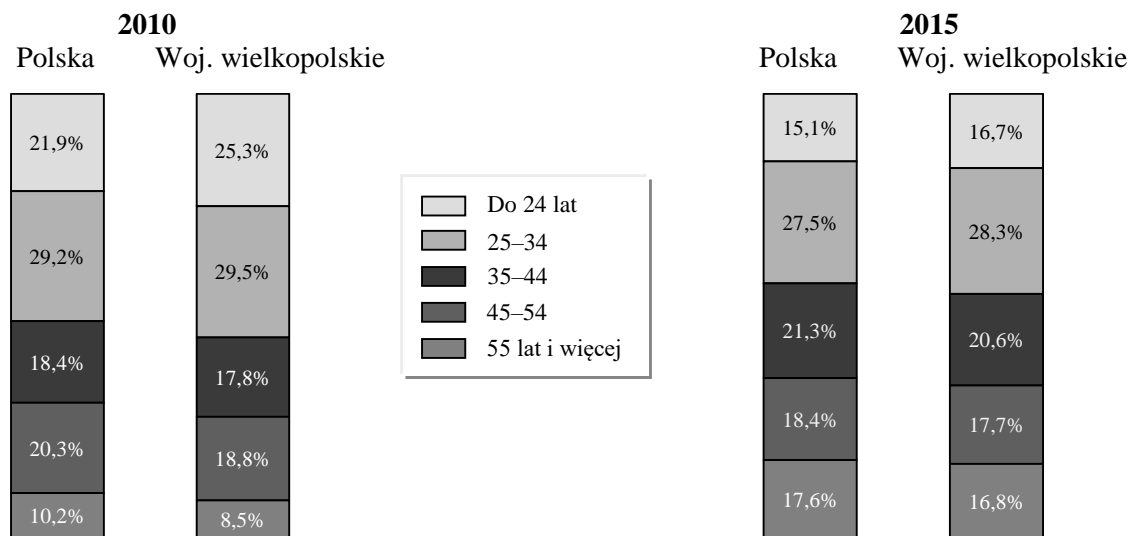
W końcu 2015 r. 83,8% ogółu bezrobotnych w województwie nie posiadało prawa do zasiłku (w 2014 r. – 84,9%); 87,4% stanowiły osoby wcześniej pracujące (w poprzednim roku – 86,4%).

W końcu grudnia 2015 r. w województwie wielkopolskim wśród bezrobotnych przeważały kobiety, ale ich liczba była o 18,3% mniejsza niż przed rokiem. Stanowiły one 57,7% ogółu zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy (rok wcześniej 56,6%). Liczba zarejestrowanych bezrobotnych mężczyzn w 2015 r. była o 21,9 % mniejsza niż w 2014 r.

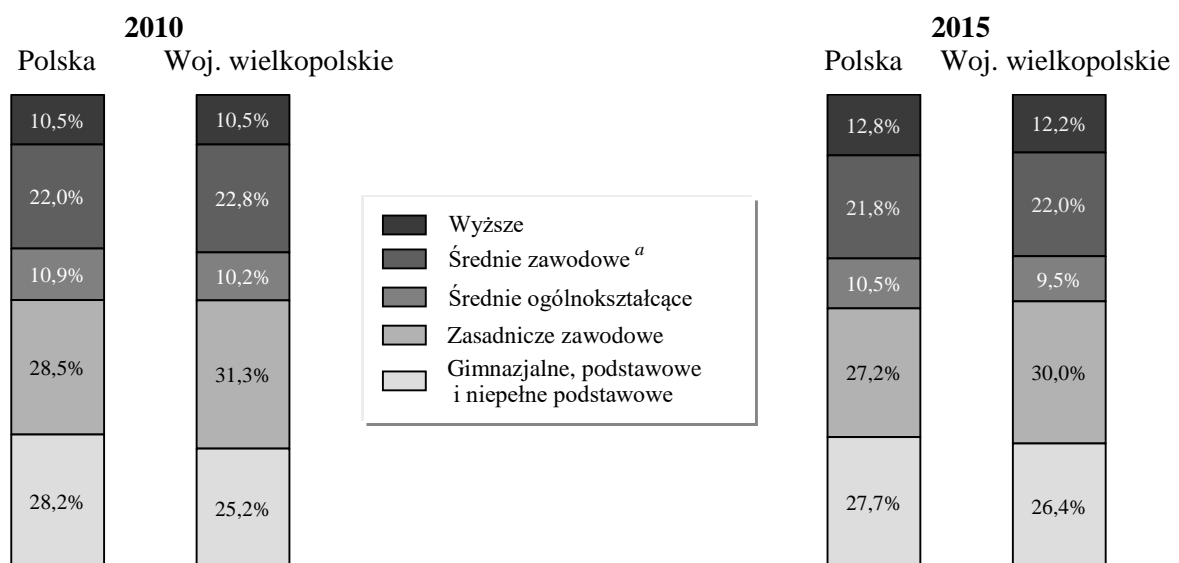
Bezrobocie nadal dotyczyło przede wszystkim ludzi młodych. W końcu grudnia 2015 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25–34 lata (26,4 tys.), lecz ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych obniżył się w porównaniu z poprzednim rokiem (o 0,6 p.proc. do 28,3%). Zmniejszył się także udział bezrobotnych w wieku poniżej 25 lat (o 1,1 p.proc. do 16,7%) oraz w wieku 45–54 lata (o 0,2 p.proc. do 17,7%), wzrósł natomiast udział osób w wieku 55 lat i więcej (o 1,8 p.proc. do 16,8%)

Większość bezrobotnych rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Dwie najliczniejsze grupy stanowiły osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe (30,0% ogółu bezrobotnych) oraz gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe (26,4%). Udział osób z najniższym wykształceniem zwiększył się w porównaniu z 2014 r. o 0,5 p.proc. Liczba osób z wyższym wykształceniem w ciągu 2015 r. zmniejszyła się (o 18,5%), ale ich odsetek wzrósł o 0,2 p.proc. do poziomu 12,2%.

Wyk. 13. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku**
Stan w dniu 31 XII

Wyk. 14. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia**
Stan w dniu 31 XII

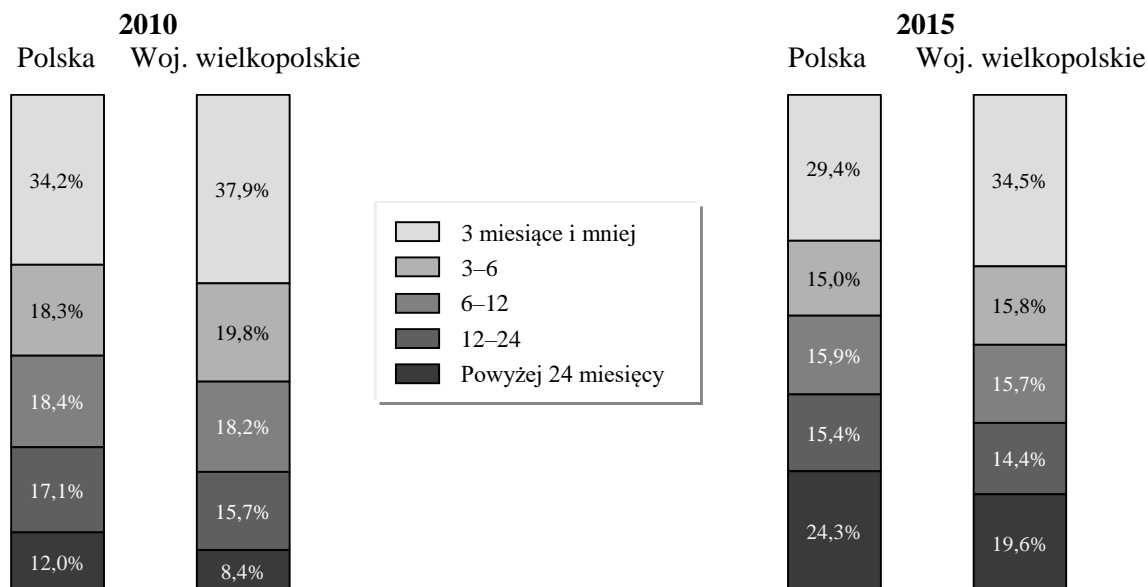

^a Łącznie z wykształceniem policealnym.

W 2015 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, we wszystkich kategoriach wyodrębnionych ze względu na czas pozostawania bez pracy odnotowano spadek liczby bezrobotnych, jednak wzrósł udział osób najkrócej pozostających bez pracy (o 3,8 p.proc. do 34,5%). Największy spadek liczby bezrobotnych odnotowano w przypadku osób pozostających bez pracy od 12 do 24 miesięcy (o 33,7%), a ich udział obniżył się o 3,0 p.proc. do 14,4%.

Największe trudności ze znalezieniem pracy miały osoby z krótkim stażem 1–5 lat (24,0% liczby bezrobotnych ogółem) oraz ze stażem 10–20 lat (16,1%). W porównaniu z rokiem poprzednim najbardziej zwiększył się udział osób za stażem 1 rok i mniej, których odsetek wzrósł do poziomu 15,6%, tj. o 0,6 p.proc., natomiast najbardziej zmalał odsetek bezrobotnych bez stażu (o 1,1 p.proc. do 12,6%)

Wyk. 15. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy^a**
Stan w dniu 31 XII

^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.

Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy w końcu grudnia 2015 r. stanowili 85,7% ogółu bezrobotnych. Najliczniejszą grupę stanowili długotrwale bezrobotni (45,8 tys. osób, tj o 23,9% mniej niż w 2014 r.), których udział w populacji bezrobotnych ogółem wyniósł 49,1%. Odsetek bezrobotnych w wieku poniżej 30 roku życia ukształtował się na poziomie 31,4%. Osoby w wieku powyżej 50 roku życia stanowiły 26,3% bezrobotnych, a ich liczba zmalała w ciągu roku o 13,7%. Udział osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej wyniósł 2,2%, bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia – 17,2%, a osób posiadających dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 roku życia – 0,1%. Odsetek bezrobotnych niepełnosprawnych ukształtował się na poziomie 7,8%, przy spadku ich liczby o 1,3 tys., tj. o 15,0%.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie wielkopolskim w kolejnych miesiącach 2015 r. była niższa od notowanej w analogicznych okresach 2014 r., a maksymalna zmiana wynosiła 2,0 p.proc. Podobna sytuacja wystąpiła w kraju.

Tabl. 8. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie wielkopolskim**

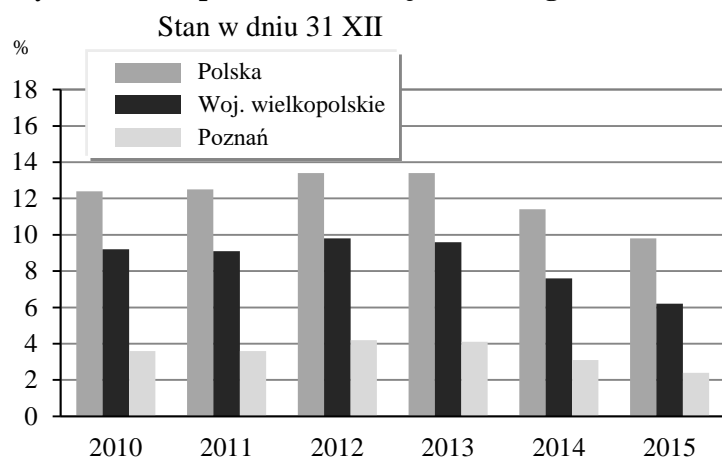
Wyszczególnienie	2014				2015			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu): w tysiącach osób	145,9	124,5	118,0	116,4	119,4	101,9	94,5	93,3
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	89,8	85,6	83,2	80,4	81,9	81,8	80,1	80,2
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ): w tysiącach osób	50,4	38,6	46,7	50,2	46,1	36,4	44,3	47,1
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	83	87,5	87,1	92,4	91,4	94,5	94,7	93,9
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ): w tysiącach osób	49,3	59,9	53,2	51,8	43,0	54,0	51,7	48,3
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	106,9	98	93	101,2	87,2	90,1	97,1	93,2
Płynność bezrobocia (napływ - odpływ) w tysiącach osób	1,1	-21,4	-6,5	-1,6	3,0	-17,5	-7,4	-1,2
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	9,6	8,3	7,9	7,6	7,8	6,7	6,2	6,2

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

W końcu grudnia 2015 r. stopa bezrobocia rejestrowanego w Polsce wyniosła 9,8%, tj. o 1,6 p.proc. mniej niż przed rokiem i mniej o 2,6 p.proc. w porównaniu z 2010 r. W województwie wielkopolskim w końcu 2015 r. stopa bezrobocia rejestrowanego była najniższa w kraju i ukształtowała się na poziomie 6,2%, tj. o 1,4 p.proc. mniej niż rok wcześniej oraz o 3,0 p.proc. mniej w stosunku do 2010 r.

Spadek stopy bezrobocia w skali roku odnotowano we wszystkich powiatach i wyniósł on od 0,5 p.proc. w powiecie poznańskim do 4,7 p.proc. w powiecie wągrowieckim. Nadal obserwowano dość duże zróżnicowanie terytorialne stopy bezrobocia rejestrowanego w województwie. Rozpiętość pomiędzy najniższą i najwyższą wartością tego wskaźnika w powiatach wyniosła 12,9 p.proc., lecz w skali roku zmniejszyła się o 1,0 p.proc. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach: konińskim (15,3%), złotowskim (13,0%) oraz kolskim (12,8%), zaś najniższą – w Poznaniu (2,4%) i w powiatach: kępińskim (2,7%) oraz poznańskim (2,9%).

W 2015 r. w województwie wielkopolskim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 173,9 tys. osób i była mniejsza niż przed rokiem (o 12,0 tys., tj. o 6,4%) oraz mniejsza w porównaniu z zanotowaną w 2010 r. (o 60,9 tys., tj. o 26,0%). Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich udział w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych zwiększył się w stosunku do 2014 r. (0,4 p.proc.) i wyniósł 79,6%.

Wyk. 16. **Stopa bezrobocia rejestrowanego**

robotnych zamieszkałych na wsi (do 48,1%, tj. o 0,1 p.proc.), a także odsetek absolwentów (do 5,4%, tj. o 0,2 p.proc.).

Z ewidencji bezrobotnych w województwie wielkopolskim w ciągu 2015 r. skreślono 197,0 tys. osób, tj. o 8,1% mniej niż przed rokiem i o 15,5% mniej niż w analogicznym okresie 2010 r. Główną przyczynę wyrejestrowania stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 99,1 tys. osób (wobec 107,3 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się w ujęciu rocznym o 0,2 p.proc. do 50,3%. Wzrosły również udziały osób, które rozpoczęły staż lub szkolenia u pracodawców (do 11,6%, tj. o 1,6 p.proc.), a także tych, które odmówiły bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy (do 4,6%, tj. o 1,9 p.proc.). Zmniejszył się natomiast udział osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do pracy (do 20,2%, tj. o 4,5 p.proc.) lub dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (do 5,7%, tj. o 0,2 p.proc.).

W 2015 r. w województwie wielkopolskim bilans bezrobotnych kształtował się korzystnie, tzn. w ciągu roku zarejestrowano o 23,1 tys. osób mniej niż wyłączono z ewidencji. Relacja napływu do odpływu z bezrobocia ukształtowała się na poziomie 88,3%, podczas gdy w Polsce wskaźnik ten wyniósł 90,0%. W 2015 r. płynność bezrobocia była większa niż przed rokiem zarówno w województwie, jak i w kraju.

Powiatowe urzędy pracy w województwie wielkopolskim w ciągu całego 2015 r. miały do dyspozycji 121,9 tys. ofert pracy, tj. o 25,8% więcej niż rok wcześniej. W końcu grudnia na 1 ofertę pracy przypadało 21 bezrobotnych (wobec 29 osób przed rokiem) i wskaźnik ten był niższy niż w skali kraju. Najkorzystniejsza sytuacja miała miejsce w powiecie nowotomyskim (6 osób na 1 ofertę), w Kaliszu (8 osób) oraz w powiecie ostrowskim (9 osób). Natomiast w powiecie konińskim na 1 ofertę przypadało 365 osób bezrobotnych.

W końcu grudnia 2015 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, w województwie wielkopolskim wzrósł udział osób dotychczas pracujących (do 87,4%, tj. o 1,1 p.proc.) oraz zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy (do 7,1%, tj. o 0,3 p.proc.) w ogólnej liczbie bezrobotnych. W porównaniu z grudniem 2014 r. zwiększył się również odsetek bez-

■ BADANIE AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL¹) przeprowadzonego w IV kwartale 2015 r. w województwie wielkopolskim pokazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- nastąpił spadek bezrobocia; zmniejszyła się liczba bezrobotnych oraz stopa bezrobocia (dotyczy to zarówno kobiet jak i mężczyzn),
- zwiększył się udział zatrudnionych w ogólnej liczbie ludności,
- spadło obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi.

W IV kwartale 2015 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie liczyła 1327 tys. osób, biernych zawodowo – 972 tys. Ludność aktywną zawodowo tworzyli pracujący (1261 tys. osób) i bezrobotni (66 tys.).

Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach.

Tabl. 9. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Aktywni zawodowo w tys.	17154	17427	17489
pracujący	15557	16018	16280
bezrobotni	1597	1410	1210
Bierni zawodowo w tys.	13826	13543	13473
Współczynnik aktywności zawodowej w %	55,4	56,3	56,5
Wskaźnik zatrudnienia w %	50,2	51,7	52,6
Stopa bezrobocia w %	9,3	8,1	6,9
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE			
Aktywni zawodowo w tys.	1483	1422	1327
pracujący	1356	1319	1261
bezrobotni	127	103	66
Bierni zawodowo w tys.	1090	1057	972
Współczynnik aktywności zawodowej w %	57,6	57,4	57,7
Wskaźnik zatrudnienia w %	52,7	53,2	54,8
Stopa bezrobocia w %	8,6	7,2	5,0

¹ Prezentowane wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie NSP 2011. Dane nie obejmują osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania i bezdomnych oraz osób nieobecnych w gospodarstwach domowych 12 miesięcy i więcej.

Struktura ludności według statusu na rynku pracy uległa niewielkiej zmianie w stosunku do notowanej w IV kwartale 2014 r. oraz w stosunku do 2010 r. W odniesieniu do analogicznego okresu 2014 r. zwiększył się udział pracujących (o 1,6 p.proc.) oraz spadł odsetek bezrobotnych (o 1,3 p.proc.). Podobne zmiany zaobserwowano w porównaniu z IV kwartałem 2010 r. – wzrost udziału pracujących (o 2,1 p.proc.) oraz spadek odsetka bezrobotnych (o 2,1 p.proc.).

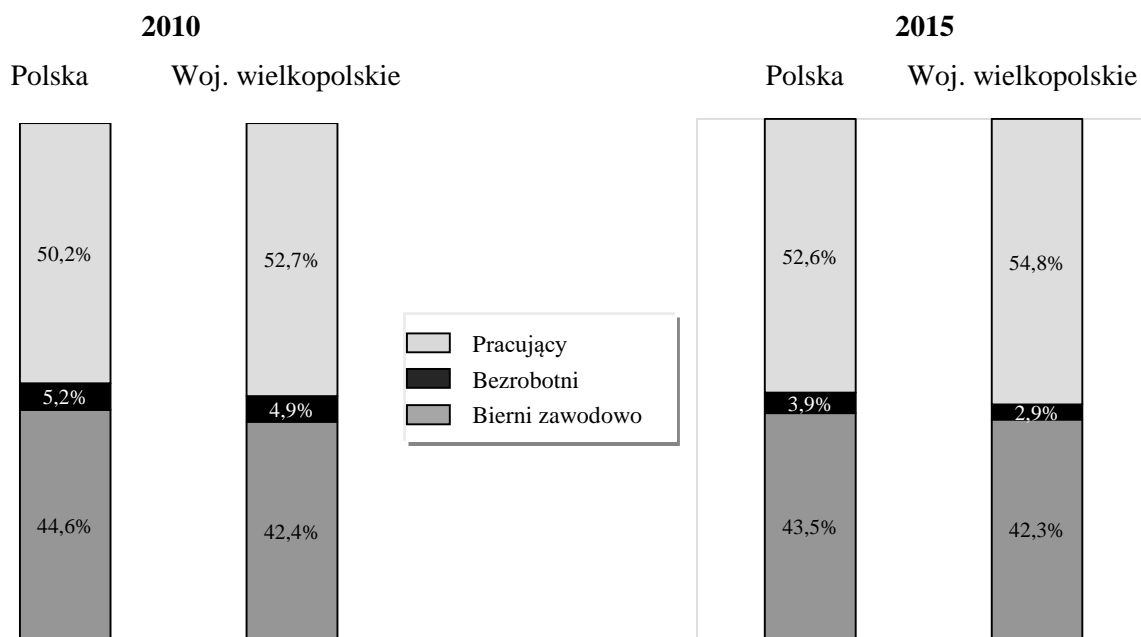
Liczba aktywnych zawodowo w IV kwartale 2015 r. zmniejszyła się w stosunku do zanotowanej w analogicznym okresie poprzedniego roku o 6,7%, natomiast w odniesieniu do 2010 r. zmniejszyła się o 10,5%. W omawianym okresie współczynnik

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

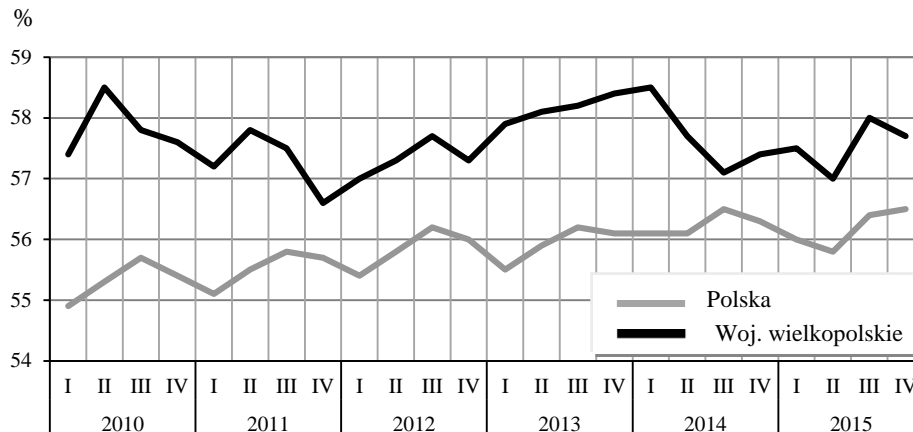
aktywności zawodowej w województwie ukształtował się na poziomie 57,7% (w kraju 56,5%). W województwie w ujęciu rocznym zaobserwowano wzrost aktywności zawodowej, a opisujący ją współczynnik zwiększył się o 0,3 p.proc., w odniesieniu do analogicznego kwartału 2010 r. – zwiększył się o 0,1 p.proc. (w skali kraju zaobserwowano wzrost odpowiednio o 0,2 p.proc. i 1,1 p.proc.). W analizowanym okresie w województwie wielkopolskim wyższą wartość wskaźnika aktywności zawodowej zanotowano wśród mężczyzn niż wśród kobiet (66,8%, wobec 49,2%).

Zbiorowość pracujących w IV kwartale 2015 r. liczyła 1261 tys., tj. o 4,4% mniej niż przed rokiem (w przypadku mężczyzn spadek ten wyniósł 6,0%, a wśród kobiet 2,1%). W IV kwartale 2015 r. najmniejszy udział w omawianej zbiorowości miały osoby ze skrajnych grup wiekowych, tzn. 15–24 lata (7,9%) oraz 55 lat i więcej (16,0%). Udziały pozostałych grup wyodrębnionych ze względu na wiek mieściły się w granicach 20,1–29,7%.

Wyk. 17. **Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale**

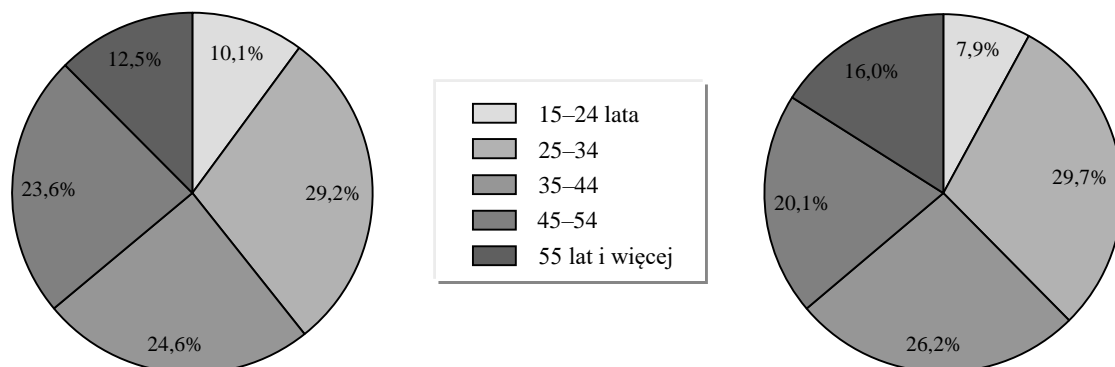
Wyk. 18. Współczynnik aktywności zawodowej

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych) jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; jeśli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w BAEL w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące prace nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

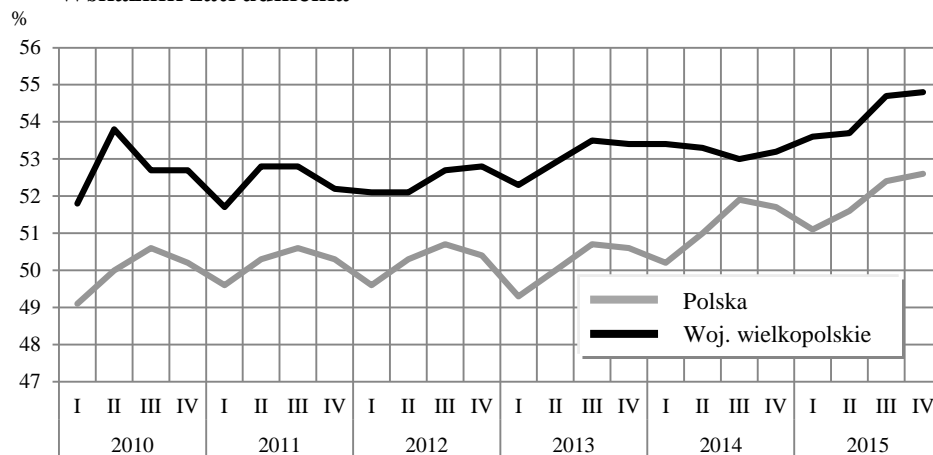
Wyk. 19. Struktura pracujących według wieku w województwie wielkopolskim w IV kwartale 2010 i 2015

Wskaźnik zatrudnienia w województwie wielkopolskim w IV kwartale 2015 r. wyniósł 54,8% i był o 2,2 p.proc. wyższy od średniego w kraju. W odniesieniu do analogicznego kwartału 2014 r. zwiększył się on o 1,6 p.proc. (w skali kraju wzrósł o 0,9 p.proc.), przy czym obserwowany w tym czasie wzrost wskaźnika dotyczył jedynie kobiet (o 3,2 p.proc.), w przypadku mężczyzn nastąpił spadek (o 0,2 p.proc.).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

Wyk. 20. Wskaźnik zatrudnienia

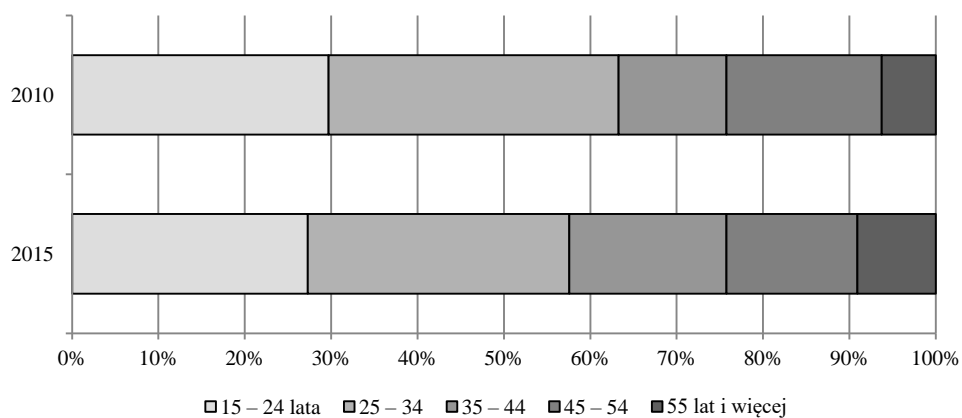

W IV kwartale 2015 r. liczba bezrobotnych w województwie wielkopolskim wyniosła 66 tys. i w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego zmniejszyła się o 37 tys., tj. o 35,9%. Zmiany dotyczyły zarówno kobiet (spadek o 44,8%), jak i mężczyzn (spadek 24,4%).

Analiza bezrobotnych pod względem wieku w IV kwartale 2015 r. wykazała, że najliczniejszą grupę tworzyły osoby należące do przedziału 25–34 lata (30,3% ogółu bezrobotnych). Najmniejszy udział w zbiorowości miały osoby 55-letnie i starsze (9,1%).

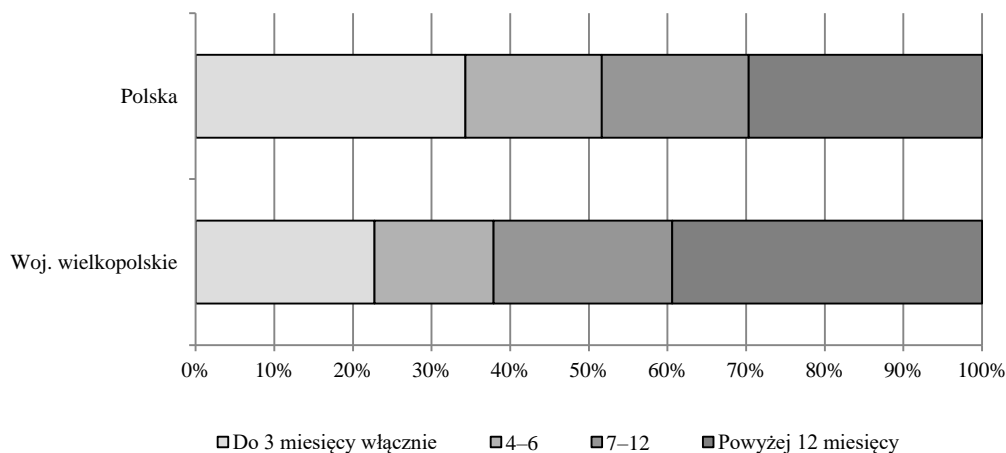
***Bezrobotni** to osoby w wieku 15–74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki: w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy oraz były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.*

Wyk. 21. Struktura bezrobotnych według wieku w województwie wielkopolskim w IV kwartale

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kwartale 2015 r. w województwie wielkopolskim wyniósł 14,5 miesiąca (w kraju – 11,8 miesiąca). W ciągu roku czas ten uległ wydłużeniu o 1,7 miesiąca (w Polsce – był krótszy o 0,2 miesiąca). W analizowanym okresie w województwie liczba osób długotrwale poszukujących pracy (tzn. dłużej niż rok) wyniosła 26 tys. i stanowiła 39,4% ogółu bezrobotnych (wobec 39,8% rok wcześniej). W kraju w IV kwartale 2015 r. udział osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 29,7% i w porównaniu z zanotowanym przed rokiem zmniejszył się o 5,5 p.proc.

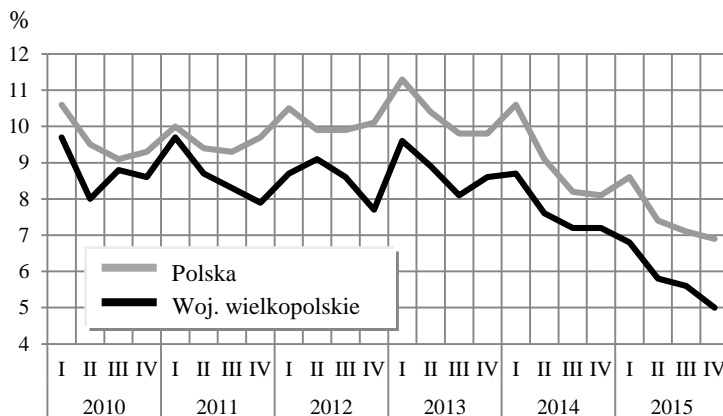
Wyk. 22. **Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w IV kwartale 2015 r.**

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2015 r. w województwie wielkopolskim ukształtowała się na poziomie 5,0% i była o 1,9 p.proc. niższa od wskaźnika ogólnokrajowego. W stosunku do poprzedniego roku oraz do analogicznego okresu 2010 r. stopa bezrobocia w województwie zmniejszyła się odpowiednio o 2,2 p.proc. i 3,6 p.proc. (w Polsce – spadek odpowiednio o 1,2 p.proc. oraz o 2,4 p.proc.). W IV kwartale 2015 r. w województwie analizowany wskaźnik w przypadku mężczyzn wyniósł 4,6%, a wśród kobiet – 5,5%.

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

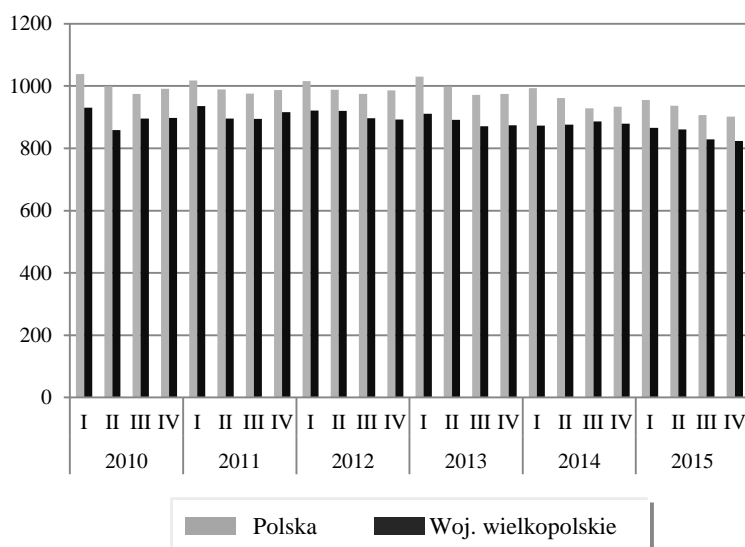
Wyk. 23. **Stopa bezrobocia wg BAEL**

W IV kwartale 2015 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 972 tys. osób i stanowiła 42,3% ogółu mieszkańców województwa w wieku 15 lat i więcej. Udział biernych zawodowo w ogólnej liczbie ludności kraju w tym wieku ukształtował się na poziomie 43,5%. W ciągu roku liczba biernych zawodowo

w województwie wielkopolskim zmniejszyła się o 8,0%, a w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. była niższa o 10,8%. W skali kraju w tym czasie liczebność analizowanej populacji zmniejszyła się odpowiednio o 0,5% i 2,6%. Wśród osób biernych zawodowo w województwie dominowały kobiety, których udział w IV kwartale 2014 r. wyniósł 61,9%.

Wyk. 24. Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących

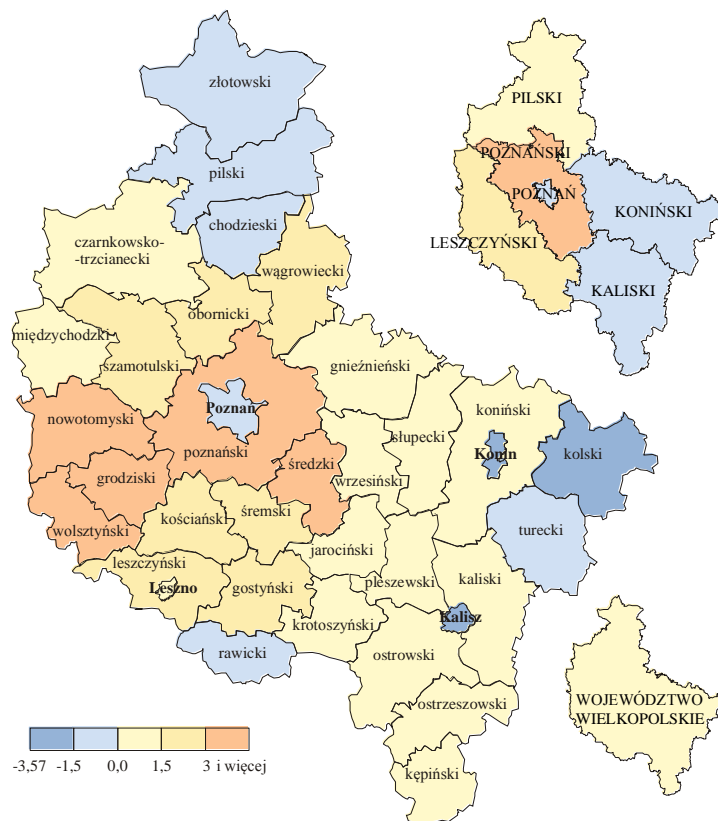
W IV kwartale 2015 r. na 1000 pracujących w województwie wielkopolskim przypadało 823 bezrobotnych i biernych zawodowo. Rok wcześniej obciążenie to wynosiło 879, natomiast w analogicznym okresie 2010 r. – 897. Zarówno w IV kwartale 2015 r. jak i analogicznych okresach 2014 r. i 2010 r., obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi w województwie było mniejsze niż średnio w kraju.

Dane prezentujące rynek pracy w województwie wielkopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

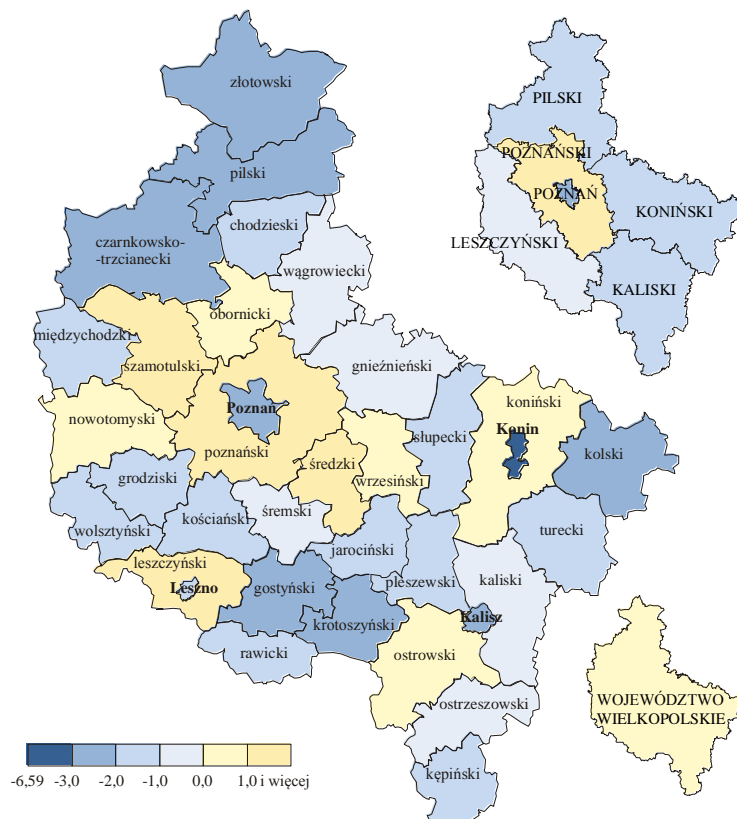
- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa wielkopolskiego” – opracowanie sygnałne ukazuje się co miesiąc,
- „Biuletyn Statystyczny Województwa Wielkopolskiego” – kwartalnik,
- „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie wielkopolskim” – opracowanie sygnałne ukazuje się co kwartał.

Dane te znajdują się również w Banku Danych Lokalnych.

Wyk. 25. **Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie wielkopolskim według podregionów i powiatów w 2015 r.**

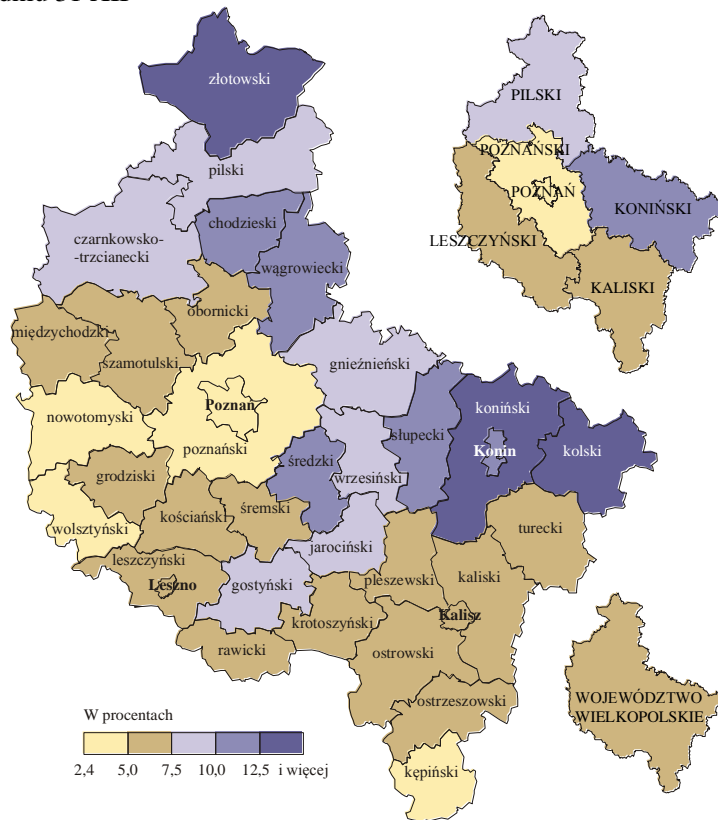

Wyk. 26. **Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie wielkopolskim według podregionów i powiatów w 2015 r.**

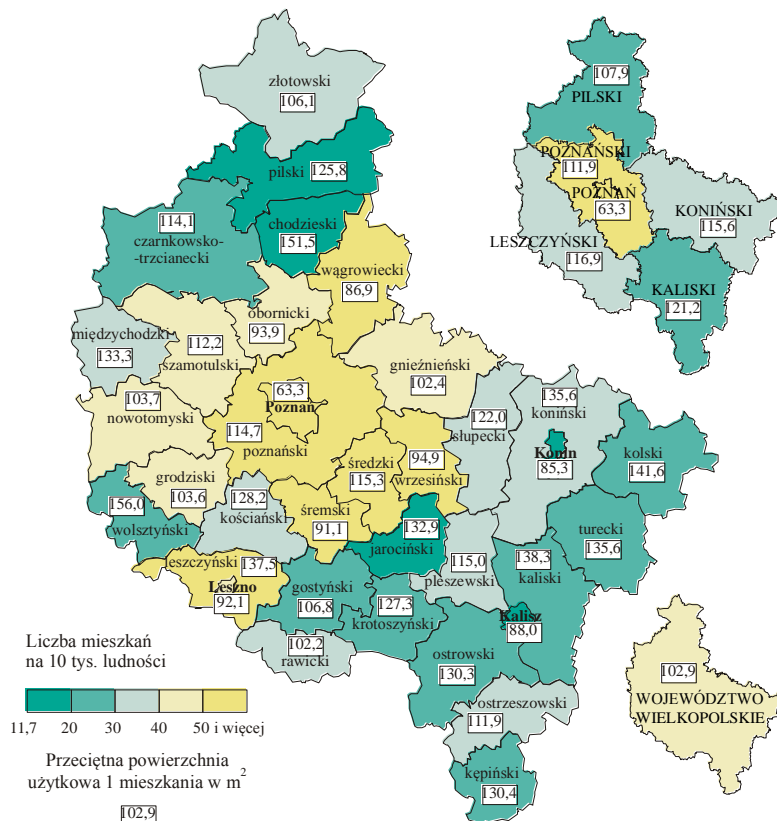

Wyk. 27. **Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie wielkopolskim według podregionów i powiatów w 2015 r.**

Stan w dniu 31 XII

Wyk. 28. **Mieszkania oddane do użytkowania w województwie wielkopolskim według podregionów i powiatów w 2015 r.**

WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie wielkopolskim w 2015 r. ukształtowało się na poziomie wyższym niż w roku poprzednim. W porównaniu z 2014 r. zwiększyły się również czas przepracowany w sektorze przedsiębiorstw oraz średnie wynagrodzenie za godzinę pracy.

Tabl. 10. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015		
	w złotych			2010=100	2014=100
Polska	3434,62	3980,24	4121,41	120,0	103,5
Województwo wielkopolskie	3141,53	3581,54	3676,42	117,0	102,6
Poznań	3842,08	4422,26	4524,74	117,8	102,3

W 2015 r. w województwie przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 3676,42 zł i było wyższe niż w roku poprzednim o 2,6%. W kraju przeciętne wynagrodzenie brutto wyniosło 4121,41 zł, co oznacza wzrost o 3,5% w odniesieniu do zanotowanego przed rokiem.

Przeciętne wynagrodzenie brutto to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku do podziału lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie, po wykluczeniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.

W 2015 r., w stosunku do roku poprzedniego, wzrost wynagrodzeń wystąpił w dziewięciu sekcjach sektora przedsiębiorstw w województwie, przy czym najwyższy notowano w informacji i komunikacji (o 11,5%), budownictwie (o 4,7%) oraz dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 4,4%). Z kolei spadek wynagrodzeń stwierdzono w górnictwie i wydobywaniu (o 3,7%) oraz w obsłudze nieruchomości (o 0,6%).

W omawianym okresie w województwie wielkopolskim najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto odnotowano w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz informacja i komunikacja; przekroczyły one, odpowiednio o 78,8% i 61,3%, średnie wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w województwie. Najniższe wynagrodzenia zaobserwowano w zakwaterowaniu i gastronomii oraz administrowaniu i działalności wspierającej (odpowiednio niższe o 33,7% i 20,9%).

Tabl. 11. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie wielkopolskim**

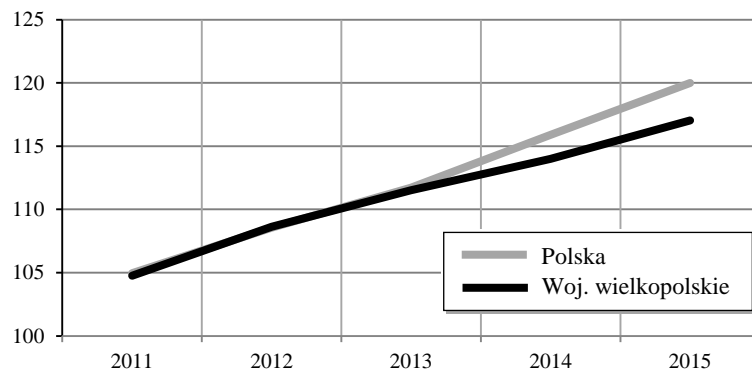
Sekcje	2014				2015				w zł
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100								
O g ó ł e m	102,0	102,0	102,2	102,2	104,3	102,7	102,9	102,6	3676,42
w tym:									
Przemysł	103,8	103,7	103,3	103,2	105,0	103,0	103,0	102,9	3929,42
w tym:									
przetwórstwo przemysłowe	104,1	104,2	103,8	104,0	105,6	103,8	103,5	103,5	3837,08
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	102,1	103,1	103,5	103,9	105,9	103,3	104,0	104,4	3834,70
Budownictwo	103,2	103,0	105,7	104,7	110,3	105,2	104,2	104,7	4000,04
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	102,2	101,6	101,4	101,5	101,8	101,8	102,1	101,9	3200,53
Transport i gospodarka magazynowa	94,3	96,3	96,1	97,2	103,7	102,7	103,3	101,3	3345,63
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	100,8	99,9	100,9	99,9	100,2	101,1	101,4	100,7	2438,78
Informacja i komunikacja	102,7	103,7	104,7	103,6	110,2	109,3	110,8	111,5	5928,88
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	103,4	100,8	106,7	108,4	99,9	101,8	100,0	99,4	4368,06
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	99,8	103,8	107,7	106,5	114,1	106,2	104,2	103,8	2907,92

W 2015 r. zatrudnieni w jednostkach sektora przedsiębiorstw w województwie przepracowali łącznie 1160,8 mln godzin, tj. o 2,7% więcej niż przed rokiem. Najwięcej godzin przepracowano w sekcjach przetwórstwo przemysłowe – 508,6 mln (43,8% ogółu) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych – 330,3 mln (28,5%).

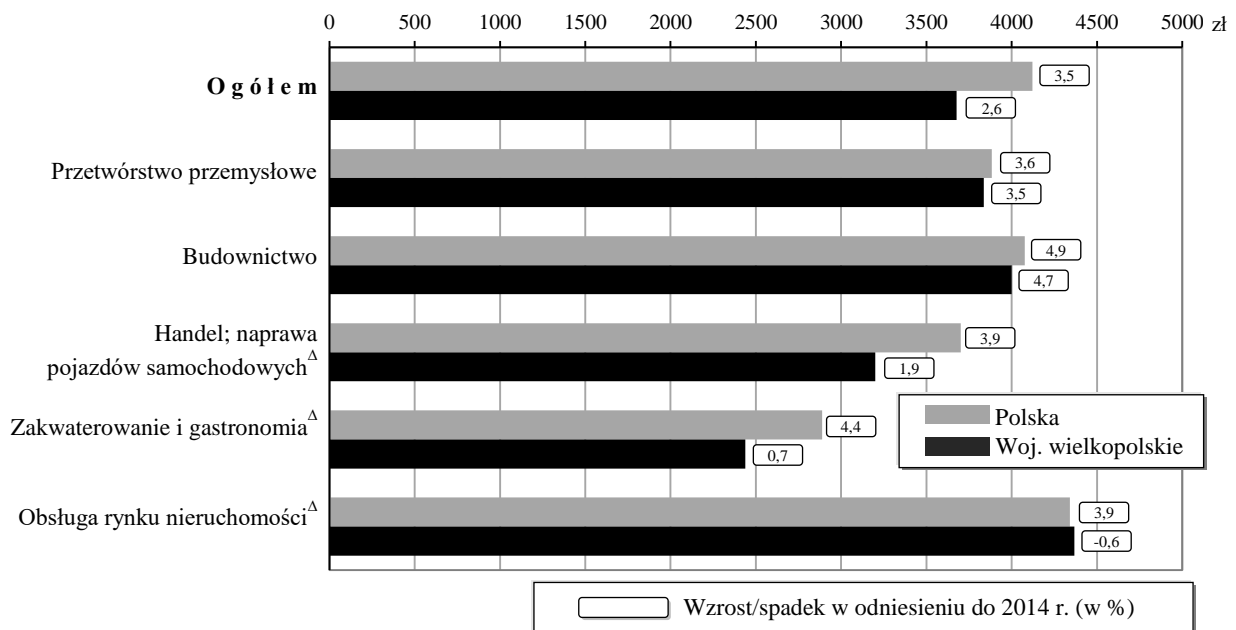
Średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw w 2015 r. wyniósł 146 godzin. Przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto w tym okresie ukształtowało się na poziomie 25,18 zł. W porównaniu z 2015 r. zaobserwowano wzrost wynagrodzenia za godzinę pracy o 4,0%. Najwyższe wynagrodzenie za przepracowaną godzinę otrzymali zatrudnieni w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 44,85 zł, a najniższe w sekcji zakwaterowanie i gastronomia – 15,88 zł.

Wyk. 29. **Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw**

2010 = 100

Wyk. 30. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2015 r. w wybranych sekcjach**

Dane prezentujące przeciętne wynagrodzenia brutto w województwie wielkopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa wielkopolskiego” – opracowanie sygnałne ukazuje się co miesiąc,
- „Biuletyn Statystyczny Województwa Wielkopolskiego” – kwartalnik.

Dane te znajdują się również w Banku Danych Lokalnych.

ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

W 2015 r. w województwie wielkopolskim przeciętna liczba emerytów i rencistów rosła w kolejnych okresach. W ciągu roku w województwie zwiększyła się zarówno liczba emerytów i rencistów pobierających świadczenia z ZUS, jak i rolników indywidualnych.

W analizowanym roku odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto, przy czym świadczenia wypłacane przez ZUS charakteryzowały się dynamiką wyższą niż wypłacone rolnikom indywidualnym.

W 2015 r. w województwie wielkopolskim przeciętna liczba emerytów i rencistów wyniosła 744,8 tys. osób i była większa od notowanej przed rokiem (o 2,4 tys. osób, tj. o 0,3%), ale mniejsza niż w 2010 r. (o 22,0 tys. osób, tj. o 2,9%). W kraju w omawianym roku świadczenia wypłacano przeciętnie 8879,6 tys. osób, czyli o 0,1% więcej niż w roku poprzednim, ale o 3,9% mniej niż w 2010 r.

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy; nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

Tabl. 12. Świadczenia społeczne

Wyszczególnienie	2010	2014	2015		
	w liczbach bezwzględnych		2010=100	2014=100	
POLSKA					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów pobierających świadczenia w tys.	9243,4	8870,3	8879,6	96,1	100,1
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych razem.....	7868,8	7658,7	7676,5	97,6	100,2
w tym wypłacane przez ZUS	7491,4	7255,6	7273,8	97,1	100,3
rolników indywidualnych	1374,7	1211,6	1203,2	87,5	99,3
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych razem w zł	1642,90	1991,14	2049,26	124,7	102,9
wypłacana przez ZUS w zł	1588,95	1922,92	1980,96	124,7	103,0
w tym emerytura	1755,19	2117,35	2170,64	123,7	102,5
wypłacana przez ZUS	1698,35	2043,11	2096,55	123,4	102,6
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	954,68	1144,73	1179,63	123,6	103,0
w tym emerytura	996,18	1176,46	1209,81	121,4	102,8

Tabl. 12. Świadczenia społeczne (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015		
	w liczbach bezwzględnych			2010=100	2014=100
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE^a					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów pobierających świadczenia w tys.	766,8	742,4	744,8	97,1	100,3
wypłacane przez ZUS	640,6	626,2	627,8	98,0	100,2
rolników indywidualnych	126,2	116,2	117,0	92,7	100,7
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1514,25	1836,25	1897,51	125,3	103,3
w tym emerytura	1655,39	1983,85	2040,13	123,2	102,8
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	946,32	1134,87	1167,02	123,3	102,8
w tym emerytura	1001,97	1170,12	1199,29	119,7	102,5

^a Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości.

W 2015 r. udział osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe w województwie w ogólnej ich zbiorowości w Polsce wyniósł 8,4% i nie zmienił się w stosunku do roku poprzedniego. Świadczeniobiorcy ZUS z terenu województwa wielkopolskiego stanowili 8,6% całej populacji, a biorąc pod uwagę liczbę wypłat z KRUS w 2015 r. województwo znalazło się na trzeciej pozycji w kraju (z udziałem 9,7%).

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez:

- **Zakład Ubezpieczeń Społecznych** – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) i ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych – OFE (w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2014 r.);
- **Ministerstwo Obrony Narodowej** w zakresie świadczeń wypłacanych byłym żołnierzom zawodowym i członkom ich rodzin – ze środków budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej;
- **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji** w zakresie świadczeń wypłacanych byłym funkcjonariuszom służby bezpieczeństwa publicznego oraz członkom ich rodzin – ze środków budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych;
- **Ministerstwo Sprawiedliwości** w zakresie świadczeń wypłacanych byłym funkcjonariuszom Służby Więziennej i członkom ich rodzin – ze środków budżetu Ministerstwa Sprawiedliwości.

W 2015 r. w województwie emerytura i renta z ZUS otrzymywało 627,8 tys. osób, tj. o 0,2% więcej niż przed rokiem, ale o 2,0% mniej w stosunku do 2010 r. Liczba emerytów w województwie wzrosła o 2,0% w odniesieniu do 2014 r. W porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się jednak przeciętna liczba rencistów otrzymujących świadczenia z tytułu niezdolności do pracy (o 5,4%) oraz osób pobierających renty rodzinne (o 0,3%). W 2015 r. najliczniejszą grupę świadczeniobiorców ZUS stanowili emeryci (64,6% całej zbiorowości), a najmniejszą osoby pobierające renty z tytułu niezdolności do pracy (16,9%).

W 2015 r. najliczniejszą grupę świadczeniobiorców ZUS stanowili emeryci (64,6% całej zbiorowości), a najmniejszą osoby pobierające renty z tytułu niezdolności do pracy (16,9%).

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

Odmiennie kształtowała się dynamika liczby osób otrzymujących świadczenia emerytalno-rentowe w ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych – w przypadku większości kategorii zanotowano wzrost liczby świadczeniobiorców w porównaniu z 2014 r. Emerytury i renty rolnicze

w 2015 r. pobierało 117,0 tys. osób (o 0,7% więcej niż w roku 2014, ale o 7,3% mniej w stosunku do 2010 r.). W odniesieniu do 2014 r. zaobserwowano wzrost zarówno w przypadku osób otrzymujących emerytury (o 0,9%), jak również renty rodzinne (o 0,9%) czy renty z tytułu niezdolności do pracy (o 0,1%). Świadczeniobiorcy KRUS charakteryzowali się nieco odmienną strukturą. Podobnie jak w przypadku świadczeń wypłacanych przez ZUS, dominowali emeryci, przy czym ich odsetek wyniósł 75,3%. Najniższy udział miały natomiast osoby pobierające renty rodzinne, które stanowiły 4,0% ogółu świadczeniobiorców KRUS.

Tabl. 13. Świadczenia społeczne w województwie wielkopolskim

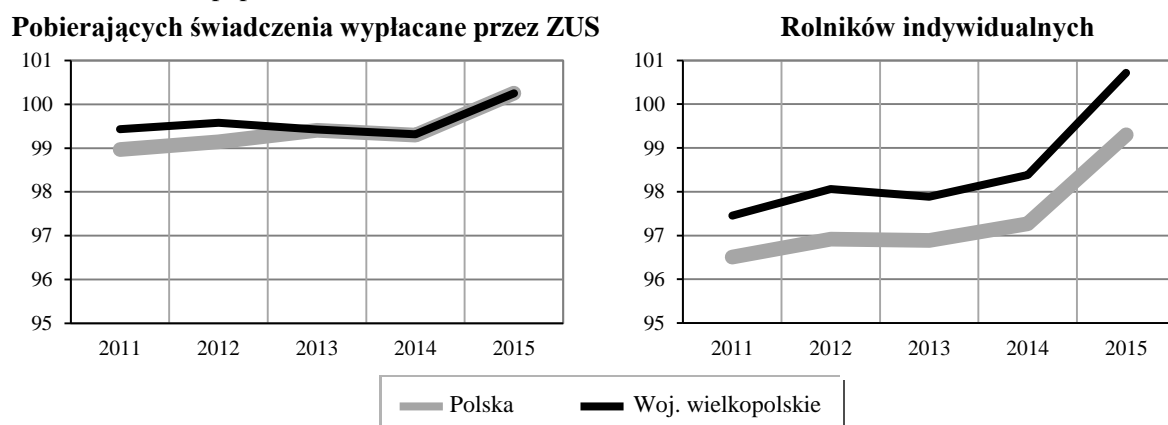
Wyszczególnienie	2014				2015			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. ...	744,1	743,7	742,7	742,4	743,3	744,0	744,4	744,8
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	98,9	99,0	99,1	99,2	99,9	100,0	100,2	100,3
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	627,3	627,1	626,3	626,2	627,5	627,7	627,6	627,8
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	99,1	99,2	99,2	99,3	100,0	100,1	100,2	100,2
rolników indywidualnych	116,8	116,6	116,4	116,2	115,9	116,3	116,8	117,0
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	98,0	98,2	98,3	98,4	99,2	99,7	100,3	100,7
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:								
wypłacana przez ZUS	1805,28	1824,45	1831,89	1836,25	1867,75	1882,51	1890,84	1897,51
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	104,3	103,9	103,8	103,7	103,5	103,2	103,2	103,3
rolników indywidualnych	1126,98	1132,25	1133,56	1134,87	1149,49	1165,60	1166,83	1167,02
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	103,8	102,7	102,2	102,1	102,0	102,9	102,9	102,8

W 2015 r. w województwie przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS wyniosła 1897,51 zł i była o 3,3% wyższa niż przed rokiem (w kraju zanotowano wzrost o 3,0%). Takie samo świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych ukształtowało się na poziomie 1167,02 zł i zwiększyło się o 2,8% w ciągu roku.

Tendencję wzrostową obserwowano w przypadku wszystkich kategorii świadczeń – zarówno w województwie, jak i w kraju. przy czym w województwie w ciągu ostatniego roku nieznacznie szybciej (o 0,5 p.proc.) wzrosła przeciętna emerytura i renta wypłacana przez ZUS niż analogiczne świadczenie z KRUS. Rozpatrując poszczególne kategorie świadczeń, największy wzrost w ciągu roku odnotowano w przypadku świadczeń wypłacanych przez KRUS: w województwie – renty rodzinnej (o 4,3%), a w kraju – renty z tytułu niezdolności do pracy (o 4,1%).

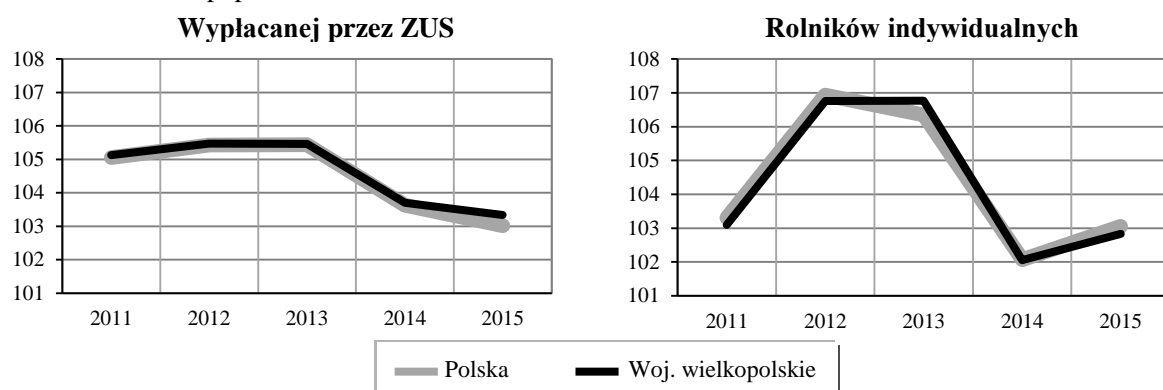
Wyk. 31. **Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów**

Rok poprzedni = 100

Wyk. 32. **Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto**

Rok poprzedni = 100

W 2015 r. w województwie wielkopolskim wysokość świadczeń społecznych kształtowała się poniżej średniej krajowej. Pod względem przeciętnej wysokości świadczeń wypłacanych z ZUS województwo plasowało się na ósmym miejscu w kraju, a w przypadku świadczeń rolników indywidualnych – na jedenastym. W 2015 r. jedynym świadczeniem o wartości powyżej średniej krajowej (o 1,0%) była renta z tytułu niezdolności do pracy wypłacana przez KRUS. Przepiętna emerytura rolników indywidualnych była w województwie mniejsza niż w kraju o 0,9%, a renta rodzinna o 4,3%. Natomiast w przypadku wypłat z ZUS, emerytury były niższe od średniej krajowej o 2,7%, renty z tytułu niezdolności do pracy o 4,1%, a renty rodzinne o 4,7%.

Dane prezentujące świadczenia społeczne w województwie wielkopolskim znajdują się w publikacji pt. „Biuletyn Statystyczny Województwa Wielkopolskiego” – kwartalnik, który ukazuje się w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu. Dane te znajdują się również w Banku Danych Lokalnych.

CENY TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH

W 2015 r. w województwie wielkopolskim ceny towarów i usług konsumpcyjnych ogółem spadły w porównaniu z rokiem poprzednim, a ich spadek był większy od notowanego w kraju. Podobnie jak w Polsce, spadek cen wystąpił w trzech grupach towarów i usług, a najwyższy odnotowano w zakresie transportu.

Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. – COICOP/HICP).

W 2015 r. w województwie wielkopolskim ceny towarów i usług konsumpcyjnych w odniesieniu do roku poprzedniego średnio spadły o 1,1% (wobec spadku o 0,9% dla Polski).

Mniej niż przed rokiem płacono za towary i usługi związane z transportem (o 9,5%), za odzież i obuwie (o 3,2%), a także za produkty żywnościowe i napoje bezalkoholowe (o 2,0%). Podobne tendencje obserwowano w skali kraju, gdzie zanotowano nieco większy spadek cen odzieży i obuwia, a mniejszy spadek cen w transporcie oraz produktów żywnościowych i napojów bezalkoholowych.

W województwie najbardziej zdrożały usługi związane ze zdrowiem (o 2,2%) oraz napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 1,2%).

Tabl. 14. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

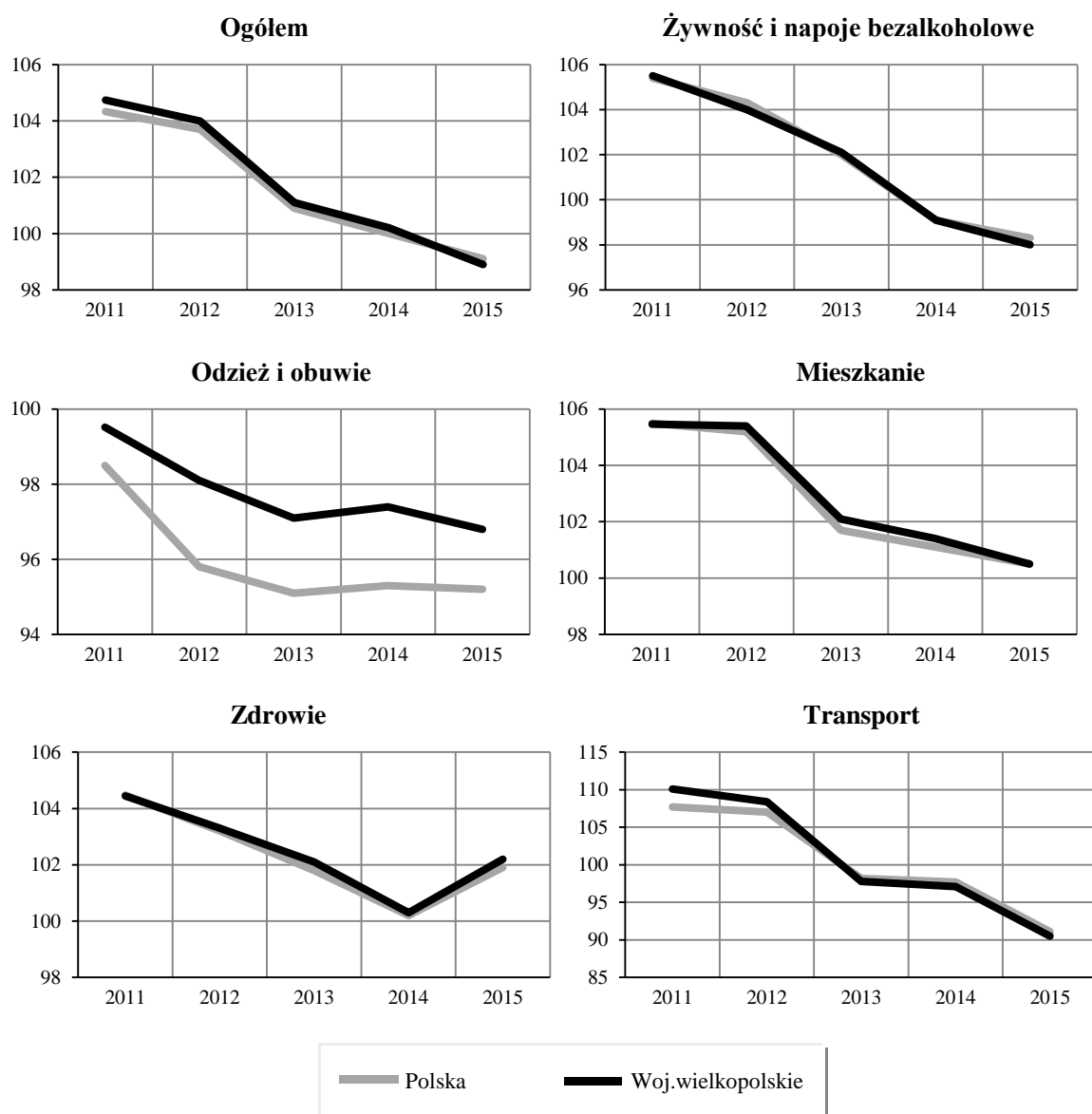
Wyszczególnienie	2010	2014	2015
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	102,6	100,0	99,1
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,7	99,1	98,3
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	105,3	103,7	101,2
Odzież i obuwie	96,2	95,3	95,2
Mieszkanie	103,3	101,1	100,5
Zdrowie	102,9	100,2	101,9
Transport	106,2	97,7	91,1
Rekreacja i kultura	99,7	101,0	100,7
Edukacja	102,7	96,2	101,1

Tabl. 14. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
	rok poprzedni = 100		
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE			
Ogółem	102,8	100,2	98,9
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,0	99,1	98,0
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	106,2	104,5	101,2
Odzież i obuwie	96,5	97,4	96,8
Mieszkanie	103,4	101,4	100,5
Zdrowie	103,0	100,3	102,2
Transport	107,3	97,1	90,5
Rekreacja i kultura	101,4	102,0	101,0
Edukacja	104,8	96,9	100,6

Wyk. 33. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Rok poprzedni = 100

W 2015 r. w województwie wielkopolskim największy spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego wystąpił w I kwartale (o 1,6%), przy czym najbardziej staniały towary i usługi związane z transportem (o 11,6%). Spadek cen w 2015 r. zaobserwowano w czterech grupach: żywność i napoje bezalkoholowe, odzież i obuwie oraz transport (wszystkie kwartały), a także rekreacja i kultura (w ostatnim kwartale).

Tabl. 15. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie wielkopolskim**

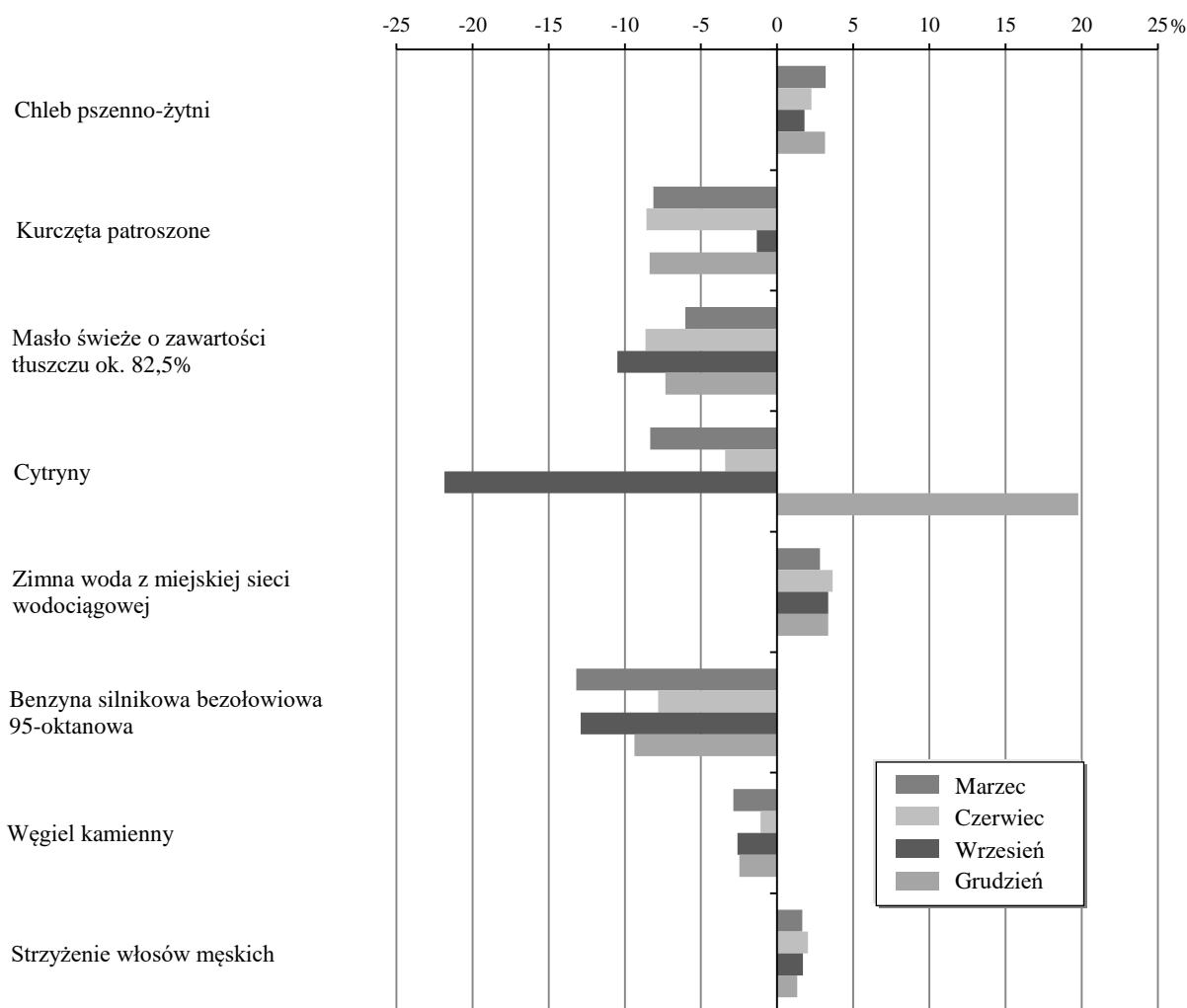
Wyszczególnienie	2014				2015			
	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	100,9	100,6	100,0	99,3	98,4	99,0	99,0	99,3
Żywność i napoje bezalkoholowe	101,3	99,5	98,2	97,4	96,2	97,7	98,5	99,8
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	105,0	104,5	104,3	104,1	102,0	100,8	100,8	101,0
Odzież i obuwie	97,4	97,9	97,1	97,1	96,4	96,7	97,1	97,2
Mieszkanie	102,2	102,0	100,7	100,6	100,6	100,7	100,5	100,1
Zdrowie	100,4	100,4	100,4	99,8	101,6	101,2	102,9	102,9
Transport	97,4	98,9	97,5	94,6	88,4	91,4	91,0	91,1
Rekreacja i kultura	103,8	101,3	101,4	101,4	102,9	101,2	100,4	99,3
Edukacja	95,5	95,3	96,9	100,1	100,2	100,5	100,5	101,1

W grudniu 2015 r., w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, największe zmiany cen wystąpiły w grupie artykułów żywnościowych. W województwie wielkopolskim najbardziej podrożały: marchew (o 51,0%), cebula (o 47,4%), jabłka (o 36,0%) oraz ziemniaki (o 34,9%). Mniej płacono między innymi za kurczęta patroszone (o 8,4%), mięso wieprzowe z kością (o 7,9%) i masło (o 7,3%).

Źródłem informacji o cenach detalicznych prezentowanych towarów żywnościowych były notowania cen prowadzone przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych notowano raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były dwa razy w miesiącu.

W grupie artykułów i usług nieżywnościowych najbardziej wzrosły ceny odtwarzacza DVD (o 9,6%), gazety – dziennika lokalnego (o 8,4%) oraz wizyty u lekarza specjalisty i baterii zlewozmywakowej (o 6,0%). Spadła cena oleju napędowego (o 11,4%), benzyny silnikowej bezołowiowej 95-oktanowej (o 9,4%) oraz miksera elektrycznego (o 3,8%).

Wyk. 34. **Zmiany cen detalicznych wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w województwie wielkopolskim w 2015 r.**
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

Tabl. 16. **Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
	w złotych			2014 = 100
POLSKA				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	2,08	2,20	2,21	100,5
Kurczęta patroszone – za 1 kg	5,96	6,93	6,60	95,2
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	13,68	14,28	13,79	96,6
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg	21,65	24,12	24,01	99,5
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l	2,67	2,95	2,80	94,9
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g	4,27	4,37	3,98	91,1
Cebula – za 1 kg	2,25	1,54	2,20	142,9
Ziemiaki – za 1 kg	1,43	0,82	1,19	145,1
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,94	2,07	2,44	117,9

Tabl. 16. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	
	w złotych			2014 = 100
POLSKA (dok.)				
Sok jabłkowy – za 1 l	3,64	3,72	3,63	97,6
Garnitur męski 2-częściowy, z tkaniny z udziałem wełny – za 1 kpl.	467,17 ^a	473,67 ^a	662,30	x
Półbuty skórzane męskie na podszwie nie- skórzanej – za 1 parę	164,09	191,53	197,64	103,2
Proszek do prania – za 280 g	4,43 ^b	5,19 ^b	5,33	x
Ciepła woda – za 1 m ³	17,89	21,34	21,68	101,6
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	2,23	2,72	2,71	99,6
Bilet do kina	15,23	17,86	18,39	103,0
Wizyta u lekarza specjalisty	69,63	87,45	90,26	103,2
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	2,08	2,22	2,29	103,2
Kurczęta patroszone – za 1 kg	5,66	6,81	6,24	91,6
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	12,87	13,72	12,64	92,1
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg	20,85	23,30	22,48	96,5
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l	2,58	2,98	2,79	93,6
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g	4,11	4,23	3,92	92,7
Cebula – za 1 kg	2,15	1,52	2,24	147,4
Ziemniaki – za 1 kg	1,36	0,83	1,12	134,9
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,94	2,03	2,42	119,2
Sok jabłkowy – za 1 l	3,69	3,69	3,61	97,8
Garnitur męski 2-częściowy, z tkaniny z udziałem wełny – za 1 kpl.	435,53 ^a	463,71 ^a	641,33	x
Półbuty skórzane męskie na podszwie nie- skórzanej – za 1 parę	162,05	181,31	188,20	103,8
Proszek do prania – za 280 g	4,40 ^b	5,10 ^b	5,10	x
Ciepła woda – za 1 m ³	17,07	20,28	20,51	101,1
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	2,36	3,03	3,03	100,0
Bilet do kina	14,22	16,67	17,44	104,6
Wizyta u lekarza specjalisty	77,11	95,79	101,58	106,0

^a W latach 2010 i 2014 – garnitur męski z elanowełny. ^b Do 2014 r. – za 400 g.

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie wielkopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa wielkopolskiego” – opracowanie sygnałne ukazuje się co miesiąc,
- „Biuletyn Statystyczny Województwa Wielkopolskiego” – kwartalnik.

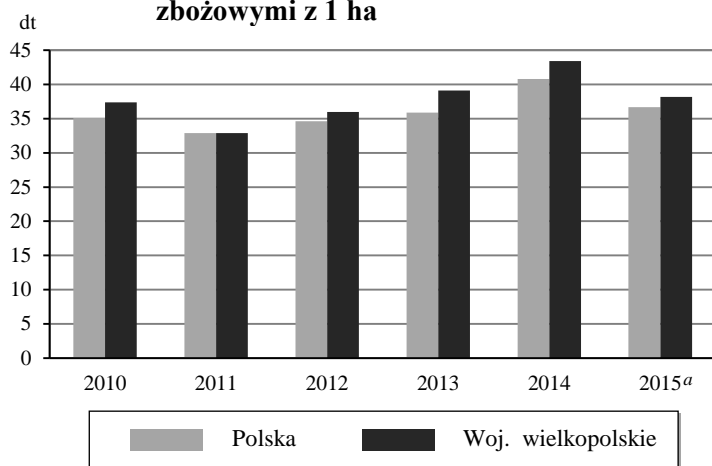
Dane te znajdują się również w Banku Danych Lokalnych.

ROLNICTWO

▪ PRODUKCJA ROŚLINNA

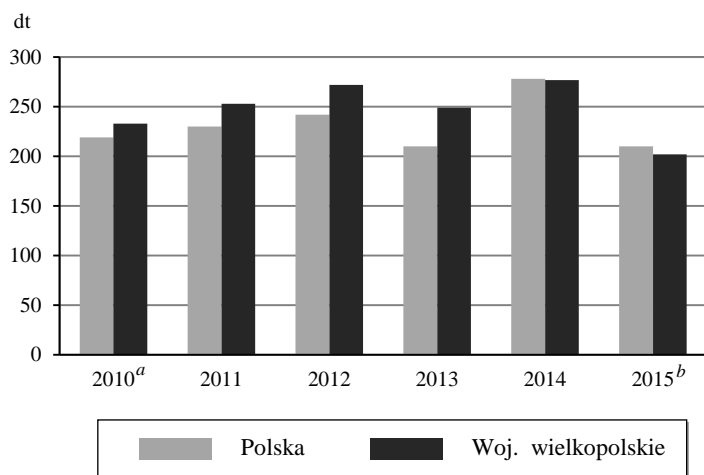
W 2015 r. w województwie wielkopolskim, na skutek spadku wydajności z jednostki powierzchni, a także ograniczenia areálu uprawy, uzyskano mniejszą niż przed rokiem produkcję ziarna zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi. Również zmniejszyły się zbiory rzepaku i rzepiku, a o niższym poziomie produkcji zdecydowało, tak jak w przypadku zbóż, niższe plonowanie oraz zmniejszenie powierzchni uprawy. Mniejsza była produkcja ziemniaków, spowodowana przede wszystkim znacznie niższym plonowaniem, gdyż areál uprawy niewiele się zmniejszył.

Wyk. 35. **Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha**

^a Dane wstępne.

Wyk. 36. **Plony ziemniaków z 1 ha**

^a Bez uprawy w ogrodach przydomowych. ^b Dane wstępne.

zbożowymi.

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 2015 r. wynosiła 114,6 tys. ha i w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się o 3,5%, a w stosunku do 2010 r. była mniejsza o 17,0%. Stanowiła ona 12,1% powierzchni przeznaczanej pod uprawę omawianych gatunków w kraju. Średni plon wyniósł

Powierzchnia upraw zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2015 r. w województwie wielkopolskim wyniosła 900,7 tys. ha i była mniejsza o 4,6% od ubiegłorocznej oraz o 10,8% od notowanej w 2010 r. Areál przeznaczony pod uprawę tej grupy roślin stanowił 13,3% powierzchni obsianej zbożami podstawowymi z mieszankami zbożowymi w Polsce. Przeciętny plon w 2015 r. wyniósł 38,2 dt z ha (o 4,1% przewyższał średni plon w kraju) i był niższy od ubiegłorocznego o 12,0%, a w stosunku do uzyskanego w 2010 r., był wyższy o 2,1%.

Produkcja ziarna w 2015 r. została oszacowana na 3440,6 tys. ton, czyli była niższa o 16,1% od uzyskanej przed rokiem i o 9,0% od notowanej w 2010 r., a ilość ta stanowiła 13,9% krajowej produkcji zbóż podstawowych z mieszankami

31,6 dt z ha i był wyższy o 10,9% od średniego plonu w kraju, a w porównaniu z plonem sprzed roku, był niższy o 12,2%, ale przewyższał uzyskany w 2010 r. o 29,5%. Łącznie zebrano 362,7 tys. ton ziarna rzepak i rzepiku, tj. o 15,2% mniej niż przed rokiem, ale o 7,6% więcej niż w 2010 r. Zbiór na takim poziomie stanowił 13,4% zbioru krajowego.

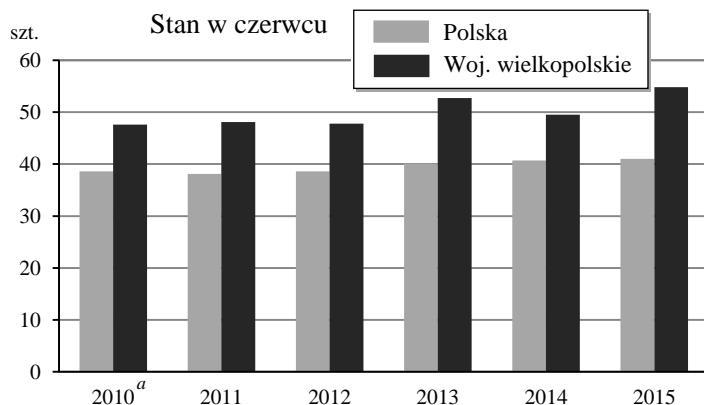
W 2015 r. pod ziemniaki (uwzględniając uprawę w ogrodach przydomowych) przeznaczono 31,8 tys. ha, czyli o 0,5% mniej niż w roku poprzednim. Powierzchnia ta stanowiła 10,6% areału uprawy powierzchni ziemniaków w Polsce. Z 1 ha zebrano przeciętnie 202 dt ziemniaków, czyli o 27,1% mniej niż przed rokiem, a w odniesieniu do średniego plonu w kraju plon uzyskany w województwie był niższy o 3,8%. Łączna produkcja ziemniaków wyniosła 642,9 tys. ton – była mniejsza o 27,3% od uzyskanej 2014 r. i stanowiła 10,2% zbioru krajowego.

▪ POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

W województwie wielkopolskim w 2015 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, zwiększyło się pogłowie bydła i trzody chlewnej, natomiast odnotowano zmniejszenie liczebności stada owiec i drobiu.

W czerwcu 2015 r., pogłowie bydła w województwie liczyło 951,0 tys. szt. i stanowiło 16,0% pogłowia kraju. W stosunku do 2014 r. liczebność stada zwiększyła się o 6,9% (w Polsce – o 0,7%), natomiast w odniesieniu do analogicznego okresu 2010 r. odnotowano wzrost o 12,7% (w kraju – o 3,8%).

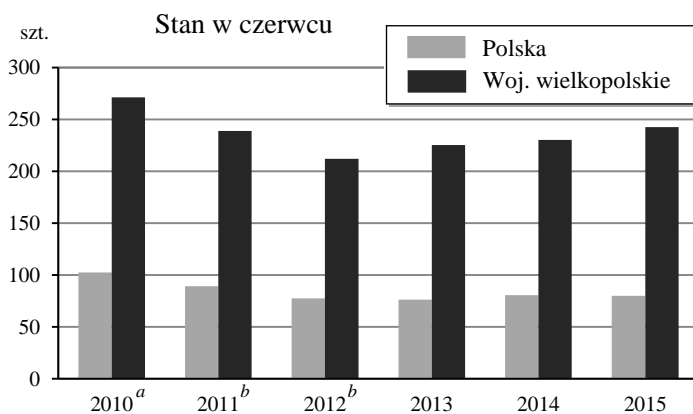
Wyk. 37. **Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych**

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI.

Badania pogłowia trzody chlewnej i produkcji żywca wieprzowego prowadzone są 3-krotnie w roku – w marcu według stanu w dniu 1 marca, w czerwcu według stanu w dniu 1 czerwca i w grudniu według stanu w dniu 1 grudnia, a badania pogłowia bydła i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich oraz produkcji zwierzęcej – 2-krotnie w roku – według stanu w dniu 1 czerwca i 1 grudnia.

Wyk. 38. **Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych**

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI.

^b Stan w końcu lipca.

Udział krów w pogłowie bydła kształtował się w tym czasie na poziomie 30,7%, a w stadzie krów dominowały krowy mleczne, których udział wyniósł 94,6% (dla Polski udziały te wyniosły odpowiednio: 41,0% i 93,2%).

W czerwcu 2015 r. pogłowie trzody chlewnej w województwie

wielkopolskim kształtowało się na poziomie 4214,1 tys. szt. (w tym 279,6 tys. szt., tj. 6,6% stanowiły lochy). Udział województwa w krajowym pogłowie trzody wyniósł 36,2%. W odniesieniu do 2014 r. liczebność stada trzody chlewnej zwiększyła się o 1,9% (w Polsce zanotowano spadek – o 0,7%), a w porównaniu z 2010 r. odnotowano spadek pogłowia o 12,4% (w kraju – o 23,6%).

Na początku czerwca 2015 r. pogłowie owiec liczyło 17,3 tys. szt. i stanowiło 7,6% pogłowia krajowego. W porównaniu z poprzednim rokiem jego liczebność zmniejszyła się o 14,7% (w Polsce odnotowano wzrost – o 2,1%), natomiast w odniesieniu do 2010 r. zmniejszyło się o 31,1% (w kraju – o 12,9%).

Pogłowie drobiu w czerwcu 2015 r. liczyło 32230,6 tys. szt., a jego udział w wielkości krajowej wyniósł 19,7%. W porównaniu z rokiem poprzednim stan ten był mniejszy o 0,1% (w kraju odnotowano wzrost – o 11,3%), natomiast w odniesieniu do 2010 r. był większy o 0,2% (w kraju wystąpił spadek – o 7,4%).

▪ SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

W województwie wielkopolskim w 2015 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, obserwowano zwiększenie skupu ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych, rzepaku, żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso oraz mleka, natomiast mniejszy był skup ziemniaków i buraków cukrowych.

W 2015 r. skupiono 1327,0 tys. ton ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), co stanowi 13,6% skupu ogólnokrajowego. W odniesieniu do roku poprzedniego skup był wyższy o 8,7%, a w porównaniu z 2010 r. – zwiększył się o 12,2% (w kraju, odpowiednio wzrost: o 0,2% i o 19,1%). W 2015 r. w województwie skupiono 775,3 tys. ton pszenicy (bez ziarna siewnego), tj. o 12,1% więcej niż w poprzednim roku, a skup żyta (bez ziarna siewnego) wyniósł 165,9 tys. ton i zmniejszył się o 23,9% w odniesieniu do 2014 r.

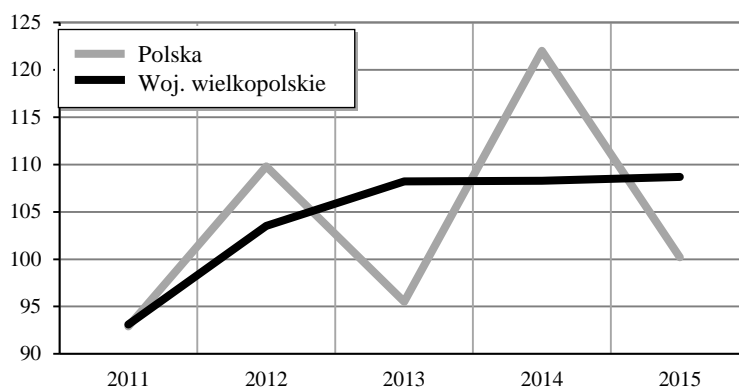
Skup ziemniaków w 2015 r. ukształtował się na poziomie 403,7 tys. ton, co stanowi 26,4% ogólnego skupu w kraju. W porównaniu z rokiem poprzednim skupiono o 3,1% mniej ziemniaków, a w porównaniu z 2010 r. skup wzrósł o 80,5% (w kraju odnotowano spadek o 5,2% w odniesieniu do poprzedniego roku, a w stosunku do 2010 r. – wzrost o 33,8%).

W 2015 r. skupiono 907,2 tys. ton żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami, co stanowi 22,2% skupu ogólnokrajowego.

Łącznie w 2015 r. skupiono 610,0 tys. ton żywca wieprzowego (w wadze żywej), tj. o 5,3% więcej niż w roku poprzednim i o 14,0% więcej niż pięć lat wcześniej. Skup żywca wołowego ukształtował się na poziomie 191,1 tys. ton i był o 24,3% większy niż przed rokiem i o 67,1% większy niż w 2010 r. Natomiast skup żywca drobiowego wyniósł 471,9 tys. ton, czyli o 9,7% więcej niż w roku poprzednim i o 49,3% więcej w porównaniu z 2010 r.

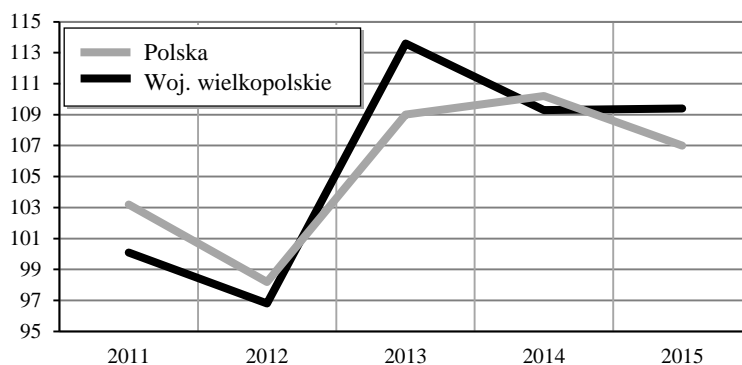
Wyk. 39. Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszkami zbożowymi, bez ziarna siewnego)

Rok poprzedni = 100

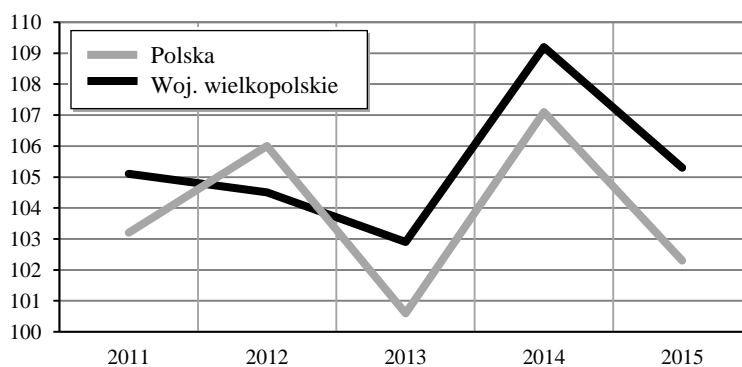
Wyk. 40. Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w wadze żywej)

Rok poprzedni = 100

Wyk. 41. Dynamika skupu mleka krowiego

Rok poprzedni = 100

W 2015 r. skup mleka krowiego wyniósł 1618,0 mln litrów (co stanowi 15,3% ogółu mleka skupionego w kraju), tj. o 5,3% więcej niż przed rokiem i o 29,9% więcej niż pięć lat wcześniej (w skali kraju w odniesieniu do poprzedniego roku zanotowano wzrost o 2,3% i o 20,6% w porównaniu z 2010 r.).

■ CENY PRODUKTÓW ROLNYCH W SKUPIE I NA TARGOWISKACH

W 2015 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, odnotowano spadek cen zbóż i ziemniaków zarówno w skupie, jak i na targowiskach.

Średnia cena skupu pszenicy w województwie w 2015 r. wyniosła 67,87 zł za 1 dt (w kraju – 66,83 zł) i była o 2,7% niższa niż przed rokiem, ale w porównaniu z 2010 r. była wyższa o 13,2%. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono 79,94 zł (w kraju – 75,59 zł), tj. o 10,1% mniej niż w roku poprzednim, ale o 24,7% więcej niż pięć lat wcześniej.

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

W 2015 r. cena żyta w skupie ukształtowała się na poziomie 51,41 zł za dt (w kraju – 51,42 zł), tj. o 3,5% niższym w porównaniu z zanotowanym w 2014 r., ale o 18,9% wyższym niż w 2010 r. W obrocie targowiskowym cena żyta spadła w stosunku do poprzedniego roku o 13,5%, a w odniesieniu do uzyskanej 2010 r. – wzrosła o 23,8%, osiągając poziom 58,78 zł (w Polsce – 58,67 zł).

W 2015 r. za ziemniaki jadalne w skupie płacono 57,01 zł za dt (w kraju – 51,15 zł), tj. o 6,5% mniej niż przed rokiem i o 10,9% mniej niż w 2010 r. W obrocie targowiskowym cena ziemniaków jadalnych ukształtowała się w tym czasie na poziomie 82,24 zł za dt (w Polsce – 82,04 zł), tj. o 21,6% niższym w stosunku do zanotowanego w 2014 r. i o 13,2% niższym niż w 2010 r.

Przeciętne roczne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

W 2015 r. cena skupu żywca wołowego wyniosła 6,25 zł za kg (w kraju – 6,02 zł), tj. zwiększyła się o 4,2% w stosunku do uzyskanej w poprzednim roku i była również wyższa w odniesieniu do ceny z 2010 r. – o 30,8%.

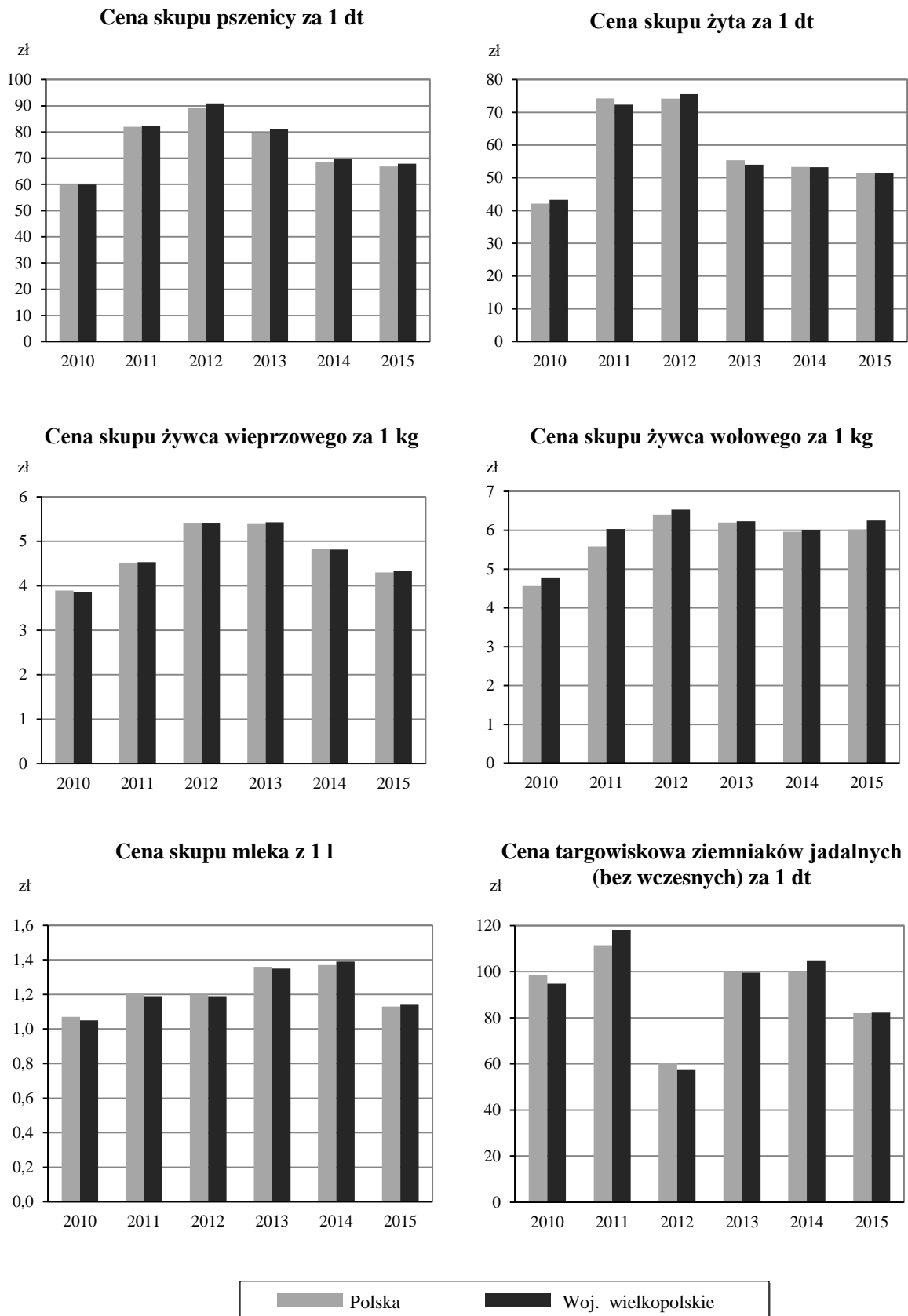
W 2015 r. za 1 kg żywca wieprzowego w skupie płacono 4,33 zł (w kraju – 4,30 zł), tj. o 9,8% mniej niż w 2014 r., ale o 12,6% więcej niż pięć lat wcześniej.

W 2015 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta nieznacznie wzrosła, ale była nadal niższa od notowanej w 2010 r. Ukształtowała się ona na poziomie 7,4 (wobec 7,1 w 2014 r. i 8,1 w 2010 r.), natomiast w kraju relacja ta wyniosła 7,3 (wobec 7,5 w 2014 r. i 8,0 w 2010 r.). Relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen jęczmienia w 2015 r. utrzymała się na poziomie notowanym w 2014 r., czyli 5,8, wobec 6,7 w 2010 r. (w kraju odpowiednio – 6,1; 6,2 i 6,7).

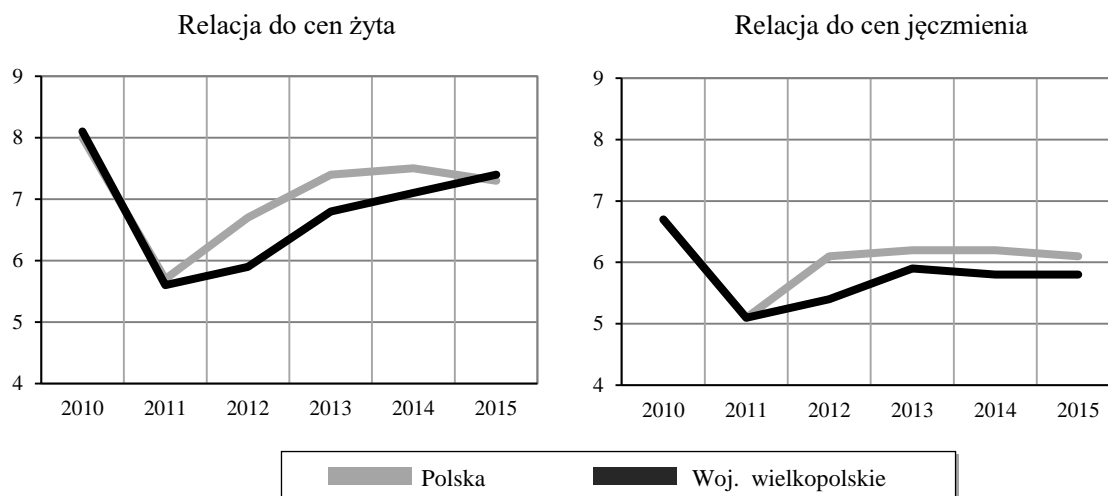
W 2015 r. cena skupu drobiu rzeźnego osiągnęła poziom 3,84 zł za kg (w kraju – 3,94 zł) i była o 5,0% niższa w porównaniu z zanotowaną w poprzednim roku oraz o 13,9% wyższa niż w 2010 r.

Za 1 l mleka w 2015 r. płacono 1,14 zł (w kraju – średnio 1,13 zł), tj. o 18,3% mniej niż przed rokiem, ale o 7,9% więcej niż pięć lat wcześniej.

Wyk. 42. Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach

Wyk. 43. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia

▪ GLOBALNA, KOŃCOWA I TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA

W województwie wielkopolskim w 2014 r., w odniesieniu do poprzedniego roku, nastąpił wzrost globalnej produkcji rolniczej (w cenach stałych 2013 r.), o czym zadecydowała głównie wyższa wartość produkcji roślinnej. Podobne kierunki zmian w skali roku notowano w produkcji końcowej i towarowej (nastąpiło zwiększenie produkcji ogółem, przy wzroście zarówno produkcji roślinnej, jak i zwierzęcej).

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

Wartość produkcji globalnej w 2014 r. w porównaniu z 2013 r. (w cenach stałych z 2013 r.) wzrosła o 7,5%, o czym zadecydowała wyższa o 14,6% produkcja roślinna i o 2,8% produkcja zwierzęca. W analizowanym roku udział województwa wielkopolskiego w ogólnokrajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 16,6% i w przypadku produkcji roślinnej ukształtował się na poziomie 13,7%, a zwierzęcej – 19,7%.

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

W wartości końcowej produkcji rolniczej w województwie wielkopolskim 33,0% stanowiła produkcja roślinna, natomiast na dominującą produkcję zwierzęcą przypadało 67,0%. Wartość produkcji końcowej w 2014 r., w porównaniu z poprzednim rokiem, była o 7,0% wyższa, wskutek wzrostu wartości produkcji roślinnej o 16,3% i produkcji zwierzęcej o 3,0%.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

Wartość produkcji roślinnej o 16,3% i produkcji zwierzęcej o 3,0%.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

W 2014 r. nastąpił wzrost wartości towarowej produkcji rolniczej o 7,4%, przy wzroście wartości produkcji roślinnej o 13,2% i produkcji zwierzęcej o 5,0%.

Udział województwa w ogólnokrajowej produkcji końcowej oraz towarowej ukształtował się odpowiednio na poziomie: 17,1% i 17,6%.

Tabl. 17. Wybrane dane dotyczące rolnictwa

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	35,1	40,8	36,7
rzepak i rzepik	23,6	34,4	28,5
ziemniaki ^a	219	278	210
buraki cukrowe	484	683	520
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (stan w czerwcu) ^b w szt.:			
bydło	38,6	40,7	41,0
trzoda chlewna	102,6	80,5	80,0
owce	1,8	1,5	1,6
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	1031,5	892,0	1004,6
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	59,84	68,36	66,83
ziarno żyta za 1 dt	42,12	53,34	51,42
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	50,86	51,99	51,15
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,56	5,96	6,02
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,89	4,82	4,30
mleko krowie za 1 l	1,07	1,37	1,13
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	64,91	84,97	75,59
ziarno żyta za 1 dt	48,58	63,91	58,67
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	98,51	100,19	82,04
prosię na chów za 1 szt.	130,20	164,52	154,03

^a Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych, w 2010 r. bez ogrodów przydomowych. ^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego.

Tabl. 17. Wybrane dane dotyczące rolnictwa (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	37,4	43,4	38,2
rzepak i rzepik	24,4	36,0	31,6
ziemniaki ^a	233	277	202
buraki cukrowe	491	699	527
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha			
użytków rolnych (stan w czerwcu) ^b w szt.:			
bydło	47,6	49,5	54,8
trzoda chlewna	271,4	230,3	242,6
owce	1,4	1,1	1,0
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	1615,3	1593,2	1620,4
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	59,94	69,78	67,87
ziarno żyta za 1 dt	43,25	53,28	51,41
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	64,01	60,99	57,01
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,78	6,00	6,25
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,85	4,81	4,33
mleko krowie za 1 l	1,05	1,39	1,14
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	64,11	88,97	79,94
ziarno żyta za 1 dt	47,47	67,99	58,78
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	94,78	104,89	82,24
prosię na chów za 1 szt.	125,11	161,38	143,88

^a Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych, w 2010 r. bez ogrodów przydomowych. ^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego.

Dane prezentujące rolnictwo w województwie wielkopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa wielkopolskiego” – opracowanie sygnałne ukazuje się co miesiąc,
- „Biuletyn Statystyczny Województwa Wielkopolskiego” – kwartalnik.

Dane te znajdują się również w Banku Danych Lokalnych.

PRZEMYSŁ

W 2015 r. w województwie wielkopolskim produkcja sprzedana przemysłu była wyższa niż w roku poprzednim. W porównaniu z 2014 r. zanotowano także wzrost wydajności pracy przy jednoczesnym zwiększeniu przeciętnego zatrudnienia w przemyśle.

Produkcja sprzedana przemysłu w 2015 r. w województwie osiągnęła wartość 140100,8 mln zł (w cenach bieżących) i była o 4,0% (w cenach stałych) wyższa w odniesieniu do zanotowanej w roku poprzednim oraz o 29,2% niż w 2010 r. W skali kraju sprzedaż produkcji przemysłowej (w cenach stałych) w 2015 r. była o 4,9% większa niż w 2014 r.

Dane o produkcji sprzedanej przemysłu dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:

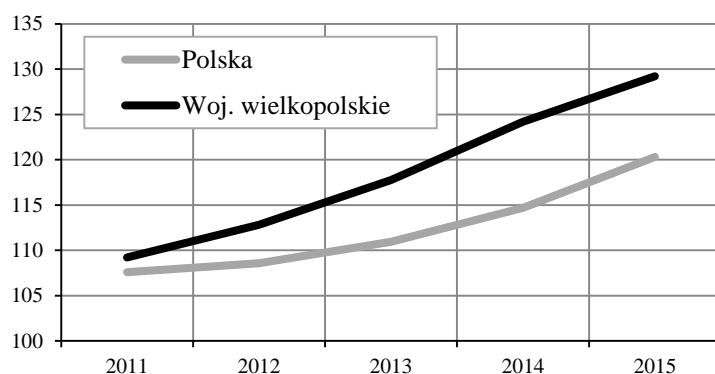
- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tabl. 18. Przemysł

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	945306,9	1166591,0	1197028,5
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	83,0	85,4	85,9
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	2442,2	2472,9	2510,7
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	99835,6	133086,5	140100,8
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	91,2	93,0	93,4
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	288,5	300,1	308,6

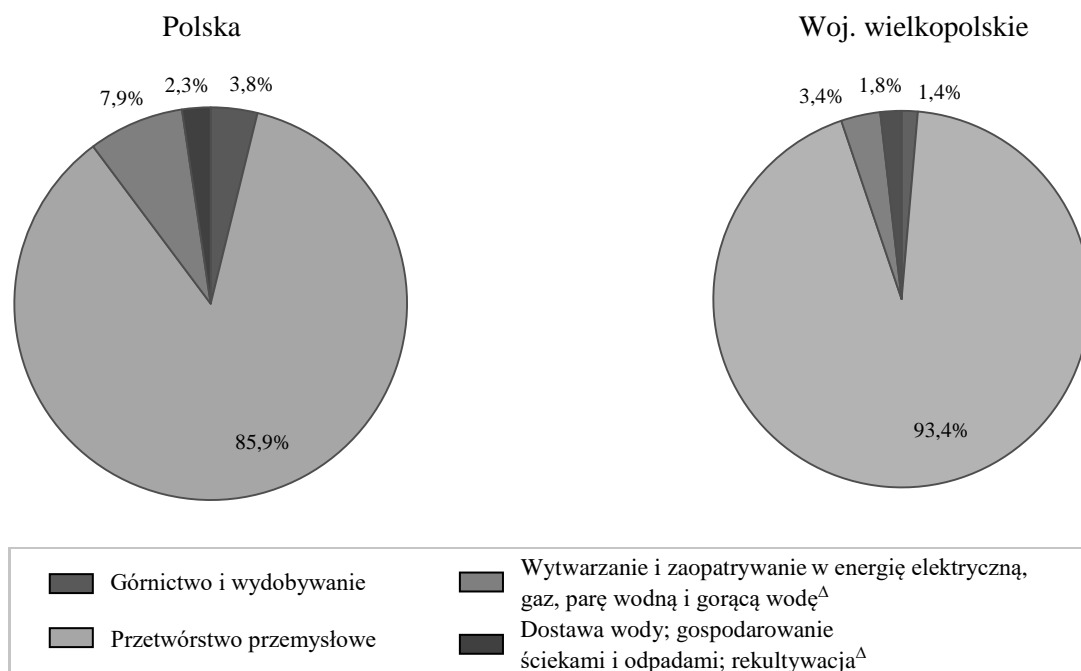
Tabl. 18. Przemysł (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
POZNAŃ			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	29360,1	35403,0	36925,7
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	86,7	89,5	89,8
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	50,0	47,6	48,6

Wyk. 44. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe)
2010 = 100

Na ogólną wartość produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach bieżących) w 2015 r. w województwie wielkopolskim złożyła się produkcja w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe (130897,1 mln zł), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (4729,9 mln zł), dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (2542,5 mln zł), górnictwo i wydobywanie (1931,4 mln zł).

Wyk. 45. Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2015 r. (ceny bieżące)

Wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych) w 2015 r. był m.in. wynikiem zwiększenia (o 4,7%) produkcji sprzedanej w przetwórstwie przemysłowym; udział tej sekcji w produkcji przemysłowej w województwie był dominujący i stanowił 93,4%. Na zwiększenie ogólnej produkcji sprzedanej wpłynął również wzrost (o 2,6%) w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja. Spadek produkcji odnotowano w sekcjach górnictwo i wydobywanie (o 15,5%) oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 4,2%)

W 2015 r. wśród działów przetwórstwa przemysłowego wyższa niż przed rokiem (w cenach stałych) była między innymi produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 51,0%), produkcja mebli (o 16,3%) oraz produkcja wyrobów z metali (o 13,5%). W analizowanym okresie spadek produkcji dotyczył między innymi urządzeń elektrycznych (o 9,9%) oraz napojów (o 3,7%).

Dane o wartości produkcji sprzedanej przemysłu prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.

Tabl. 19. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie wielkopolskim (ceny stałe)**

Sekcje i działy	2014				2015			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó l e m	109,4	106,9	106,5	105,5	104,9	104,1	101,4	104,0
Górnictwo i wydobywanie	136,7	92,8	93,5	93,5	89,8	87,3	86,5	84,5
Przetwórstwo przemysłowe ...	110,7	108,7	107,4	106,5	105,8	104,9	101,9	104,7
w tym:								
Produkcja artykułów spożywczych	107,0	108,2	104,3	104,3	102,2	103,8	105,4	106,3
Produkcja napojów	112,2	97,9	100,7	97,2	81,3	88,2	91,9	96,3
Produkcja odzieży	104,1	85,4	96,3	96,6	109,5	107,9	104,2	104,7
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	118,9	117,1	112,1	111,3	105,4	103,7	104,2	104,9
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	110,2	107,4	105,2	103,0	99,6	100,2	101,7	103,0
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji ...	96,2	101,2	98,4	96,5	102,7	97,5	95,6	100,6
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	106,0	102,6	117,3	119,3	123,3	124,3	111,2	110,7
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	107,1	102,0	101,0	101,1	102,0	100,7	98,5	101,1
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	114,2	116,1	109,4	108,3	104,7	100,1	97,8	97,6
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	105,9	107,2	103,5	102,7	108,6	108,2	110,9	113,5

Tabl. 19. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie wielkopolskim (dok.)**

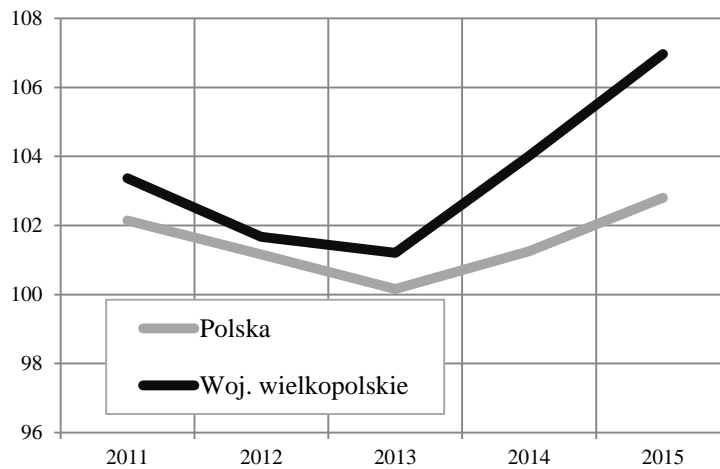
Sektory i działy	2014				2015			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)								
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	110,8	116,7	119,2	120,9	136,6	153,3	154,9	151,0
Produkcja urządzeń elektrycznych	113,2	105,5	106,4	107,5	109,0	113,2	81,4	90,1
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	107,2	105,0	106,7	103,8	107,9	107,8	106,2	108,6
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	105,9	106,9	102,4	102,4	106,1	93,3	96,7	103,6
Produkcja mebli	118,5	117,4	118,5	119,1	119,7	120,1	117,7	116,3
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	82,9	81,7	90,8	89,5	91,6	92,1	94,9	95,8
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	108,0	104,5	107,0	105,9	101,3	103,4	103,2	102,6
w tym:								
Pobór, uzdatnianie i dostarczenie wody	102,5	103,0	104,3	103,3	90,9	93,8	97,9	101,4
Gospodarka odpadami, odzysk surowców ^Δ	113,3	105,2	109,8	106,8	101,4	105,8	104,3	103,7

Przeciętne zatrudnienie w przemyśle województwa wielkopolskiego wzrosło w 2015 r. o 2,8% w stosunku do 2014 r. oraz o 7,0% wobec 2010 r. W kraju zanotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w przemyśle w odniesieniu do roku poprzedniego o 1,5% i o 2,8% w porównaniu z 2010 r.

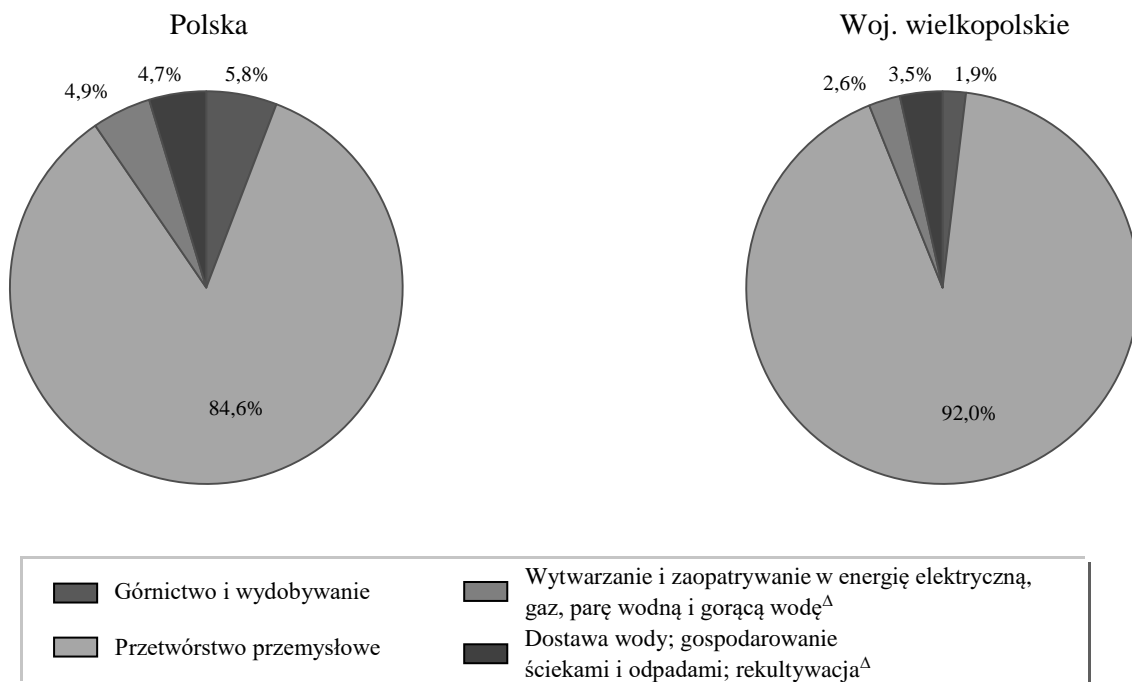
W 2015 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie ukształtowało się na poziomie 308,6 tys. osób i w stosunku do roku poprzedniego zmniejszyło się w sekcjach: górnictwo i wydobywanie (o 22,7%) oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 4,7%). Wzrost przeciętnego zatrudnienia w stosunku do roku poprzedniego nastąpił w sekcji przetwórstwo przemysłowe (o 3,8%) oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami, rekultywacja (o 2,7%).

Wydajność pracy w przemyśle w 2015 r., mierzona wartością produkcji sprzedanej przemysłu na 1 zatrudnionego, w województwie wielkopolskim wyniosła 454,1 tys. zł (w cenach bieżących) i była o 1,1% wyższa (w cenach stałych) niż przed rokiem. W kraju wydajność pracy w przemyśle w omawianym okresie wzrosła o 3,3%.

Wyk. 46. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle**
2010 = 100

Wyk. 47. **Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2015 r.**

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemysłu w województwie wielkopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa wielkopolskiego” – opracowanie sygnalne ukazuje się co miesiąc,
- „Biuletyn Statystyczny Województwa Wielkopolskiego” – kwartalnik.

Dane te znajdują się również w Banku Danych Lokalnych.

BUDOWNICTWO

W 2015 r. w województwie wielkopolskim odnotowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa w odniesieniu do roku poprzedniego. Wyższa niż przed rokiem była wartość sprzedaży produkcji budowlano-montażowej. W omawianym okresie odnotowano zwiększenie wydajności pracy w budownictwie, przy jednoczesnym spadku przeciętnego zatrudnienia.

W 2015 r. w województwie wielkopolskim produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 19044,9 mln zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się o 5,8% (w kraju wzrost o 1,4%).

Dane o produkcji sprzedanej budownictwa dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

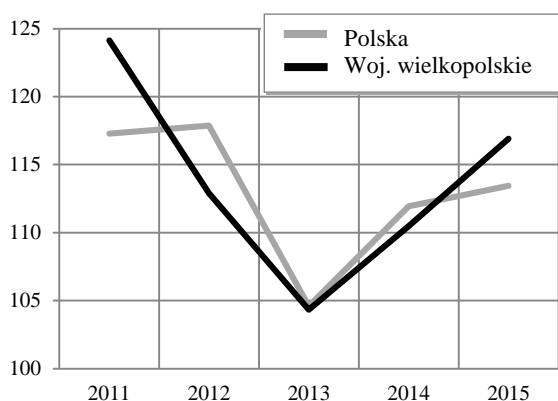
- wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tabl. 20. **Budownictwo**

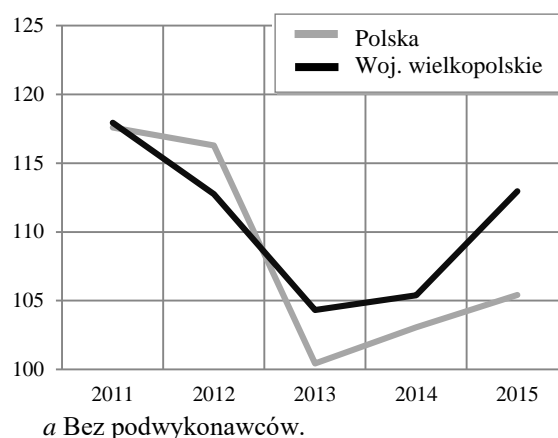
Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	160403,9	179569,5	181990,4
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	51,5	47,4	47,8
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	442,8	410,0	386,0
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	16291,6	18000,4	19044,9
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	49,4	47,1	47,7
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	43,6	38,2	36,1
POZNAŃ			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	4664,6	4878,4	5692,4
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	47,1	49,0	50,0
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	10,9	7,9	7,5

Wyk. 48. **Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące)**

2010 = 100

Wyk. 49. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej^a (ceny bieżące)**

2010 = 100

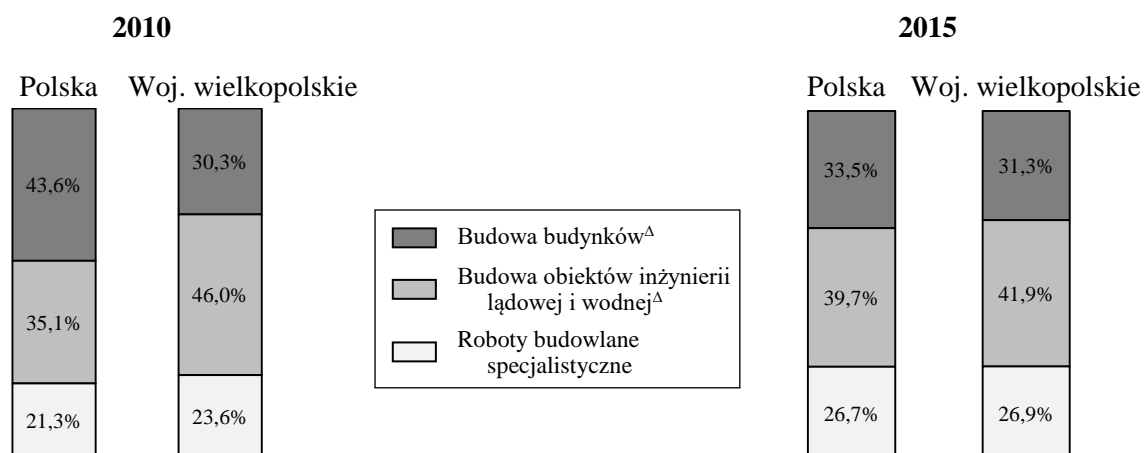
Wartość produkcji budowlano-montażowej w 2015 r. w województwie wielkopolskim wyniosła 9088,4 mln zł (47,7% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i zwiększyła się w stosunku do zanotowanej w roku poprzednim o 7,2%. W kraju nastąpił wzrost produkcji budowlano-montażowej o 2,8%.

Tabl. 21. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie wielkopolskim (ceny bieżące)**

Działy	2014				2015			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	112,7	108,6	105,8	101,0	105,2	101,3	107,1	107,2
Budowa budynków ^Δ	97,8	99,2	81,6	85,0	101,2	98,2	107,0	103,1
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	101,7	94,4	109,3	104,2	108,4	101,5	103,4	108,9
Roboty budowlane specjalistyczne	154,0	145,3	141,8	124,1	106,6	104,5	112,0	109,5

Wśród przedsiębiorstw budowlano-montażowych najwyższy udział (41,9%) miały przedsiębiorstwa zajmujące się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej, ich produkcja wzrosła o 8,9% w ciągu roku. Na drugim miejscu (z udziałem w produkcji budowlano-montażowej równym 31,3% i wzrostem produkcji w ciągu roku o 3,1%) znalazły się przedsiębiorstwa, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa budynków. Natomiast przedsiębiorstwa zajmujące się specjalistycznymi robotami budowlanymi osiągnęły 26,9% udziału w produkcji budowlano-montażowej, a ich wzrost produkcji wyniósł 9,5% w porównaniu z rokiem 2014.

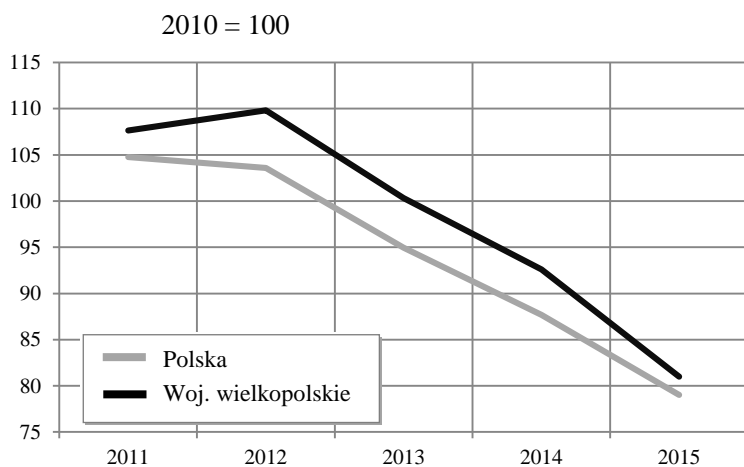
Wyk. 50. **Struktura produkcji budowlano-montażowej^a według działów PKD (ceny bieżące)**

^a Bez podwykonawców.

W 2015 r. wzrosła produkcja sprzedanej budownictwa, w porównaniu z rokiem poprzednim, towarzyszył spadek przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji (o 5,6%, wobec spadku o 5,8% w skali kraju).

Wyk. 51. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie**

Wydajność pracy w budownictwie w 2015 r., mierzona wartością produkcji sprzedanej budownictwa w przeliczeniu na 1 zatrudnionego, ukształtowała się w województwie wielkopolskim na poziomie 527,7 tys. zł (w cenach bieżących), co oznacza wzrost o 12,1% w stosunku do roku poprzedniego.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie wielkopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa wielkopolskiego” – opracowanie sygnalne ukazuje się co miesiąc,
- „Biuletyn Statystyczny Województwa Wielkopolskiego” – kwartalnik.

Dane te znajdują się również w Banku Danych Lokalnych.

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W 2015 r. w województwie wielkopolskim oddano do użytkowania więcej mieszkań niż przed rokiem. Zwiększyła się także liczba mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania była mniejsza niż w 2014 r.

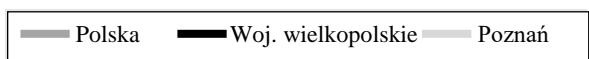
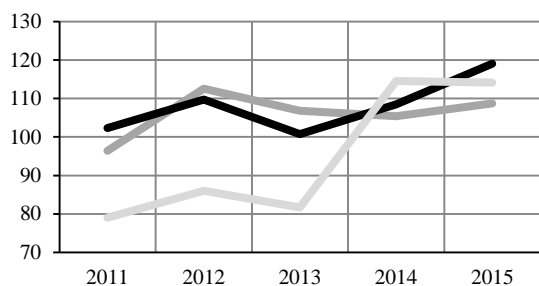
W 2015 r. w województwie wielkopolskim oddano do użytkowania 16068 mieszkań, tj. o 9,8% więcej niż przed rokiem i 19,1% więcej niż w 2010 r. W kraju notowano wzrost o 3,2% liczby lokali mieszkalnych przekazanych do użytkowania w odniesieniu do roku poprzedniego (wzrost o 8,7% w porównaniu z 2010 r.).

Informacje o mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.

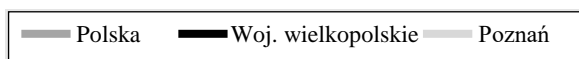
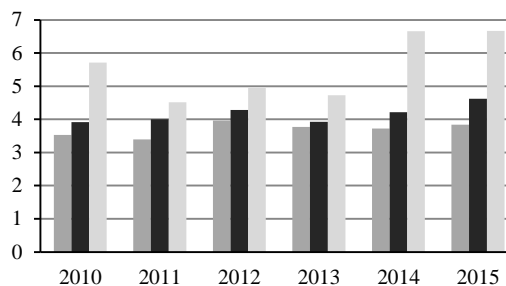
Tabl. 22. **Budownictwo mieszkaniowe**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,5	3,7	3,8
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	106,1	100,9	99,8
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia na 1000 ludności	4,6	4,1	4,9
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	4,1	3,8	4,4
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,9	4,2	4,6
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	111,4	103,3	102,9
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia na 1000 ludności	5,0	5,0	5,6
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	4,2	4,6	5,4
POZNAŃ			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	5,7	6,7	6,7
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	72,5	64,3	63,3
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia na 1000 ludności	5,0	6,8	7,4
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	5,0	7,0	8,4

Wyk. 52. **Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania**
2010 = 100

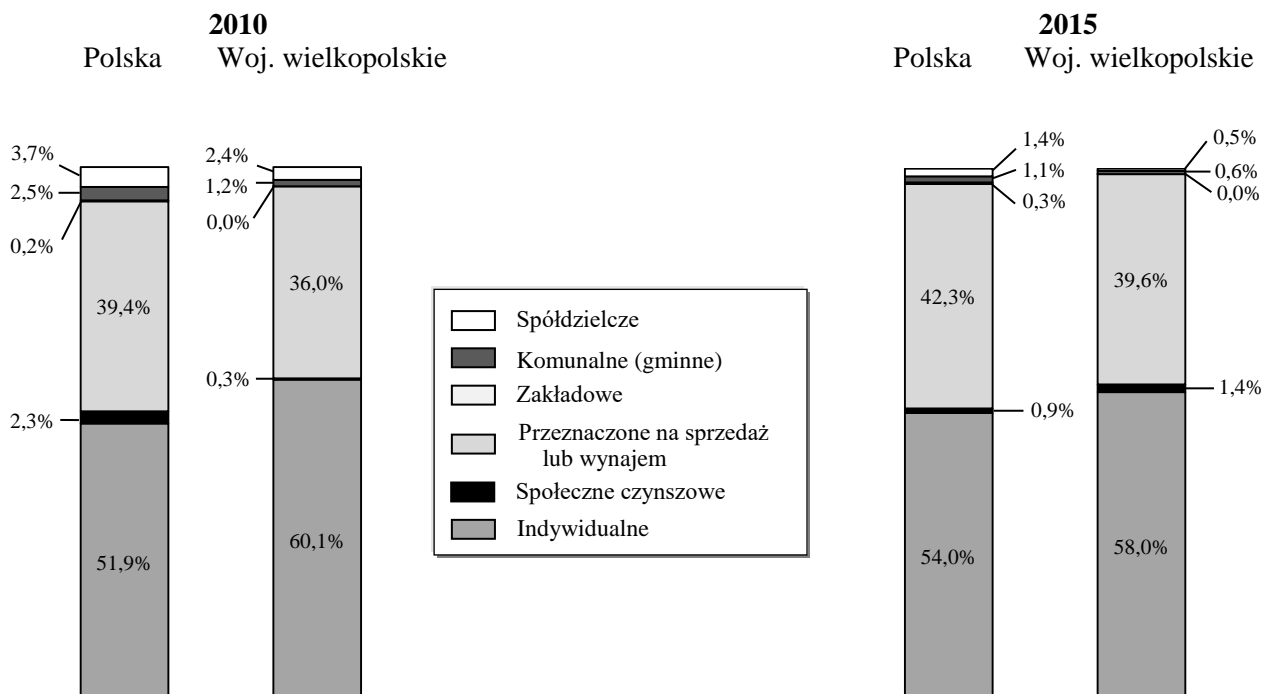

Wyk. 53. **Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności**

W 2015 r., w stosunku do 2014 r., w województwie wielkopolskim liczba mieszkań oddanych do użytkowania w budownictwie indywidualnym zwiększyła się o 13,1% (przy udziale 58,0%). Liczba lokali przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem wzrosła o 5,8% (przy udziale 39,6%), natomiast w budownictwie zakładowym (udział 0,01%) i spółdzielczym (udział 0,5%) odnotowano w 2015 r. spadek liczby oddanych mieszkań w porównaniu z rokiem poprzednim.

Wyk. 54. **Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa**

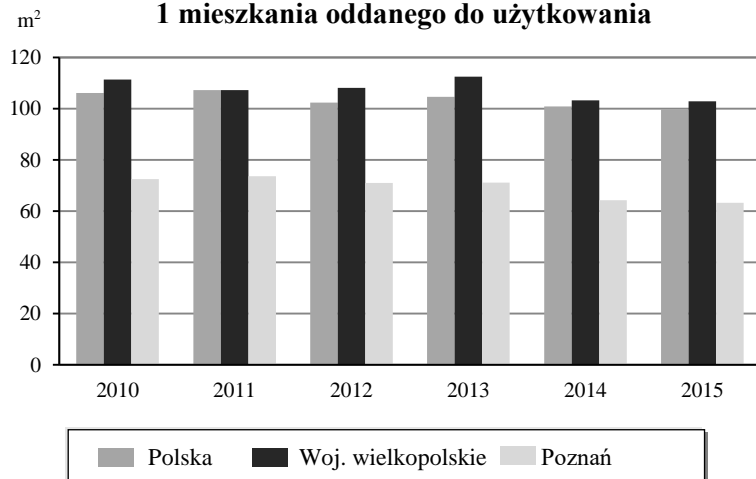

Tabl. 23. **Mieszkania oddane do użytkowania w województwie wielkopolskim**

Formy budownictwa	2014				2015			
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2013 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2014 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
O g ó ł e m	14636	100,0	107,7	103,3	16068	100,0	109,8	102,9
Spółdzielcze	108	0,7	120,0	55,2	73	0,5	67,6	52,8
Komunalne (gminne)	22	0,2	6,3	36,6	93	0,6	422,7	37,5
Zakładowe	41	0,3	46,1	58,0	1	0,0	2,4	193,0
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	6017	41,1	134,2	62,3	6364	39,6	105,8	62,4
Spółeczne czynszowe	212	1,4	x	47,9	224	1,4	105,7	47,2
Indywidualne	8236	56,3	96,0	135,7	9313	58,0	113,1	132,9

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie wielkopolskim w 2015 r. wyniosła 102,9 m² (w kraju – 99,8 m²)

Wyk. 55. **Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania**

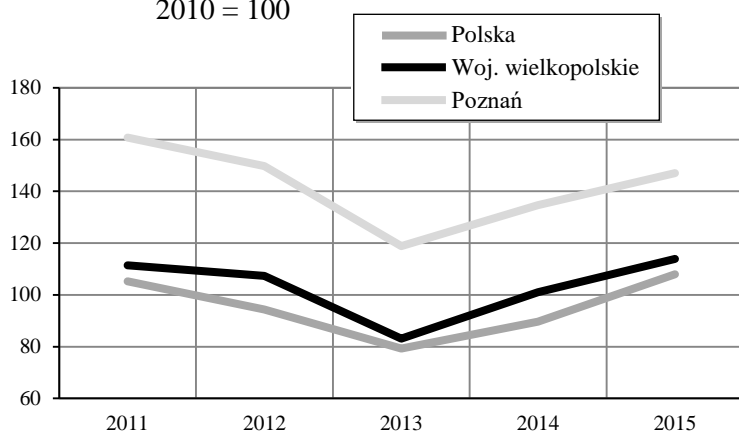
i zmniejszyła się o 0,4 m² w stosunku do roku poprzedniego (w kraju o 1,1 m²). W porównaniu z 2010 r. uległa ona zmniejszeniu o 8,5 m² (w kraju o 6,3 m²).

Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania w budownictwie indywidualnym wyniosła 132,9 m², a najmniejszą przeciętną powierzchnią charakteryzowały się mieszkania komunalne (37,5 m²).

W województwie wielkopolskim w 2015 r. największe mieszkania budowano w powiecie wolsztyńskim (przeciętna powierzchnia użytkowa – 156,0 m²) i chodzieskim (151,5 m²), a najmniejsze w powiecie wągrowieckim (86,9 m²). W miastach na prawach powiatu przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wyniosła: w Poznaniu – 63,3 m², Koninie – 85,3 m², Kaliszu – 88,0 m², Lesznie – 92,1 m².

W ciągu 2015 r. w województwie wydano pozwolenia na budowę 19467 mieszkań, tj. o 12,8% więcej niż rok wcześniej i o 13,9% więcej niż w 2010 r. (w skali kraju nastąpił wzrost o 20,5% w stosunku do roku poprzedniego i wzrost o 7,9% w odniesieniu do 2010 r.).

Wyk. 56. **Dynamika liczby mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia**
2010 = 100

znaczeniem na sprzedaż lub wynajem zmniejszyła się o 1,6%.

W województwie wielkopolskim najwięcej pozwoleń na budowę mieszkań wydano inwestorom indywidualnym (50,6% ogółu) oraz budującym z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem (47,3%). W porównaniu z 2014 r. liczba pozwoleń na budowę uzyskanych przez inwestorów indywidualnych zwiększyła się o 26,5%, a wydanych budującym z prze-

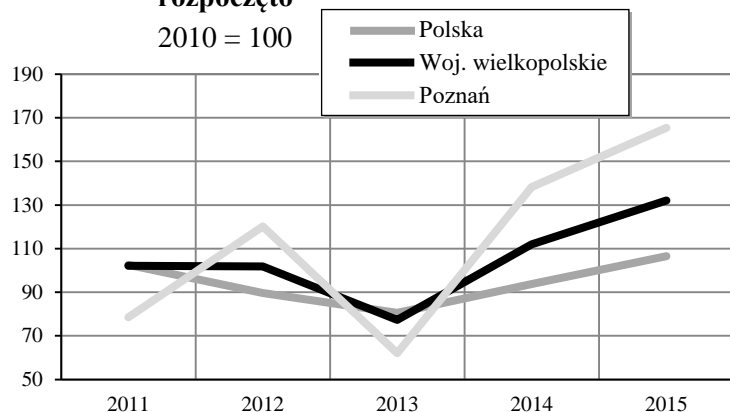
Tabl. 24. **Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie wielkopolskim**

Formy budownictwa	2014			2015		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2013 = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2014 = 100
O g ó ł e m	17265	100,0	121,5	19467	100,0	112,8
Spółdzielcze	47	0,3	27,8	104	0,5	221,3
Komunalne (gminne)	55	0,3	87,3	145	0,7	263,6
Zakładowe	4	0,0	5,5	24	0,1	600,0
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	9354	54,2	169,1	9201	47,3	98,4
Spółeczne czynszowe	18	0,1	x	140	0,7	777,8
Indywidualne	7787	45,1	93,0	9853	50,6	126,5

W 2015 r. większą niż przed rokiem liczbę pozwoleń na realizację lokali mieszkalnych wydano w 24 powiatach województwa, przy czym największy przyrost nastąpił w powiecie chodzieskim (o 132,8%) i wolsztyńskim (o 92,3%), natomiast spadek zaobserwowano w Kaliszu (o 57,4%) oraz powiecie ostrzeszowskim (o 36,8%).

W 2015 r. rozpoczęto budowę 18715 mieszkań, tj. o 17,9% więcej niż w 2014 r. (w skali kraju wzrost wyniósł 13,7%). W porównaniu z 2010 r. liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto, zwiększyła się w województwie o 32,0% (w kraju o 6,5%).

Wyk. 57. **Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto**

W województwie wielkopolskim w 2015 r. największą liczbę mieszkań, których budowę rozpoczęto, zanotowano w budownictwie indywidualnym – 9496, tj. o 18,0% więcej niż rok wcześniej oraz z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem – 9025, tj. o 18,5% więcej niż w 2014 r.

W województwie wielkopolskim w odniesieniu do 2014 r.

wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto, odnotowano w 19 powiatach; najwyższy – w powiecie pilskim (o 171,2%) oraz powiecie wolsztyńskim (o 152,8%), natomiast wyraźny spadek – w Koninie (o 67,3%) i powiecie wrzesińskim (o 44,8%).

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie wielkopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa wielkopolskiego” – opracowanie sygnałne ukazuje się co miesiąc,
- „Biuletyn Statystyczny Województwa Wielkopolskiego” – kwartalnik,
- „Budownictwo mieszkaniowe w województwie wielkopolskim” – opracowanie sygnałne ukazuje się co roku.

Dane te znajdują się również w Banku Danych Lokalnych.

RYNEK WEWNĘTRZNY

W 2015 r. w województwie wielkopolskim odnotowano wzrost wartości sprzedaży detalicznej w odniesieniu do roku poprzedniego. Wzrosła również sprzedaż hurtowa towarów.

Wartość **sprzedaży detalicznej** (w cenach bieżących) zrealizowanej przez jednostki handlowe i niehandlowe w 2015 r. zwiększyła się w odniesieniu do poprzedniego roku o 4,4 % (w kraju sprzedaż detaliczna ukształtowała się na poziomie o 0,9% wyższym niż w roku poprzednim).

Dane o sprzedaży detalicznej towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. składy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a (ceny bieżące)**

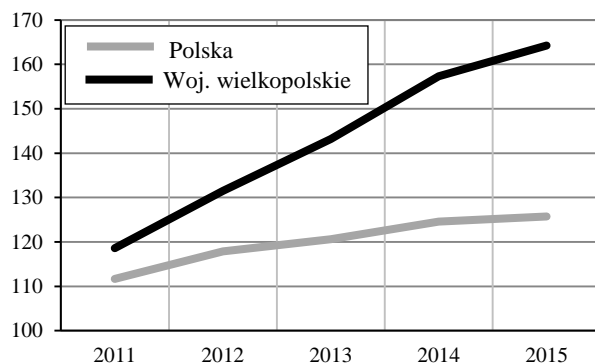
Wyszczególnienie	2010	2014	2015
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	105,5	103,3	100,9
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	107,9	101,8	108,4
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	113,1	95,9	89,7
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	101,2	104,9	102,3
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	117,2	109,7	106,3
Tekstylia, odzież, obuwie	113,1	111,9	108,2
Meble, RTV, AGD	123,0	101,2	104,3
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	83,6	104,4	115,9
Pozostałe	95,9	103,3	87,7
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE			
O g ó ł e m	110,7	109,8	104,4
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	128,7	125,0	110,8
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	114,8	106,4	97,3
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	109,5	110,3	98,9
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	117,7	119,0	119,0
Tekstylia, odzież, obuwie	113,7	116,4	123,7

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a (dok.)**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
	rok poprzedni = 100		
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE (dok.)			
Meble, RTV, AGD	65,9	71,9	111,0
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	130,0	126,4	107,0
Pozostałe	85,2	105,4	64,6

^a Patrz notka a na str. 81.

Wyk. 58. **Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny bieżące)**
2010 = 100

We wszystkich miesiącach 2015 r. w województwie wielkopolskim notowano wzrost wartości sprzedaży detalicznej towarów ogółem w skali roku (najwyższy w marcu – o 7,7%, najniższy w kwietniu – o 1,3%). Największy wzrost sprzedaży w odniesieniu do 2014 r. obserwowano w przedsiębiorstwach zgrupowanych w kategorii: tekstylia, odzież, obuwie (o 23,7%) oraz farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny (o 19,0%). Poziomu sprzedaży z 2014 r. nie osiągnięto

w grupie: pozostałe (spadek o 35,4%), paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 2,7%) oraz żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 1,1%).

Tabl. 26. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie wielkopolskim (ceny bieżące)**

Wyszczególnienie	2014				2015			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	108,5	109,3	109,8	109,8	105,1	103,8	104,0	104,4
w tym:								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	144,7	130,2	128,6	125,0	97,6	104,9	108,4	110,8
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe ...	100,9	102,7	103,5	106,4	96,1	97,6	97,0	97,3
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	106,4	109,3	108,9	110,3	107,0	104,8	106,9	98,9
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	121,8	100,9	124,6	119,0	136,5	125,0	119,2	119,0

^a Patrz notka a do tabl. 25 na str. 81.

Tabl. 26. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie wielkopolskim (dok.)**

Wyszczególnienie	2014				2015			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
Tekstylia, odzież, obuwie	121,3	121,4	118,0	116,4	118,1	116,8	119,3	123,7
Meble, RTV, AGD	66,8	68,3	67,7	71,9	113,1	103,4	104,8	111,0
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	102,6	108,8	123,6	126,4	126,6	115,0	108,0	107,0
Pozostałe	111,3	109,5	107,7	105,4	65,8	64,5	64,4	64,6

^a Patrz notka a do tabl. 25 na str. 81.

W 2015 r. w województwie wielkopolskim wartość **sprzedaży hurtowej** towarów (w cenach bieżących) w jednostkach handlowych przekroczyła o 13,8% poziom zanotowany przed rokiem (w tym w przedsiębiorstwach hurtowych wzrost wyniósł 13,3%). W kraju sprzedaż hurtowa w jednostkach handlowych w 2015 r. była o 4,9% wyższa niż w 2014 r. (w tym zrealizowana przez jednostki hurtowe odpowiednio o 4,1%). W województwie wielkopolskim w ciągu roku najbardziej wzrosła wartość sprzedaży hurtowej produktów rolnych i żywych zwierząt (o 70,4%).

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie wielkopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa wielkopolskiego” – opracowanie sygnałne ukazuje się co miesiąc,
- „Biuletyn Statystyczny Województwa Wielkopolskiego” – kwartalnik.

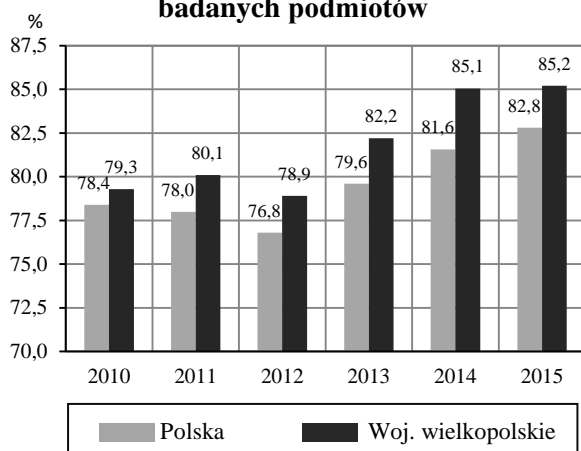
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW NIEFINANSOWYCH

W 2015 r. wyniki finansowe uzyskane przez przedsiębiorstwa niefinansowe w województwie wielkopolskim poprawiły się w porównaniu z rokiem poprzednim. Wyższa dynamika przychodów z całokształtu działalności w porównaniu z dynamiką kosztów ich uzyskania wpłynęła na polepszenie wskaźnika poziomu kosztów. Zwiększył się wynik finansowy brutto i netto. Odnotowano poprawę wskaźników rentowności.

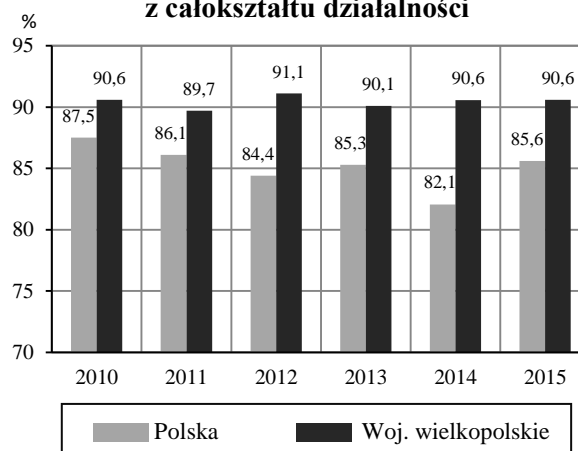
W 2015 r. wyniki finansowe uzyskane w województwie wielkopolskim przez badane przedsiębiorstwa polepszyły się w porównaniu z rokiem poprzednim. Również w kraju wyniki finansowe uzyskane w 2015 r. były bardziej korzystne od zanotowanych w 2014 r. W województwie zysk netto wykazało 85,2% badanych przedsiębiorstw, wobec 85,1% przed rokiem. Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach ogółem wyniósł 90,6%, tak samo jak w 2014 r.

Dane dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2013, poz. 330).

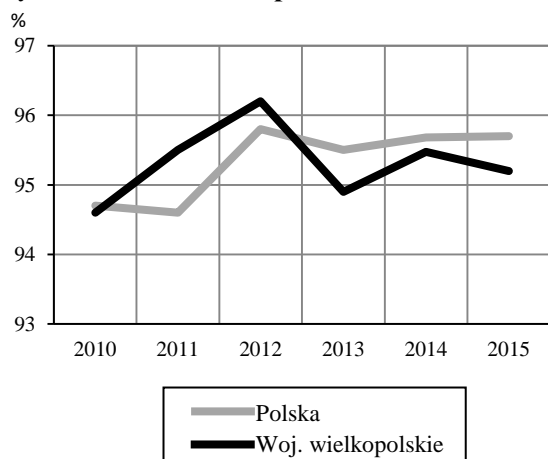
Wyk. 59. **Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów**

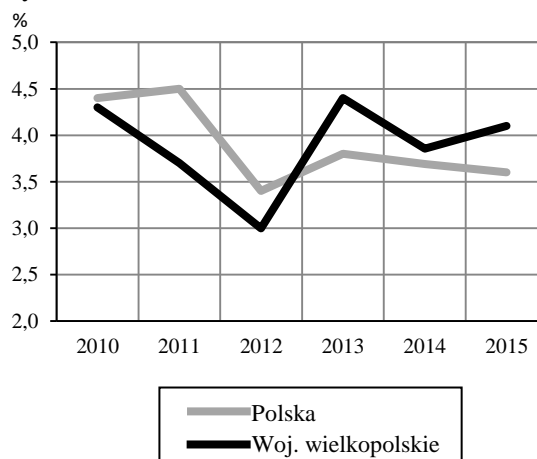
Wyk. 60. **Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności**

Wyk. 61. **Wskaźnik poziomu kosztów**

Wyk. 62. **Wskaźnik rentowności obrotu netto**

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

Wyniki finansowe:

- wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;
- obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, a w 2013 r. również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów;
- wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

W 2015 r. przychody z całokształtu działalności ukształtowały się na poziomie 317764,8 mln zł i w odniesieniu do poprzedniego roku były o 7,8% wyższe, natomiast koszty ich uzyskania wyniosły 302620,6 mln zł i wzrosły o 7,5%. Wyższa dynamika przychodów z całokształtu działalności od dynamiki kosztów ich uzyskania wpłynęła na poprawę wskaźnika poziomu kosztów w skali roku o 0,3 p.proc. do 95,2% (w kraju wskaźnik poziomu kosztów nie uległ zmianie i wynosił 95,7%). W województwie wielkopolskim polepszyły się również wynik z działalności gospodarczej oraz wyniki finansowe brutto i netto. Podobne zmiany w omawianych kategoriach wyników finansowych w stosunku do poprzedniego roku odnotowano w kraju.

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2015 r. w województwie wielkopolskim osiągnęły wartość 311097,6 mln zł (wzrost o 7,8% w stosunku do roku poprzedniego), a koszty ich uzyskania wyniosły 294965,1 mln zł (wzrost o 7,6%). Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (na poziomie 16132,4 mln zł) w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększył się o 11,7%. W rezultacie, wynik finansowy z działalności gospodarczej był o 13,4% wyższy od zanotowanego w roku 2014 i wyniósł 15144,2 mln zł. Wynik finansowy brutto osiągnął wartość

Wskaźniki:

- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik płynności I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych;
- wskaźnik płynności II stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych.

15143,7 mln zł, tj. również o 13,4% większą niż w 2014 r. Po odliczeniu podatku dochodowego, wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 13005,4 mln zł, tj. o 14,3% wyższym niż w 2014 r.

Polepszyły się wskaźniki rentowności – sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z 5,0% w 2014 r. do 5,2% w 2015 r.), obrotu brutto (odpowiednio z 4,5% do 4,8%) oraz obrotu netto (z 3,9% do 4,1%). W skali roku poprawiły się wskaźniki płynności finansowej I i II stopnia (odpowiednio z 29,0% do 31,1% oraz z 83,1% do 83,6%).

W kraju w 2015 r. w odniesieniu do 2014 r. wskaźniki finansowe nie uległy istotnej zmianie. Nieznacznie obniżyły się wskaźniki płynności finansowej oraz rentowności obrotu netto.

Tabl. 27. **Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
	w %		
POLSKA			
Wskaźnik poziomu kosztów	94,7	95,7	95,7
Wskaźnik rentowności sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,2	4,5	4,5
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	5,3	4,3	4,3
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,4	3,7	3,6
Wskaźnik płynności I stopnia	39,7	38,9	38,3
Wskaźnik płynności II stopnia	105,5	102,5	101,0
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE			
Wskaźnik poziomu kosztów	94,6	95,5	95,2
Wskaźnik rentowności sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,8	5,0	5,2
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	5,9	4,5	4,8
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,3	3,9	4,1
Wskaźnik płynności I stopnia	36,4	29,0	31,1
Wskaźnik płynności II stopnia	99,2	83,1	83,6

Dane prezentujące wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie wielkopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

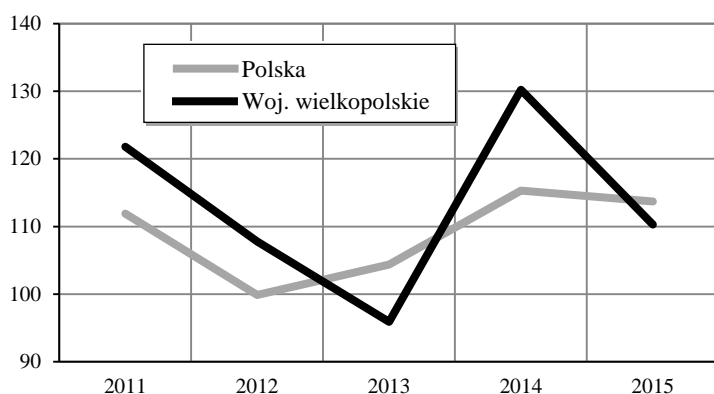
- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa wielkopolskiego” – opracowanie sygnałne ukazuje się co miesiąc,
- „Biuletyn Statystyczny Województwa Wielkopolskiego” – kwartalnik.

Dane te znajdują się również w Banku Danych Lokalnych.

NAKLADY INWESTYCYJNE

W województwie wielkopolskim rok 2015 był drugim z kolei, w którym notowano wzrost nakładów inwestycyjnych badanych przedsiębiorstw, przy czym jego tempo było słabsze niż w poprzednim roku. W porównaniu z 2014 r. mniejsza była liczba inwestycji nowo rozpoczętych i ich wartość kosztorysowa.

Wyk. 63. **Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem (ceny bieżące)**
Rok poprzedni = 100

Nakłady inwestycyjne na nowe obiekty majątkowe oraz na ulepszenie istniejących (w cenach bieżących), poniesione w 2015 r. przez badane przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa wielkopolskiego, wyniosły 12845,8 mln zł i były wyższe od poniesionych rok wcześniej o 10,3%. W kraju w 2015 r. wartość nakładów inwestycyj-

nych wzrosła o 13,7% w odniesieniu do poziomu z 2014 r.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

W 2015 r. w województwie wielkopolskim z ogólnej kwoty nakładów inwestycyjnych wydatkowano: na budynki i budowle – 4901,3 mln zł (o 5,3% więcej niż rok wcześniej), na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 7113,1 mln zł (o 12,8% więcej), a na środki transportu – 786,2 mln zł (o 21,1% więcej). Wartość zakupów inwestycyjnych osiągnęła 7899,3 mln zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się o 13,6%, a udział zakupów w nakładach ogółem wzrósł w skali roku o 1,8 p.proc.

Tabl. 28. **Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
POLSKA			
O g ó ł e m w mln zł	89236,8	119982,2	136474,6
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	42,1	40,8	39,3
Zakupy	56,8	57,9	59,4
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi	45,5	45,9	46,4
środków transportu	11,3	12,0	13,0

Tabl. 28. **Nakłady inwestycyjne (dok.)**

Wyszczególnienie	2010	2014	2015
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE			
O g ó ł e m w mln zł	7103,7	11644,0	12845,8
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	43,2	40,0	38,2
Zakupy	56,3	59,7	61,5
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi	46,8	54,1	55,4
środków transportu	9,5	5,6	6,1

Wzrost nakładów inwestycyjnych w porównaniu z 2014 r. notowano w większości sekcji. Duży wzrost wystąpił w przedsiębiorstwach zajmujących się zakwaterowaniem i gastronomią (o 122,2%), budownictwem (o 73,1%), informacją i komunikacją (o 59,2%), dostawą wody; gospodarowaniem

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- *budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;*
- *maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);*
- *środki transportu;*
- *inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.*

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

ściekami i odpadami oraz rekultywacją (o 37,4%), transportem i gospodarką magazynową (o 30,1%), oraz przetwórstwem przemysłowym (o 23,1%). Spadek nakładów odnotowano m. in. w sekcjach: działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 44,8%) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 15,3%).

W 2015 r. w województwie inwestorzy rozpoczęli realizację 19184 nowych inwestycji o łącznej wartości kosztorysowej 3823,0 mln zł (w roku poprzednim rozpoczęto 31107 nowych inwestycji o wartości 6542,0 mln zł). W kraju w omawianym okresie liczba rozpoczętych inwestycji zwiększyła się o 7,6%, a ich wartość kosztorysowa spadła o 0,1%.

Dane prezentujące nakłady inwestycyjne w województwie wielkopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa wielkopolskiego” – opracowanie sygnalne ukazuje się co miesiąc,
- „Biuletyn Statystyczny Województwa Wielkopolskiego” – kwartalnik.

Dane te znajdują się również w Banku Danych Lokalnych.

ANEKS
APPENDIX

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM
SELECTED DATA ON WIELKOPOLSKIE VOIVODSHIP

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Specification
Ludność ^{ab} (w tys.)	3446,7	3455,5	3462,2	3467,0	3472,6	3475,3	Population ^{ab} (in thous.)
Na 1000 ludności:							Per 1000 population:
małżeństwa zawarte	6,16	5,58	5,52	4,84	5,03	5,08	marriages contracted
urodzenia żywe	11,89	11,03	10,94	10,56	10,66	10,58	live births
zgony	9,02	8,91	9,12	9,32	8,95	9,55	deaths
przyrost naturalny	2,87	2,12	1,82	1,23	1,71	1,03	natural increase
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały ^c	0,37	0,41	0,18	0,05	0,02	-0,03	internal and international net migration for permanent residence ^c
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^d (w tys.)	566,8	594,1	597,1	607,3	636,6	662,7	Average paid employment in the enterprise sector ^d (in thous.)
rok poprzedni = 100	100,4	104,8	100,5	101,7	104,8	104,1	previous year = 100
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.)	135,2	135,0	147,9	144,8	116,4	93,3	Registered unemployed persons ^a (in thous.)
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %)	9,2	9,1	9,8	9,6	7,6	6,2	Registered unemployment rate ^a (in %)
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych ^a (w %)	82,9	82,3	82,1	85,1	84,9	83,8	Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a (in %)
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	61	72	73	45	29	21	Unemployed persons per job offer ^a
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^e (w %)	57,8	57,3	57,3	58,1	57,7	57,6	Activity rate by LFS ^e (in %)
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^e (w %)	52,8	52,4	52,4	53,0	53,2	54,2	Employment rate by LFS ^e (in %)
Stopa bezrobocia według BAEL ^e (w %)	8,7	8,7	8,5	8,8	7,7	5,8	Unemployment rate by LFS ^e (in %)

a Stan w końcu roku. *b* Od 2010 r. bilans ludności opracowany w oparciu o wyniki NSP*2011. *c* W przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014 r. *d* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9. *e* Przeciętne w roku; dane nie są w pełni porównywalne z wynikami lat poprzedzających 2010.

a As of the end of the year. *b* Since 2010 the balance of the population has been calculated on the basis of the results of Population and Housing Census 2011. *c* In case of the international migration – data for 2014. *d* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9. *e* Annual average; data are not fully comparable with results from years prior 2010.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM (cd.)
SELECTED DATA ON WIELKOPOLSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Specification
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	3141,53	3291,06	3412,35	3503,58	3581,54	3676,42	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^a (in zł)
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów (w tys.)	766,8	760,0	754,9	748,7	742,4	744,8	Average monthly number of retirees and pensioners (in thous.)
rok poprzedni = 100	98,8	99,1	99,3	99,2	99,2	100,3	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS (w zł)	1514,25	1591,83	1678,94	1770,68	1836,25	1897,51	Average monthly gross retirement pay and pension paid by ZUS (in zł)
rok poprzedni = 100	106,8	105,1	105,5	105,5	103,7	103,3	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych (w zł)	946,32	975,62	1041,54	1111,99	1134,87	1167,02	Average monthly gross retirement pay and pension for farmers (in zł)
rok poprzedni = 100	104,4	103,1	106,8	106,8	102,1	102,8	previous year = 100
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100):							Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)
ogółem	102,8	104,7	104,0	101,1	100,2	98,9	total
w tym:							of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	102,0	105,5	104,0	102,1	99,1	98,0	food and non-alcoholic beverages
odzież i obuwie	96,5	99,5	98,1	97,1	97,4	96,8	clothing and footwear
mieszkanie	103,4	105,5	105,4	102,1	101,4	100,5	dwelling
Plony zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi) z 1 ha w dt	37,4	32,9	36,0	39,1	43,4	38,2	Basic cereals (including mixed cereals) yields per 1 ha per dt
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych:							Farm animals stock per 100 ha agricultural land:
bydło ^b	47,6 ^c	48,1	47,8	52,7	49,5	54,8	cattle ^b
trzoda chlewna ^{bd}	271,8 ^c	238,9	212,0	225,4	230,3	242,6	pigs ^{bd}

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9. b Stan w czerwcu. c Dane Powszechnego Spisu Rolnego. d W latach 2011–12 stan w końcu lipca.
a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9. b As of June. c Agricultural Census data. d In 2011–12 as of the end of July.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM (cd.)
SELECTED DATA ON WIELKOPOLSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Specification
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni = 100):							<i>Price indices of procurement (previous year = 100):</i>
ziarna zbóż (bez siewnego)	125,6	142,3	104,3	87,0	86,5	100,9	<i>cereal grain (excluding sowing seed)</i>
żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt)	103,4	126,2	108,3	95,4	96,4	104,2	<i>cattle for slaughter (excluding calves)</i>
żywca rzeźnego wieprzowego	85,2	117,7	119,2	100,5	88,5	90,2	<i>pigs for slaughter</i>
Relacje cen skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do cen targowiskowych:							<i>Procurement price^a per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:</i>
1 kg żyta	8,1	5,6	5,9	6,8	7,1	7,4	<i>per kg of rye</i>
1 kg jęczmienia	6,7	5,1	5,4	5,9	5,8	5,8	<i>per kg of barley</i>
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (rok poprzedni = 100; ceny stałe)	107,5	109,3	103,3	104,4	105,5	104,0	<i>Sold production of industry^b (previous year = 100; constant prices)</i>
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^b (w tys.)	288,5	298,2	293,3	291,9	300,1	308,6	<i>Average paid employment in industry^b (in thous.)</i>
rok poprzedni = 100	99,2	103,4	98,4	99,5	102,8	102,8	<i>previous year = 100</i>
Produkcja sprzedana budownictwa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	96,8	124,1	90,9	92,4	105,9	105,8	<i>Sold production of construction^b (previous year = 100; current prices)</i>
Produkcja budowlano-montażowa ^{bc} (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	91,7	117,9	95,6	92,4	101,0	107,2	<i>Construction and assembly production^{bc} (previous year = 100; current prices)</i>
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^b (w tys.)	43,6	45,7	45,2	41,4	38,2	36,1	<i>Average paid employment in construction^b (in thous.)</i>
rok poprzedni = 100	96,7	104,8	98,9	91,6	92,3	94,4	<i>previous year = 100</i>

a Ceny bieżące bez VAT. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9. *c* Bez podwykonawców.

a Current prices excluding VAT. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9. *c* Excluding sub-contractors.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM (dok.)
SELECTED DATA ON WIELKOPOLSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Specification
Mieszkania oddane do użytkowania	13494	13803	14811	13591	14636	16068	<i>Dwellings completed</i>
rok poprzedni = 100	94,5	102,3	107,3	91,8	107,7	109,8	<i>previous year = 100</i>
na 1000 ludności	3,9	4,0	4,3	3,9	4,2	4,6	<i>per 1000 population</i>
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (w m ²)	111,4	107,3	108,1	112,6	103,3	102,9	<i>average usable floor space per dwelling (in m²)</i>
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	110,7	118,6	110,9	108,9	109,8	104,4	<i>Retail sale of goods^a (previous year = 100; current prices)</i>
Podmioty gospodarki narodowej ^b	375482	376483	387977	397855	404419	409865	<i>Entities of the national economy^b</i>
rok poprzedni = 100	104,5	100,3	103,1	102,5	101,6	101,3	<i>previous year = 100</i>
w tym spółki handlowe	27818	30075	33057	36665	40486	45060	<i>of which commercial companies</i>
rok poprzedni = 100	107,9	108,1	109,9	110,9	110,4	111,3	<i>previous year = 100</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	5838	6059	6339	6635	6983	7127	<i>of which with foreign capital participation</i>
rok poprzedni = 100	102,2	103,8	104,6	104,7	105,2	102,1	<i>previous year = 100</i>
Wskaźnik poziomu kosztów w przed- siębiorstwach ^c (w %)	94,6	95,5	96,2	94,9	95,5	95,2	<i>Cost level indicator in enterprises^c (in %)</i>
Wskaźnik rentowności obrotu w przed- siębiorstwach ^c (w %):							<i>Turnover profitability rate in enter- prises^c (in %):</i>
brutto	5,3	4,5	3,8	5,1	4,5	4,8	<i>gross</i>
netto	4,3	3,7	3,0	4,4	3,9	4,1	<i>net</i>
Nakłady inwestycyjne w przedsięw- siarach ^c (w mln zł; ceny bieżące)	7103,7	8652,1	9324,1	8941,5	11644,0	12845,8	<i>Investment outlays in enterprises^c (in mln zł; current prices)</i>
rok poprzedni = 100 (ceny bieżące)	109,8	121,8	107,7	95,9	130,2	110,3	<i>previous year = 100 (current prices)</i>

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9. *b* W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. *c* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9. *b* In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the year. *c* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM WEDŁUG MIESIĘCY
SELECTED DATA ON WIELKOPOLSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2014													
B – 2015													
Ludność ^a (w tys.)	A	.	.	3467,9	.	.	3469,5	.	.	3472,0	.	.	3472,6
Population ^a (in thous.)	B	3473,9	3475,3
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b (w tys.)	A	623,4	624,6	627,5	632,5	634,5	637,3	640,0	642,2	644,6	647,7	648,7	649,6
Average paid employment in the enterprise sector ^b (in thous.)	B	656,8	659,5	660,5	660,6	661,8	662,8	662,4	663,6	664,4	666,3	667,6	668,9
poprzedni miesiąc = 100	A	101,1	100,2	100,5	100,8	100,3	100,4	100,4	100,3	100,4	100,4	100,2	100,1
previous month = 100	B	101,1	100,4	100,2	100,0	100,2	100,2	99,9	100,2	100,1	100,3	100,2	100,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	102,9	103,3	103,8	104,3	104,4	104,6	105,4	105,3	105,6	105,8	105,6	105,4
corresponding month of previous year = 100	B	105,3	105,6	105,3	104,4	104,3	104,0	103,5	103,3	103,1	102,9	102,9	103,0
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.)	A	152,3	152,6	145,9	137,8	130,2	124,5	122,6	120,7	118,0	115,3	115,6	116,4
Registered unemployed persons ^a (in thous.)	B	123,7	124,3	119,4	113,0	107,9	101,9	98,3	96,5	94,5	91,8	91,9	93,3
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %)	A	10,0	10,0	9,6	9,1	8,7	8,3	8,2	8,1	7,9	7,7	7,7	7,8
Registered unemployment rate ^a (in %)	B	8,0	8,1	7,8	7,4	7,1	6,7	6,5	6,4	6,2	6,1	6,1	6,2
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca	A	6288	7526	8728	9579	8155	7520	8322	9765	10303	9596	5929	5100
Job offers declared during a month	B	5852	7765	10169	9681	12107	10991	12146	13334	11742	12043	7772	8264
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	A	36	31	26	20	19	19	19	15	14	14	22	29
Registered unemployed persons per job offer ^a	B	28	22	16	15	12	12	11	9	10	10	15	21
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto													
w sektorze przedsiębiorstw ^b (w zł)	A	3517,43	3461,25	3585,88	3705,82	3545,12	3554,47	3593,95	3503,10	3532,24	3586,36	3643,07	3794,90
Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^b (in zł)	B	3639,38	3524,69	3758,55	3719,61	3582,50	3587,56	3628,68	3611,89	3653,57	3690,10	3726,14	3906,91
poprzedni miesiąc = 100	A	95,7	98,4	103,6	103,3	95,7	100,3	101,1	97,5	100,8	101,5	101,6	104,2
previous month = 100	B	95,9	96,8	106,6	99,0	96,3	100,1	101,1	99,5	101,2	101,0	101,0	104,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	104,5	103,2	100,2	105,3	100,6	101,9	101,9	102,0	103,4	102,3	101,8	103,2
corresponding month of previous year = 100	B	103,5	101,8	104,8	100,4	101,1	100,9	101,0	103,1	103,4	102,9	102,3	103,0

a Stan w końcu okresu. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9.
a As of the end of the period. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)
SELECTED DATA ON WIELKOPOLSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2014												
B – 2015												
Wskaźnik cen: Price indices of:												
towarów i usług konsumpcyjnych consumer goods and services												
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	.	.	100,9 ^a	.	.	100,6 ^b	.	.	100,0 ^c	.	.	99,3 ^d
corresponding month of previous year = 100 B	.	.	98,4 ^a	.	.	99,0 ^b	.	.	99,0 ^c	.	.	99,3 ^d
skupu ziarna zbóż: procurement of cereal grain:												
poprzedni miesiąc = 100 A	105,2	97,3	103,8	102,8	100,7	94,1	87,5	98,0	101,5	97,5	103,5	103,2
previous month = 100 B	105,6	98,9	99,0	98,1	93,5	104,1	100,1	96,6	101,5	103,8	101,6	100,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	77,9	74,6	80,8	81,8	83,4	86,0	87,5	104,0	96,1	87,7	89,9	93,9
corresponding month of previous year = 100 B	94,3	95,9	91,5	87,3	81,1	89,7	102,5	101,0	101,0	107,5	105,5	102,5
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt): procurement of cattle for slaughter (excluding calves):												
poprzedni miesiąc = 100 A	100,8	98,3	98,9	100,1	100,6	97,9	100,1	103,7	96,0	96,5	102,1	102,1
previous month = 100 B	103,0	103,7	99,4	97,9	101,1	101,5	94,3	101,2	100,4	100,7	103,2	100,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	93,8	91,3	94,2	94,4	98,2	96,7	97,8	101,5	96,3	93,2	95,8	96,8
corresponding month of previous year = 100 B	99,0	104,4	104,8	102,6	103,0	106,8	100,7	98,3	102,9	107,3	108,4	106,4
skupu żywca rzeźnego wieprzowego: procurement of pigs for slaughter:												
poprzedni miesiąc = 100 A	96,0	91,0	103,5	104,1	97,2	110,0	100,1	97,2	94,8	93,1	94,3	95,3
previous month = 100 B	97,5	108,4	100,5	100,0	96,5	105,2	99,6	98,3	105,9	94,4	87,8	99,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	98,3	88,5	88,4	93,6	93,0	93,6	90,2	85,1	81,2	79,3	79,8	77,6
corresponding month of previous year = 100 B	78,8	93,9	91,1	87,6	86,9	83,2	82,7	83,7	93,5	94,7	88,2	92,0

a-d Dane dotyczą okresów (miesiący): a I–III, b IV–VI, c VII–IX, d X–XII
a-d Data covers periods (months): a I–III, b IV–VI, c VII–IX, d X–XII

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)

SELECTED DATA ON WIELKOPOLSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2014													
B – 2015													
Relacja ceny skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta	A	6,9	6,6	6,6	6,7	7,2	7,9	7,6	8,1	7,8	7,7	7,6	7,2
<i>Procurement price^a per kg of pigs for slaughter to marketplace price per kg of rye</i>	B	6,7	7,5	7,4	7,5	7,3	8,4	7,9	7,8	8,0	7,5	6,7	6,5
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe): <i>Sold production of industry^b (constant prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	105,4	102,1	109,8	95,8	98,7	98,4	105,5	88,7	120,8	103,7	89,3	92,9
<i>previous month = 100</i>	B	102,4	102,9	111,8	91,1	96,1	108,0	95,5	95,1	119,0	101,7	97,9	98,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 ..	A	108,7	109,4	109,0	106,8	107,5	102,8	110,2	96,8	106,3	104,7	99,1	106,9
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	103,7	104,5	106,4	101,2	98,6	108,2	97,9	105,0	103,4	101,4	111,2	117,5
Produkcja budowlano-montażowa ^b (ceny bieżące): <i>Construction and assembly production^b (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	28,6	105,3	152,9	94,8	130,3	102,2	99,7	106,2	115,7	98,1	97,3	148,7
<i>previous month = 100</i>	B	32,2	91,5	157,8	103,9	107,3	110,3	111,3	102,1	125,1	96,2	101,2	116,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 ..	A	92,5	104,6	121,3	102,0	113,8	103,0	100,0	102,7	97,0	96,6	103,0	101,0
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	113,7	98,9	102,0	111,9	92,2	99,6	111,2	106,8	115,5	113,2	117,8	92,5
Mieszkania oddane do użytkowania	A	1349	1066	999	1143	983	1174	1230	999	910	1317	1620	1846
<i>Dwellings completed</i>	B	923	1011	876	940	1243	1067	1551	1159	1682	2219	1403	1994
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 ..	A	136,1	78,5	113,1	95,8	103,5	101,6	85,5	106,2	106,8	91,1	138,9	151,7
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	68,4	94,8	87,7	82,2	126,4	90,9	126,1	116,0	184,8	168,5	86,6	108,0

a Ceny bieżące bez VAT. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9.

a Current prices excluding VAT. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (dok.)

SELECTED DATA ON WIELKOPOLSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2014													
B – 2015													
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące): <i>Retail sale of goods^a (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	82,0	102,9	111,3	103,2	94,7	99,2	107,8	97,5	97,3	106,4	91,7	120,7
<i>previous month = 100</i>	B	79,7	98,5	117,6	97,1	98,3	99,5	106,3	97,5	96,8	108,5	93,4	120,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 ..	A	107,5	111,6	103,0	115,3	108,0	106,5	110,3	106,8	110,6	111,9	107,0	109,6
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	106,4	101,9	107,7	101,3	105,1	105,5	104,0	104,0	103,4	105,4	107,3	107,4
Podmioty gospodarki narodowej ^b	A	398000	398840	399624	399779	400425	401196	401682	401643	402302	402817	403844	404419
<i>Entities of the national economy^b</i>	B	404588	404214	404071	404876	405623	406753	407857	409035	409679	410829	410239	409865
w tym spółki handlowe	A	37067	37381	37698	38011	38323	38611	38904	39142	39418	39800	40162	40486
<i>of which commercial companies</i>	B	40857	41243	41659	41985	42321	42634	43007	43305	43662	44117	44613	45060
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	6657	6694	6725	6751	6775	6806	6825	6841	6874	6903	7260	6983
<i>of which with foreign capital participation</i>	B	6994	7013	7037	7063	7064	7060	7064	7100	7128	7126	7125	7127
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c : <i>Profitability rate of turnover in enterprises^c:</i>													
brutto (w %)	A	.	.	5,1	.	.	5,4	.	.	5,3	.	.	4,5
<i>gross (in %)</i>	B	.	.	5,1	.	.	4,9	.	.	4,7	.	.	4,8
netto (w %)	A	.	.	4,4	.	.	4,7	.	.	4,6	.	.	3,9
<i>net (in %)</i>	B	.	.	4,4	.	.	4,3	.	.	3,9	.	.	4,1
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^c (w mln zł; ceny bieżące)													
<i>Investment outlays in enterprises^c (in mln zł; current prices)</i>	A	.	.	1862,1	.	.	4217,1	.	.	7574,5	.	.	11644,0
	B	.	.	2137,6	.	.	5200,1	.	.	8289,0	.	.	12845,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 ..	A	.	.	110,4	.	.	115,2	.	.	134,0	.	.	130,2
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	.	.	114,8	.	.	123,3	.	.	109,4	.	.	110,3

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9. ^b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu. ^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49; dane prezentowane są narastająco.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9. ^b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the period. ^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49; data are presented cumulatively.

URZĄD STATYSTYCZNY W POZNANIU

60-624 Poznań, ul. Wojska Polskiego 27/29

tel. 61 27 98 200 fax 61 27 98 100

e-mail: sekretariatuzpoz@stat.gov.pl poznan.stat.gov.pl

INFORMATORIA STATYSTYCZNE

Poznań

60-624 Poznań, ul. Wojska Polskiego 27/29

☎ 61 27 98 320, 61 27 98 323

Kalisz

62-800 Kalisz, pl. Jana Kilińskiego 13

☎ 62 502 71 14, 62 502 71 64

Konin

62-510 Konin, ul. Poznańska 84

☎ 63 249 94 12, 63 249 94 13

Kościan

64-000 Kościan, al. Tadeusza Kościuszki 22

☎ 65 511 53 01, 65 511 53 06

Piła

64-920 Piła, al. Niepodległości 37

☎ 67 352 72 22

Udostępnianie telefonicznie i na miejscu:

- danych statystycznych,
- komunikatów US i GUS.

Przyjmowanie zamówień na:

- niepublikowane dane statystyczne ze zbiorów danych US,
- wykonanie opracowań w oparciu o informacje publikowane przez GUS.

Informacje o korzystaniu z danych adresowych rejestru REGON:

- konsultacje,
- wyjaśnienia,
- doradztwo w sprawach algorytmów wyboru.

Sprzedaż publikacji US i GUS:

- na miejscu,
- wysyłkowa.

PUBLIKACJE DOSTĘPNE W SPRZEDAŻY

Rocznik Statystyczny Województwa Wielkopolskiego 2015

*Województwo Wielkopolskie 2015.
Podregiony – Powiaty – Gminy*

Rocznik Statystyczny Poznania 2015

Warunki życia ludności w województwie wielkopolskim w 2014 r.

Rynek pracy w województwie wielkopolskim w 2014 r.

Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie wielkopolskim w 2014 r.

Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie wielkopolskim w 2014 r.

Rolnictwo w województwie wielkopolskim w 2014 r.

**URZĄD STATYSTYCZNY
W INTERNECIE**

poznan.stat.gov.pl